

Engellere rağmen çocuklara tiyatro!

Kadıköy Belediyesi, "Mahallede Çocuk Tiyatrosu" adıyla başlattığı etkinlikle, mahalle aralarında çocukları tiyatroyla buluşturuyor. Okullarda yapılması planlanan etkinlik, Kadıköy İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün engeline takılmıştı ● Sayfa 6'da

Çocuklar için yaz atölyeleri başladı

Her yıl 3 binden fazla çocuğa ücretsiz sanat eğitimi veren Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi'nin yaz atölyeleri başladı. Belediye binasının bahçesine ve Sahrayıcedit 23 Nisan Parkı'na kurulan atölyelere, çocuklar ön kayıt olmadan katılabiliyor ● Sayfa 6'da

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 22 / Sayı: 1101

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

13 - 19 AĞUSTOS 2021

YANGINLA MÜCADELE EKİBİ DÖNDÜ

» Yangın bölgelerinde 10 gün boyunca arama ve kurtarma çalışmalarına katılan Kadıköy Belediyesi ekibi, yangının kontrol altına alınmasıyla döndü. Ekip ile buluşan Başkan Odabaşı, başarılı çalışmalarından dolayı teşekkür etti. Ekiptekiler de yangın bölgesinde yaşadıklarını anlattı ● Sayfa 2'de

» Yangın bölgesinde yaklaşık 2 hafta süreyle görev yapan muhabirimiz Fırat Fıstık, canlarını dişlerine takarak yangına karşı duran insanların çabasına tanıklık etti, evleri yanan acılı yüreklerin çaresizliğini gördü. Yaşadıklarını "kıyamet" olarak tarif eden Fırat Fıstık'ın izlenimleri... ● Sayfa 2'de

Kentler, dertler, insanlar ve mimarlık...
UĞUR VARDAN 7'de

Dil varmazsa el yazar
MELTEM YILMAZKAYA 11'de

Kadıköy'ün Kültür Atlası - 8
EMRE MUŞAZLIOĞLU 14'te

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 126
SERMET MUHTAR ALUS 5'te

Dünyanın sazını topladı

Akordeon, tambur, cümbüş, piyano, ud, keman, kanun, gitar, mızık, santur, tar, bülbül taran, klasik kemençe, bendir, darbuka, bağlama, çöğür... 1000'den fazla müzik aleti toplayarak evini adeta bir müzeye dönüştüren Zeki Bülent Ağcabay ile konuştuk ● Sayfa 11'de

"Kanal İstanbul olursa, iki deniz arası yok olur"

Müze Gazhane'de açılan Kente Doğru sergisi ve "İki Deniz Arası" yürüyüş rotası üzerine konuştuğumuz Serkan Taycan, "İki Deniz Arası, kanala karşı duruyor aslında, yani ikisi birbirinin karşıtı. Kanal olursa iki deniz arası olmaz, iki deniz arası olursa kanal olmaz" diyor ● Sayfa 9'da

Aşı olmayanlara kötü haber

» Aşı olma konusundaki kafa karışıklığı ve tereddütler hala devam ediyor. Avukat Leman Türkmenoğlu, devletin genel insan sağlığını tehlikeye maruz bırakanlar için yaptırım uygulama hakkının olduğunu belirtti ● Sayfa 12'de

"Esas mesele deniz kirliliği"

» Esas sorunun müsilaj değil deniz kirliliği olduğunu söyleyen Hidrobiyolog Levent Artüz "Marmara Denizi tam gaz kirletilmeye devam ediliyor. Uygulamalar aynı, biz farklı sonuçlar bekliyoruz." diyor ● Sayfa 8'de

Regl hikayeleri kitaba dönüştü

Regl üzerine konuşmak toplumumuzda hala bir tabu. Rayka Kumru ve Tuğba Gökdoğan'ın hazırladığı "Regl Hikayeleri" kitabı ise bu tabuyu yıkıyor. Kumru ve Gökdoğan ile kitabın çıkış öyküsünü konuştuk ● Sayfa 4'te

Deforme edilmiş aile fotoğrafları

Deforme edilmiş aile fotoğraflarının izini süren Selin Gökçe Süzmetaş ve Doğukan Koray Dörtkaş, başlattıkları "Touched By Family" projesiyle bu fotoğrafları inceliyor, bir aile fotoğrafının deforme edilmesinin ne anlama gelebileceğini araştırıyor ● Sayfa 10'da

KADIKÖY'ÜN YANGINLA MÜCADELE EKİBİ DÖNDÜ

Yangın bölgelerinde 66 personeli ile söndürme, soğutma, arama ve kurtarma çalışmalarına katılan Kadıköy Belediyesi ekibi, yangının kontrol altına alınması ile döndü. Kadıköy Belediye Başkanı Odabaşı, ekiple buluşarak yürüttükleri başarılı çalışmadan dolayı teşekkür etti

● Aycan IŞIK

Fotoğraflar: Murat Mehmet AYDIN

Kadıköy Belediyesi, güney illerinde başlayan orman yangınlarıyla mücadele için, üç ayrı ekibini, yangın müdahale araçları ve yardım kollarıyla birlikte afet noktalarına göndermişti. Belediye'nin afette müdahalede eğitilmiş ve uzman personelinin oluşan arama kurtarma takımı BAK Kadıköy'ün yanı sıra, Veterinerlik, Sağlık, Sosyal Destek, Destek Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü'nden oluşan toplam 66 kişilik ekip 10 ayrı noktada yangın söndürme ve soğutma çalışmalarına destek bulundu. Bir yandan da yangının tehdit ettiği yerleşim yerlerinde nöbet tuttu, vatandaşlardan gelen yardım malzemelerinin dağıtımını gerçekleştirdi, yanlarında götürdükleri mobil ikram araçlarından su, çay, limonata, ayran gibi içecek ve yiyecek ikramında bulundu. Ekte bulunan veteriner hekimler de yangından etkilenen hayvanlara ilk müdahaleyi yaptıktan sonra, tedavi altına aldı.

Ekip, 8 Ağustos Pazar günü bir su tankeri ve 4 personeli yangın alanında bırakarak İstanbul'a dönüş yaptı.

"ÇOK BÜYÜK GURUR YAŞATTINIZ"

Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı, belediye'nin bahçesinde ekiple bir araya gelerek onlarla sohbet etti, yürütmüş oldukları başarılı çalışmalarından dolayı teşekkür etti. Odabaşı sözlerini şöyle sürdürdü: "Özellikle, Kadıköy Belediye Başkanı olarak bana yaşattığınız

bu gurur için hepinize çok teşekkür ederim. Kadıköy'ü ve bizleri orada temsil ettiğiniz için, bir Kadıköylü olarak da teşekkür ederim. Siz oradayken, araçların üzerinde Kadıköy Belediyesi ismini görüp beni arayan, mesaj gönderen veya sizinle birlikte orada omuz omuza yangını söndürmek için mücadele edenlerin, duygularını benimle paylaşmalarının bende ayrı bir yeri var. Çok büyük bir gurur yaşadınız bize. Bir afet olduğu zaman, dayanışmaya koşarak gidip, orada mücadele etmemiz birçok şeyin önüne geçiyor, manevi karşılığı çok yüksek bir duygu." Başkan Odabaşı, sözlerini bitirdikten sonra, yangın noktalarında çalışan personelin izlenimini dinledi. Arama ve kurtarma çalışmalarına katılanlar yaşadıklarını şöyle anlattı:

"HEM FOTOĞRAF ÇEKTİM HEM YARDIM ETTİM"

Gürbüz Engin: Kurumsal İletişim Müdürlüğü Basın Bürosu Foto Muhabiri ve BAK Kadıköy Üyesi

Bölgede hem arka planda, hem de ön planda destek verdim. Muhabir olarak izlediğim yangın afet noktalarında, aynı zamanda BAK üyesi olarak da söndürme çalışmalarına katıldım. Olayı hem görsel hem de iletişim anlamında, oradaki emeği ortaya çıkartma anlamında görev yaptım. Alanda da Bak Kadıköy ekibiyle birlikte koordineli bir şekilde çalıştık. İstanbul İtfaiyesi'ne karşı güzel bir intiba oluşmuştu ve halk o noktadaki yangının söndürüleceğini şüphesiz biliyordu. Biz de İstanbul İtfaiyesi ile

birlikte çalıştık ve bizlere de sevgileri çok sonsuzdu. Bizlere sürekli, aç mısınız, ne yapalım sizin için, buyurun bizim evimizde dinlenin gibi yaklaşımlar ve değer veriyorlardı. Özellikle Köyceğiz Ağla Köyü Yaylasının meydanına konuşlanmıştık, araçlarımızla birlikte. Bir anda kontrol dışı ilgi odağı haline geldik. Bir yandan yangın söndürme çalışmalarına katılıyoruz, bir yandan arkadaşlar çöpleri topluyor, yardımları dağıtıyor. Biz birçok noktaya müdahale ettik.

Dinçer, eşiği tedavi ederken

"50'YE YAKIN HAYVANI KURTARDIK"

Hakan Dinçer: Veteriner İşleri Müdürlüğü-Veteriner Hekim

Ben Veteriner İşleri Müdürlüğü adına, Veteriner Hekim olarak yangın noktalarında bulundum. Yaklaşık 50'ye yakın hayvan kurtardık; atlar, iguanalar, inekler, kediler, köpekler, kaplumbağalar, tavuklar. Birçok bölgeye gittik, birçok bölgeye ulaştık. Oradaki yerel halk, bize çok güveniyordu, bizi gördüklerinde mutlu oluyorlardı ve güveniyorlardı. Örneğin, Turunc Bölgesi'nden gelen ihbara kara yoluyla gidemedik, ağaçlar devrildiği için. Bir hayırsever, teknesini bize tahsis etti ve deniz yoluyla o noktaya ulaştık ve oradaki hayvanlara müdahale ettik, mama yardımı bulunduk.

"BİREBİR YANGININ İÇİNDEYDİK"

Bülent Çakırer: Kurumsal İletişim Müdürlüğü Organizasyon Büro Sorumlusu-BAK Kadıköy Üyesi

Biz birebir yangının içerisindeydik. Vatandaşlarla temas eden, onlara destek olan ekibimiz ise Sosyal Destek

Gürbüz Engin

Hakan Dinçer

Bülent Çakırer

Can Cucumlulu

Hizmetleri'nden arkadaşlarımızdı. Biz ayrılırken, Marmaris Belediye Başkan Yardımcısı bizi uğurlarken şu anonsu yaptı: "Kadıköy Belediyesi ekibi alandan ayrılıyor, kendilerine tüm destekleri için teşekkür ederim. Bu andan itibaren, alana 8 kişilik ek takviye yapıyoruz." Alanda çalışma devam ettiği için, ihtiyaç duyulan bazı ekipmanlarımızı da orada bıraktık. Ve oradan, yanmakta olan diğer noktalarla gittik. Bu arada, afet eğitimlerimizde yangın müdahale konusunu daha genişleterek uygulamalı yapacağız. Alan içerisinde çok stresliydik, çünkü ağaçlar yanıyor. Bir canın yanışını görüyorduk. Bu nedenle ani ve seri hareket etmek zorundaydık. Bu arada şunu da özellikle söylemek isterim BAK Kadıköy üyemiz Engin Karagaç da herkes gibi çok büyük emek sarfetti. 12 saat bizimle birlikte yangın noktalarında aktif olarak çalıştı, 6 saat her türlü nakliye sağladı, 6 saat bizim yangın yerine ulaşımımızı sağladı. Yani biz uyurken, dinlenirken Engin arkadaşımız diğer ekibi götürüyordu. Nakliye konusu önemliydi, hızlıca gideceğimiz noktalara bizi ulaştırdı, lojistik desteği sağladı.

"MÜTHİŞ BİR DAYANIŞMA VARDI"

Can Cucumlulu: Gençlik ve Spor Hizmetleri Müdürlüğü-Spor Eğitmeni

Biz ekipman sağlamak üzere görev aldık. Sahada çalışan İtfaiyenin, orman müdürlüğü'nün, gönüllülerin ve belediyemiz ekiplerinin ihtiyaçlarını karşılamak, ekipman tedariklerini sağlamak üzere yangın bölgesine gittik. Hem vatandaşla, hem de yangınla mücadele eden ekiple birebir diyalog kurarak süreci yürüttük. Bu süreçte bizi etkileyen çok anılarımız oldu. Bizi zorlayan ya da duygulandıran anlar. Buna rağmen, güçlü durarak sahada çalışanlara moral desteğinde bulunuyorduk. Örneğin Turunc'un içinden geçiyoruz, bütün orman yanmış ama oraya gittiğimizde İtfaiye ekiplerine, Bak Kadıköy ekibine, tüm gönüllülere moral vermeye çalıştık. Karış karış, bütün Marmaris'i dolastık ve malzeme tedariklerini sağladık. Çok iyi şeyler de çok kötü şeyler de gördük. Çok iyi şey suydum, müthiş bir dayanışma vardı ve bu bizi çok etkiledi. Çok kötü şey ise doğanın katliamı, canıların yok olmasıydı. Halkın içindeki bütün dinamikleri gördük ve alkışlarla karşılandı ve uğurlandık.

MARMARİS BELEDİYESİ'NDEN TEŞEKKÜR

Marmaris Belediye Başkanı Mehmet Oktay, 8 Ağustos Pazar günü paylaştığı tweet ile yangın bölgesine arama kurtarma ekibi gönderen, yolladığı iş makineleri ile yangına karşı büyük bir mücadele veren Kadıköy Belediyesi ekibini yolcu ettikleri bilgisini paylaştı. Tweetine Kadıköy Belediye Başkanı Şerdil Dara Odabaşı'nı etiketleyen Oktay, "Yanımızda olduğunuz için teşekkür ederiz" dedi. Oktay'ın tweetini yanıtlayan Odabaşı, misafirperverlikleri için teşekkür ederek, "Dayanışma ile tüm yaralarımızı saracağız" dedi. Marmaris Belediyesi de resmi hesabından Kadıköy Belediyesi'ni etiketlediği bir tweet ile yardımlar için teşekkür etti.

YANGIN BÖLGESİNDEN İZLENİMLER

● Fırat FISTIK

Türkiye'nin 47 ili son 2 haftadır yangınlara esir olmuş durumda. En büyük yangınlar ise Antalya ve Muğla'da yaşandı. En az 240 yangının neredeyse tamamı kontrol altına alınırken iki haftadır bölgede olağanüstü bir seferberlik yaşandı. Bodrum'dan Marmaris'e kadar uzanan, neredeyse 200 kilometrelik yol, iki hafta boyunca İtfaiye, ambulans, jandarma, tanker, toma ve yüzlerce insanla doldu. Bodrum Mazi'da alevlenen yangın, beşinci gününde Ören'deki Kemerköy Termik Santrali'ne ulaşıırken, Marmaris'te özellikle Hisarönü, Orhaniye, Turgut hattıyla Turunc ve İçmeler hattı yangınlara teslim oldu.

ÖZVERİ, EMEK VE MÜCADELE

Sahil hattı boyunca sağ tarafta deniz, sol tarafta alevler ve gökyüzünde sıyah dumanlarla yaklaşık iki hafta geçirdik. Yangına müdahale konusunda gönüllüler, belediye ve devlet yetkilileri arasında bir organizasyonsuzluk olduğu aşıkardı fakat gönüllülerin fazlalığı nedeniyle bu organizasyonsuzluk çok daha kötü sonuçlara yol açmadan giderildi. Yüzlerce gönüllüden bahsediyoruz. Özveri, emek, mücadele...İki haftalık yangın söndürme çalışmalarını anlatan üç kelime bunlar olabilir.

CEVAPLANMAYAN SORU: UÇAKLAR

Yangın konusunda tartışılan en önemli konu ise yangın söndürme uçaklarının az olması ve geç müdahale etmesiydi. Devlet yetkilileri yangın başladığında üç uçak olduğunu söylerken daha sonra bu uçakların sayısı kiralama yoluyla artırıldı fakat küle dönen ağaçlar ne yazık ki kurtarılamadı. Bölgede kiminle konuşsanız uçakların şart ol-

duğundan bahsediyordu. Nedeni ise çok açık: Dağlık, engebeli alanlarda çıkan yangınlara İtfaiye veya başka bir çabayla müdahale edilemiyor. Ne arabalar dağın tepesine kadar çıkabiliyor ne de insanlar. Bu nedenle bir dağın tepesinde başlayan yangına müdahale etmenin tek yolu var, o da havadan...

İtfaiyenin ve gönüllülerin bu nedenle tek çabası, sadece evlerin bulunduğu alana yangını yaklaştırmamak olabiliyor. Çoğu kez bu bile başarısızlıkla sonuçlanırken, domino taşı gibi yayılan, çarpan etkisiyle çoğalan bir yangına müdahale, sonucu bilinen bir mücadelede dönüşüyor.

Domino taşı benzetmesi yerinde çünkü şöyle bir görüntüyü zihnimize canlandırmaya ihtiyaç var. Yangında yegane düşman rüzgar ve aşırı rüzgarın etkisiyle koca bir dağ, 15 dakika içinde yangına teslim olabiliyor.

BELEDİYELERİN YOĞUN ÇABASI

Bölge halkı, bu gerçeği de bilerek müdahalenin geç ve yetersiz olduğu görüşünde ortaklaşıyor. Belediyeler ise bir taraftan hiç durmadan, alandaki ihtiyaçları giderirken bir taraftan da yangın söndürme çalışmalarını organize ediyorlar. Sadece bölgedeki belediyeler mi? Hayır. Türkiye'nin farklı belediyelerinden gönderilen İtfaiye araçları, tankierler tüm yangın bölgelerinde görev yaptılar. Kadıköy Belediyesi de bu belediyelerden biriydi. Bunun dışında hayvanları korumak için oluşturulan gruplar da aktif olarak bölgede görev yaptılar.

Bölgenin temel geçim kaynağı arıcılık. Neredeyse tüm köylüler arıcılıkla geçiniyorlar ve bu köylülerin neredeyse tamamı işlerini tamamen kaybettiler. Toparlanma yılları alacak bir boyutta. Çam ormanları, büyük oranda yanarken köylülerin başka bir işle uğraşma ihtimalleri de oldukça azıy- yıf. Hem çaresizler hem de gelecek açısından oldukça tedirginler.

Ülkemizin afetlerle mücadelesine dair bu iki haftada umutvari yegane olay ise dayanışma. Sahadaki herkes taşın altına elini sokarak, uykusuz, bir şey beklemeyen ağaçları, hayvanları ve insanları için mücadele etti. Dayanışma bölgelerinde yanmaz ayakkabılar, eldivenler toplandı, yiyecekler yangın bölgelerine taşındı...İyi işleri olan insanlar belki memleketleri olduğu için belki de sadece dayanışmak

için bölgeye geldiler ve bu insanlar birkaç gün içinde yangın tüpünün nasıl çalışacağını, yangın esnasında ne yapmak gerektiğini öğrendiler ve uyguladılar. Üstelik bu, yangının da etkisiyle 50 dereceyi bulan bir havada yaşandı.

KIYAMETİN ORTASINDA...

Yollarda kaçışan hayvanlar, doğasıyla bilinen ancak şu anda kapkara, hayalet şehre dönmüş ilçeler, gece-gündüz çalışan İtfaiye erleri, orman işçileri, jandarmalar ve nerede ihtiyaç varsa oraya koşturan gönüllüler...Kıyametin ortasında ayakta kalmaya çalışan yüzlerce insan.

"EVİM YANMAYDI DA AĞAÇLAR YANMAYDI"

Birçok afeti deneyimledik ve hep birlikte kötülerine şahit oluyoruz. Yapılması gerekenler, yapılmayanlar, alınmayan önlemler, organizasyonsuz müdahaleler. Hepsini yavaş yavaş ardımızda bırakırken Çökertme Köyü'nden bir teyzenin ağlayarak söylediklerini unutmuyorum: "Burası yemyeşil, muazzam bir yerdi. Tamamen yok oldu. Her şeyimizi kaybettik. Keşke evim yansaydı da ağaçlarımız yansaydı..."

AFET BÖLGESİNDE 10 GÜN KALDILAR

Kadıköy Belediyesi, 28 Temmuz Çarşamba günü Antalya Manavgat'ta başlayan yangından bir gün sonra 42 kişilik arama, kurtarma ve sağlık ekibini yolladı. Kadıköy Belediyesi ekipleri, bin 500 battaniye, bin 500 koli kıyafet, oyuncak, 500 adet yorgan, 100 adet yastık, içme suyu, bin 500 adet bebek bezi yüklü 17 araçla 29 Temmuz akşamı yola çıktı, 30 Temmuz sabahı 10.30 sıralarında Marmaris'e vardı. Ekipler, Marmaris, Köyceğiz, Manavgat, Milas ve Bodrum'da arama kurtarma ve yardım faaliyetlerinde bulundu, veterinerlik hizmeti verdi, sağlık hizmeti sundu. Belediye, yangınların bir türlü kontrol altına alınmaması üzerine iki ekip daha yollayarak arama kurtarma ve yardım faaliyetlerine katılan personel sayısını 66'ya çıkardı. Ek ekiplerle yangınla mücadelede kullanılan ihtiyaç malzemeleriyle birlikte bir ambulans ve sağlık malzemeleri de gönderildi. Geçtiğimiz hafta sonu yangınların kontrol altına alınması ile 10 gündür bölgede bulunan personel de geri döndü.

DOĞAL AFETLERDE ilk müdahalelere dikkat!

Ülkemizin çeşitli noktalarında çıkan yangınlar hakkında konuşan veteriner hekim Hepsen İnceler, “Çok kötü bir dönemin bizi beklediğini düşünüyorum. Çünkü doğal ekolojik sistemin döngüsü bozuldu” diyor

● **Simge KANSU**

Ülkemizin çeşitli noktalarında çıkan yangınlar, hem evcil hayvanları hem de yaban hayvanlarını olumsuz yönde etkiledi. Henüz sayısı belirlenemeyen fakat bölgede bulunanlar tarafından oldukça fazla olduğu düşünülen hayvan ölümlerinin, ekolojik sistemi olumsuz yönde etkileyeceği söyleniyor. Manavgat'taki yangın bölgelerinde bulunan Kadıköy Belediyesi Hayvan Rehabilitasyon ve Eğitim Merkezi Veteriner Hekim'i Hepsen İnceler, yaşanabilecek doğal afetlerde hayvanlara ilk müdahalelerin nasıl yapılması hakkında bilgiler paylaştı.

Veteriner Hekim Hepsen İnceler, “Doğal afet gibi durumlarda canlılarımız, hem psikolojik hem de fiziki boyutta çok ciddi yaralar alıyor. Canlımızı olabildiğince sessiz bir ortama taşımalyız. Eğer canlımız depremden kurtarıldıysa ilk önce vücut ısısı gibi parametrelere bakılarak vücudun ihtiyacı olan sıcaklığa uygun davranmalıyız. Burada önemli olan ani vücut ısısı değişimleri yaratmamaktır. Hayvanımız enkaz bölgesinden çıkarılırken dikkatli olunmalıdır. Battaniye gibi bir şeye sararak, hareketleri kısıtlanacak şekilde fakat rahat nefes alacağına da kontrolü sağlanarak, stresten uzak şekilde kliniklere sevk edilmelidir. Daha sonrasında veteriner hekimlerimiz gerekli muayeneyi yaparak oksijen ve sıvı

desteği vermelidir. Sel felaketinden çıkan canlılarımıza ise kademeli ısıtma işlemi uygulanmalıdır. Ani şekilde ısıtma işleminden kaçınılmalıdır. Öncelikle bir battaniyeye ya da havluya sarılmalıdır. Birden bire sıcak bir ortama alınmamalıdır. Sakin bir şekilde hekimlere transfer yapılması gerekmektedir. Muayene sonrası gereken tahlil ya da parametrelerin değerlendirilmesi sonucunda sıvı ve oksijen desteği sağlamak-tayız. Burada en dikkat edilecek nokta hayvanı aniden ısıtmamaktır” dedi.

“ÜŞÜDÜĞÜ GÖZ ARDI EDİLMEMELİ”

Ülkemizin birçok noktasında çıkan yangınlara da değinen İnceler, “Şu anda ülkemizde şüphesiz en çok yangın bölgesinden çıkan canlılarımızla ilgilenmekteyiz. Burada en çok dikkat edilmesi gereken şey, sıcak-

tan çıktığı için hayvanı hızlı bir şekilde soğutmamaktır. Dışarısı sıcak görünüyorsa da aniden soğutma işlemi hayvanın yaşamını riske atacak ve şoka girmesine neden olacaktır. Vücudunun üşüdüğü göz ardı edilmemelidir. Öncelikle canlımızı olabildiğince sessiz bir şekilde bulunduğu ortamdan uzaklaştırmalıyız. Karanlık bir yerde stresten uzak tutabiliriz. Hayvanımızı bir bez parçası ya da kuru bir havluyu ılık su ile ıslatacak şekilde sarabiliriz. Yıkama işlemi ılık su ile yavaş bir şekilde yapılmalıdır. Eğer yanık gibi bir şey vücutta söz konusu ise yavaş bir şekilde yanık için kullanılan pomadlardan sürülebilir. Yine her durumda olduğu gibi gerekli paramet-

relere veteriner hekimler muayene sonrasında karar verecektir” ifadelerini kullandı.

“UMARIM GÜZEL İNSANLARA DENK GELİRLER”

Yangın bölgelerinde zarar gören yaban hayvanları hakkında da konuşan İnceler, “Maalesef yaban hayvanlarımız evlerini yitirdiler. Doğal yaşam döngülerinde beslenme ihtiyaçlarını sağlıyorlardı, şu anda hem stres altındalar hem de beslenemiyorlar. Birçok farklı noktaya mama ve su bırakarak beslenmelerine destek olmamız gerekiyor. Yangından kurtarılp tedavi edilen hayvanlar ise gerekli yaşamsal desteği alacakları bölgelere bırakılacaklardır. Eğer engelli olan canlılarımız varsa onlar barınaklara ya da milli parklarda oluşturulan alanlara alınacaktır. Burada evcil hayvanlar için ise sahiplendirme devreye giriyor. Umarım her birine uygun olacak güzel insanlarımıza denk gelirler” dedi ve sözlerine şöyle devam etti: “Şu anda yangın bölgelerinde kaç hayvanı kaybettiğimizi net olarak bilmiyoruz. Tüm bölgelerde yangınlar bitmeden belli bir sayıya ulaşamayız. Ancak çok ciddi sayıda canımızın yok olduğunu söyleyebilirim. Bu süreçte Manavgat'ta-

ki yangın bölgelerine gittim. Maalesef yangın o kadar şiddetli ki, hayvanların hayatta kalmaları çok zor. Üzülerken söylemeliyim ki binlerce hayvanımız yaşamını yitirmiş durumda.”

“YENİLENMESİNE DESTEK OLMAMIZ ŞART”

Çıkan yangınlardan dolayı doğanın büyük bir yara aldığını belirten İnceler, “Çok kötü bir dönemin bizi beklediğini düşünüyorum. Çünkü doğal ekolojik sistemin döngüsü bozuldu. Doğada güçlü olan zayıf olanı avlayarak besleniyordu. Yaban hayatındaki kayıplarımız, yerleşim alanlarımızla normalde olmayan türlerin girişine neden olabilir ya da doğal yaşam alanlarını yitiren yaban hayvanlarımızın yerleşim yerlerine inmesi ile birçok sorunla karşılaşabiliriz. Burada önemli olan yaban domuzları gibi canlılarımıza yaşam hakkı tanımamız gerektiğidir. Bölgeden uzaklaştırılmaları isteniyorsa, bu hayvanın yaşamını riske atmadan beslenme ve barınma alanı yaratarak yapılmalıdır. Doğanın yenilenmesine destek olmamız şart. Her canlının yaşamda bir görevi var ve ekolojik sistem için var olmaları gerekli” dedi.

Validebağ Korusu'nun geleceği tartışıldı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İstanbul Planlama Ajansı (İPA), “Validebağ Korusu'nun Geleceği Çalıştayı”nı düzenledi. Çalıştayda, korunun, ekolojik değerler, kültürel miras, hukuk ve idari alanlardaki mevcut durumu değerlendirildi

İBB İstanbul Planlama Ajansı, İstanbul'un çevresel ve kültürel açıdan özgün alanlarından biri olan Validebağ Korusu'nun, gelecek kuşaklara korunarak aktarılabilmesi için neler yapılması gerektiğini bir çalıştayla ele aldı. İPA Florya Kampüsü'nde gerçekleştirilen “Validebağ Korusu'nun Geleceği Çalıştayı”na, yetkili ve ilgili kurum ve kuruluş temsilcileri ile konu üzerine çalışan uzman ve akademisyenler katıldı. Çalıştayda, koruya dair sorun ve beklentilerin birlikte tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin ortak akıl ve uzlaşılı ile ortaya konulması hedeflendi.

“YORULMUŞ, HIRPALANMIŞ BİR ALAN”

Çalıştayı açılış konuşmasını yapan İstanbul Planlama Ajansı Başkanı Emrah Şahan, kentlerin ekosisteminin öncelikli gündem olması gerektiğini vurguladı. “Türkiye'nin birçok noktasında yangınların, sel gibi afetlerin yüreğimizi yaktığı şu günlerde kentlerimizin ekosisteminin öncelikli bir gündem olduğunu hatırlamalı ve hatırlatmalıyız” diyen Şahan, Valide-

bağ Korusu'nun tüm İstanbul'un önemli bir konusu olduğunun altını çizdi.

Korunun geleceğini, bilimsel bir koordinasyonla değerlendirdiklerini belirten Şahan, şunları söyledi: “Validebağ Korusu yalnızca Üsküdar'ın, Kadıköy'ün değil; İstanbul'un önemli bir konusu. Validebağ Korusu senelerdir yorulmuş, hırpalanmış bir alan. Bugün burada yetkili, ilgili kurum

ve kuruluş temsilcileri, sivil toplum örgütleri, meslek odaları, konuda çalışan uzman ve akademisyenlerin katılımı ile Validebağ Korusu'na dair sorun ve beklentileri birlikte tespit etmeyi; çözüm önerilerini ortak akıl ve uzlaşılı ile ortaya koymayı hedefliyoruz.”

DÖRT OTURUM YAPILDI

Validebağ Korusu'nun, doğal ve kültürel yapısını korumak ve geliştirmek, ekosistem bütünlüğünü devam ettirmek amacıyla, ekolojik değerler, kültürel miras, hukuki ve idari durumuna dair sorunlar, ihtiyaçlar, beklentiler ve tehditler ortaya konularak, var olan sorunların çözümüne yönelik çözüm önerileri dile getirildi. Çalıştay şu dört başlık altında gerçekleştirildi: “Validebağ Korusu'nun Mevcut Durumu”, “Validebağ Korusu'nu Korumak”, “Validebağ Korusu'nun Mevcut Durumunu Ortak Değerlendirme” ve “Validebağ Korusu İçin Çözüm Önerileri.”

NİHAİ TEKLİF OLUŞTURULMASINI İSTEMİŞTİ

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, Üsküdar Belediyesi'nin, koruda, 21 Haziran'da başlatacağını açıkladığı “Validebağ Bakım ve Rehabilitasyon Projesi”ne karşı koru nöbeti tutan Validebağ Gönüllüleri'ni ziyaret ederek destek vermişti. Bölge halkının Validebağ Korusu'ndaki çabalarını takdirle karşıladığını belirten İmamoğlu, ziyareti sırasında, İPA moderatörlüğünde yapılacak çalışmaya gönüllülerin de fikirlerini sunmalarını ve nihai bir teklif oluşturulmasını istemişti.

İmamoğlu, şu öneride bulunmuştu: “İPA moderatörlüğünde, hızlıca sizlerle beraber yaptığınız çalışmaların sürecin içine katan bir nihai teklif oluşturulsun. Bu teklif kime? Bize, İBB'ye. Bu teklif, bize olduğu gibi, Üsküdar Belediyesi'ne, Şehircilik Bakanlığı'na. Hatta sonucunu, bizzat kendim, Şehircilik Bakanı'na ve yetkililerine sunayım.”

200 YILLIK TARİHE SAHİP

Yaklaşık 200 yıllık bir tarihe sahip olan Validebağ Korusu, 35,4 hektarlık büyüklüğü ile Anadolu'nun en geniş yeşil alanlarından biri. Büyüklüğü, sahip olduğu biyoçeşitlilik ve ekosistem varlığı ile yaban hayatı, kent ve kentlilere farklı boyutlarda yarar sağlıyor. Hektarda 93 ton olmak üzere yılda 3 bin tonun üzerinde karbon depoluyor. Her yıl toplamda 921 ton toz tutarak bulunduğu bölgede havanın temizlenmesine katkıda bulunuyor. Göç yolları üzerinde bulunan koruda, İstanbul'daki 2 bin çeşit otsu bitkinin iki yüzü; Türkiye'nin 485 kış türünden 130'u, 400'ü aşkın kelebek türünün 31'i varlık gösteriyor. Ayrıca 12'si anıt ağaç niteliğinde, 100 adet korunmaya değer ağaç olmak üzere 101 tür ve 6 bin civarında ağaç ve ağaççık bulunuyor. Koruda, 19. ve 20. yüzyıllara ait, tescilli ve tescilsiz Osmanlı döneminin sivil mimari örneklerinin yanı sıra, Cumhuriyet döneminin resmi yapılarından oluşan kültür varlıkları yer alıyor.

Foot Care

PodyArt

Ayak Bakım

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk

Nasır

Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)

Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul

0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

SİZE YEŞİLLİKLER ARASINDA EŞSİZ DENİZ MANZARASIYLA İKİNCİ BİR HAYAT VADEDİYORUZ.

Huzurevimiz uzman ekibi ile aile büyüklüğünüz için hak ettikleri özel ilgi ve yaşam standartlarında bir ortam sunmaktadır.

Verilen hizmetler: • 24 Saat Doktor Hizmeti • 24 Saat Hemşire Hizmeti • Fizik Tedavi Merkezi • Diyaliz Hizmeti • Laboratuvar Hizmeti • Vakum Yardımlı Yara Tedavisi Hizmeti • Konaklama Hizmeti • Temizlik Hizmeti • Yemekhane Hizmeti • Medikal El Ayak Ve Tırnak Bakımı • Sosyal Etkinlik Ve Faaliyetler	Hizmet Grubu: - Alzheimer - Demans - Geriatri - Palyatif (Yatağa Bağımlı) - Parkinson - ALS - NG (Nazogastrik Sonda) İle Beslenme - PEG (Perkütan Endoskopik Gastrostomi) - Bakımı
--	--

SEÇKİN YAŞLI BAKIM VE HUZUR EVİ

Altintepe Mah. Galipbey Cd. Cephanelik Yolu Sk. No: 5 Maltepe

Tel: 0552 388 60 10 - (0216) 388 60 10 / Web: seckinhuzurevi.com.tr

Tabuları yıkmak için: "Regl Hikayeleri"

● Evin ARSLAN

Siyah poşete konan, gazeteye sarılan hijyenik pedler, regli saklamak için üretilmiş alternatif kelimeler ve daha fazlası... Regl, Türkiye'de hâlâ üzerine konuşmanın tabu olduğu bir konu. Rayka Kumru ve Tuğba Gökdoğan'ın hazırladığı "Regl Hikayeleri" e-kitabı ise ilk regl olma deneyimlerinden, regl konusunda verilen eğitime; hissettiğimiz duygulardan, kamusal alanda regl olmaya kadar birçok konuda regl olanların hikayelerini içeriyor.

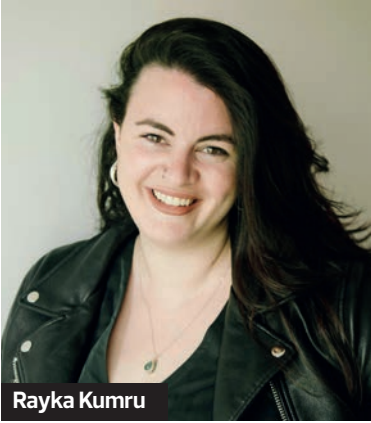
Tuğba Gökdoğan ve seksolog, cinsel sağlık iletişimcisi Rayka Kumru ile Regl Hikayeleri kitabının çıkış öyküsünü ve regl hikayelerini okumanın neden önemli olduğunu konuştuk.

● **Regl Hikayeleri kitabını hazırlamaya nasıl karar verdiniz? Süreci anlatır mısınız?**

Rayka Kumru: Regl Hikayeleri, regli illa kadınlığa, çiçeğe, böceğe ve hassas olmaya bağlamadan konuşabileceğimiz, olduğu gibi, bedensel süreçleriyle, kapsamlı deneyimleyenleri ile birlik oluşturabileceğimiz bir dijital ortam hayaliyle kuruldu. Hikayelerin toplanma ve yaygınlaştırılması süreçlerinde de ücretsiz şekilde ulaşılabilen, temalarına göre organize edilen hikayelerden oluşan bir e-kitaba dönüştü.

● **Regl hikayelerini bilmek, okumak neden önemli sizce?**

Tuğba Gökdoğan: Bence yalnız olmadığımızı bilmek adına önemli öncelikle. Beden ve cinsellik ile ilişkilenen konular hakkında fikir ve deneyim paylaşımında bulunmak ancak özel alanlarda ya da kulaktan kulağa yapılıyor çoğunlukla. Regl Hikayeleri ise, kişilerin o ana değin belki de kimseye anlatmadığı, öte yandan belki de birçoğumuzun aşına olduğu hikayelere yer veriyor. Örneğin, bir kişinin regl olmaya dair utanç duyduğu anılar, gülünç bulunduğu "itiraflar", bir başka kişinin hikayesinde de karşımıza çıkabiliyor. Oysa benzer süreçlerden geçtiğimizi bir bilsek belki de ne kadar rahatlayacağız! Öte yandan, bu kitap reglin yalnızca kadınlarda ve "bildiğimiz şekliyle" yaşanmadığını, yani çeşitli cinsiyet kimliklerinden kişiler tarafından, farklı bedensel, ruhsal, sosyal ve cinsel tepkiler eşliğinde deneyimlendiğini görebilmek için önemli. Hikayeler yer yer ortak noktalarda buluşsa da şüphesiz her biri biricik. Bir de tabii toplumda tabu olan bir konu hakkında insanların söyleyecek şeyleri olması ve samimiyetle bunları aktarmak istemesi, kendi başına önemli bir şey diye düşünüyorum. Tabuları kırabilmek adına atılan ufak bir adım, başka adımlarla birleşince yepyeni bir yol yaratabiliyor.

Rayka Kumru

Tuğba Gökdoğan

● **Regl hakkında konuşmak hâlâ bir tabu mu? Regl hakkında konuşmanın normalleşmesi konusunda iyiye dönük adımlar atıyor muyuz sizce?**

Tuğba G.: Bence halen bir tabu, insanların regllerini istedikleri şekilde yaşayabildiği ve konuşabildiği alanlar tümüyle mevcut olmadığı müddetçe kimi tabular var olmaya devam edecek diye düşünüyorum. Örneğin biliyoruz ki regl sıvısını görmek regl olan olmayan birçok kişi için halen tiksinti verici veya menstürel ürün satın almak, hatta yalnızca markanın adını dile getirmek dahi utandırıcı ve zaman zaman kişileri tehlikeye atan bir şey olabiliyor. Ancak elbette bir değişim var. Regl Hikayeleri, bu değişime hem tanıklık eden, hem de bu değişime katkı sağlayan bir proje oldu. Hikayelerde bir veya birkaç kuşak öncesine kıyasla regl tabularını kırmaya yönelik çok daha güçlü seslerin çıkabildiğini görüyoruz. Mesela, yakın bir zamana kadar farklı şekillerde sürdürülen ve aktarılan "ilk regl tokadı geleneği" kırılıyor artık, hikayelerde bu konuya ilişkin epey belirgin bir isyan var. Önceden laf arasında "hasta" veya "kirlili" olma hali olarak bahsedilen

regl, artık çok daha yargısız sözcüklerle tanımlanabiliyor. Ya da menstürel hijyen ürünü almak isteyenler bunu siyah poşete koyma veya gazete kağıdına sarak saklama gereği duymayabiliyor. Yaşamakta olan bu değişime Regl Hikayeleri, bu seslerin çıkabileceği bir alan yaratarak katkıda bulunuyor bence. Benzer amaçlar güden projelerin sayısı da yükseliyor, daha da çok böyle alana ihtiyacımız var.

● **Regl hikayesini anlatmak hâlâ bazı kişiler için zorlayıcı olabiliyor. Siz ilk regl hikayelerini toplama-ya karar verdiğinizde, hikaye toplamakta zorlandınız mı? Nasıl gelişti süreç?**

Rayka K.: Hikaye toplama konusunda çok aktif bir şey yapmadık aslında. Zorlama değil, gerçekten içinden gelenler girsin bakınsın, paylaşsın istedim.

Rayka Kumru ve Tuğba Gökdoğan'ın hazırladığı "Regl Hikayeleri" e-kitabında regl olan kişiler, yaşadıkları deneyimleri anlatıyor

Platform iki yıl boyunca sadece hikaye toplama modunda kaldı. Hikaye geldiğinde motive olduk. Bir süre platforma gereken ilgiyi gösteremedim fakat Tuğba ile yollarımızın kesişmesi, Türkiye'de regl yok-sulluğu ve tabusuyla mücadele eden Konuşmamız Gerek Derneği ile çalışmalarımızla beraber bu alana da can geldi, daha motive şekilde vakit ayırabilir oldum. Amacı her zaman hikayelerimizi paylaşabileceğimiz ortak bir alan olmasıydı; web sitesinde teker teker yapmak yerine hepsini birden kitap olarak yayımlayalım dedik. Aslı Alpar (@asliaplar), Sinem Arda (@sinthehuman), Beril Ateş (@berilates), Melis Berk (@iyilesmecizimleri), @biricikseksuel, Dilruba Karalp (@heleloyi), Yasemin Şakar (@yasemin-sakars) regl temalı boyama sayfalarıyla, Ezgi Epifani ve Selen Kırac metinler ile katkı sundu; Naz Çitçi ve Oya Çitçi tasarladı. Şahane bir regl işbirliği oldu!

KAPSAYICI BİR REGL EĞİTİMİ

● **Tüm hikayelere dönüp baktığınızda deneyimlerde ne gibi ortaklıklar görüyorsunuz?**

Tuğba G.: Regl olma deneyimine ilişkin ortaklıklar, ne yazık ki, çoğunlukla reglin utanç, korku veya tiksinti hisleriyle birlikte anılmasından kaynaklanan durumlar. İlk regl olduğunda utancından haftalarca hatta aylarca bunu ailesi veya çevresi ile paylaşamayan, dolayısıyla menstürel ürünlerden mahrum kalan veya kamusal alanda kıyafetine regl sıvısı bulaştığı için saklanmak zorunda hissedilen insanların hikayeleri oldukça fazla. Bu hikayeler dönüp dolaşıp (en azından Türkiye'de) kapsamlı ve kapsayıcı bir regl eğitiminin yeterli olmayışına geliyor. Regl eğitimi, regl olan veya olmayan herkese verilmesi gereken bir eğitim; kapsamlı cinsellik eğitimi ya da cinsel sağlık eği-

timi olarak bilinen süreçlerin bir parçası. En basitinden, bir okulda bu konuya ilişkin bilgilendirici seminerler düzenlendiğinde oğlan öğrencileri dışarı çıkarmak, onlara daha en başından reglin kendilerinden gizlenmesi gereken ayıp ve pis bir şey olduğu izlenimini vermek, o okulda regl olan kişilerin regl olmayan kişilerle kurduğu ilişkinin olumsuz anlamda etkilenmesine sebep olabiliyor. Aile içinde de regl hakkında gerekli eğitim verilmiyorsa, bir yerde deneyimler benzemeye başlıyor. Evde, okulda, iş yerinde, toplu taşımada veya herhangi bir özel/kamusal alanda, regl artık bambaşka mesajlarla bütünleşiyor. Bireysel ve kolektif boyutta bu yerleşmiş kodları kırmak hem zor oluyor, hem de zaman alıyor. Fakat bu ortak deneyimleri yaşıyor veya yer yer bunlardan bahsedebiliyor olmamız bir dayanışmayı da beraberinde getiriyor, bizi yakınlaştırıyor.

● **Kitapta aklınıza gelebilecek neredeyse her konuda hikayeler var gerçekten. Konulara ayırmamız ve çoğu konu hakkında yazı olması, kişilerin yaşadıkları konusunda yalnız olmadıklarını görmeleri açısından da faydalı geliyor bana, dedğiniz gibi.**

Tuğba G.: Öyle kesinlikle. Toplanan hikayeleri nasıl derleyip sunabileceğimiz üzerine düşünürken reglin hayatın farklı alanlarına dokunan çok yönlü bir yapısı olduğunu göstermek istedik. Yani, regl olmak regl sıvısının neredeyse her ay vücuttan çıkmasıyla bitmiyor; aynı zamanda kuvvetli bir sosyo-politik boyutu var. Regli hangi koşullarda yaşadığımız içinde yaşadığımız bedeninin kendine has yapısı kadar, toplumun değer yargılarıyla, eğitim sistemiyle, ekonomik refah düzeyiyle, vergilendirme şekli vb. ile o kadar alakalı ki. Bu farklı boyutları göstermek istedik biraz.

Elbette kişiler üzerinde söylediğin gibi bir etki yaratmış da olabilir. Mesela kitapta reglin cinsellikle alakası üzerine bir alt başlık var. Cinsellik de ayrı bir tabu olduğu için, bu konu hakkında reglin mesela ekonomik boyutlarına göre belki daha bile az konuşuluyor. Kitapta böyle bir başlığa yer verebilmek, kişilerin regl sırasında belli cinsel durumları deneyimlerken yalnız olmadıklarını görebilmeleri açısından güzel oldu.

"FAYDALI BİR KAYNAK"

● **Kitap hakkında okuyuculardan nasıl geri dönüşler alıyorsunuz?**

Rayka K.: Çok güzel dönüşler aldık. Bence hâlâ okumamış, kaynağın olduğunu bilmeyen birçok kişi var, ara ara yazan, paylaşılan oluyor. İlk duyduğumuzda ruh sağlığı uzmanlarının ilgisi çok hoşuma gitmişti. Bireysel boyutta çok özgülleştirici ve iyileştirici olabiliyor bu hikayeler; şahsen benim için öyle oldu... Bir de sağlık çalışanları, ruh sağlığı uzmanları, ebeveynler ve eğitimciler için ne kadar faydalı bir kaynak olduğunu fark ettik.

● **Kitap bir seri haline gelecek mi? Ya da kitap haricinde regl hikayelerinin paylaşılabileceği bir mecra hazırlamayı düşünüyor musunuz? İnsanlar regl hikayelerini paylaşmaya devam edebilir mi hâlâ sizinle?**

Rayka K.: Bu hikayeler bir akademik çalışma için toplanmadı, hakeemli bir dergide yayınlanmadı, tema bazlı bir analiz haricinde farklı bir analize tabi tutulmadı fakat bilimsel değer taşıdığı kesin. Bundan sonraki hedeflerimiz arasında daha sistematik şekilde hikayeleri inceleme hedefimiz var, bundan sonra toplanacak hikayeler için. Bunun için de hem sahada çalışan, hem araştırma yapan, bilgi dönüşümü alanında çalışan insanlardan oluşan bir grup içinde ilerlemeyi düşünüyoruz. İlk kitabımızın erişimini arttırmak, hikayeleri farklı şekillerde yaygınlaştırmak ve regl deneyimlerini bizlerle paylaşmak isteyenler için alan tutmaya devam etmeyi hedefliyoruz öncelikle.

E- kitabı okumak ve daha fazla bilgi almak için reglhikayeleri.com sitesini ziyaret edebilirsiniz. Kitaba dair görseller reglhikayeleri.com'dan alınmıştır. Kitabın kapak tasarımı: Naz Çitçi ve Oya Çitçi

3. Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali Kadıköy'de

Dünyanın çeşitli ülkelerinde Eylül ayında "Directed By Women" adıyla gerçekleştirilen festivalin Türkiye organizasyonu olan "Directed By Women Turkey" - Uluslararası Kadın Kısa Film Yönetmenleri Festivali, bu sene üçüncü kez seyirciyle buluşmaya hazırlanıyor.

Uluslararası ve ulusal düzeyde kadın kısa film yönetmenlerini ve filmlerini İstanbul'da bir araya getirecek olan festival; 16 -19 Eylül 2021 tarihlerinde Kadıköy Belediyesi Yeldeğirmeni Sanat Merkezi'nde gerçekleşecek.

Türkiye'de kadın kısa film yönetmenlerine yönelik ilk uluslararası festival olan Directed By Women Turkey, sinema alanında kadınların yaratım süreçlerini desteklemeyi, üretimlerini teşvik etme-

yi ve farklı ülkelerden kadın yönetmenlerin arasındaki kültürel ve sanatsal etkileşimi artırmayı hedefliyor.

Bu sene üçüncüsü gerçekleşecek olan festivalin; Ulusal, Uluslararası, Belgesel ve Genç Bakış kategorilerinde 40'tan fazla film gösterilecek, sektörel söyleşi ve atölye çalışmaları yer alacak. Her kategoride seçilecek bir filme en iyi film ödülü verilecek.

Ayrıca bu sene Danimarka Kültür Enstitüsü işbirliği ile festival programında Danimarka kısa film seçkisi ve özel konukları olacak.

Festivali takip etmek için:

instagram.com/directedbywomenturkey
twitter.com/dbw_turkey

GEREKLİ TELEFONLAR	
KADIKÖY BELEDİYESİ	
Santral.....	542 50 00
Çağrı Merkezi.....	444 55 22
Evlendirme Dairesi	542 50 02
Alo Engelli Taksit	444 00 81
Evlendirme Dairesi	
Kokteyl Salonu	345 42 62
ACİL	
İtfaiye.....	347 32 28
Emniyet Müdürlüğü	411 08 19
Kaymakamlık.....	330 60 99
İSKİ Kadıköy	345 03 04
Kadıköy Nüfus Müd.....	418 94 14
Kadıköy Tapu Müd.....	280 15 73
Yangın İhbar	110
Polis İmdat	155
Elektrik Arıza	186
Gaz Arıza	187
Ambulans	112
Vefa Hattı	199
Telefon Arıza	121
Alo Zabıta	153
Sağlık Danışma	184
Bilinmeyen No	11811
Cenaze Hizmetleri	188
İBB Beyaz Masa	153
Maliye	189
HASTANELER	
Göztepe Prof. Dr. Süleyman	
Yalçın Şehir Hastanesi.....	566 40 00
Haydarpaşa Numune.....	542 32 32
Siyami Ersek H.....	542 44 44
Erenköy Ruh ve Sinir H.....	302 59 59
Dr. Rana Beşe Polik.....	348 40 27
Zeynep Kamil	391 06 80
FSM Araştırma H.....	578 30 00
Erenköy Fizik Ted. ve R.....	411 80 11

ÖZEL DERS

Pedagojik formasyonlu tecrübeli hocadan her **YAŞ GRUBUNA**

Piyano, Solfej eğitimi ve Konservatuara hazırlık dersleri verilir.

Tel: 0533 3679139

KAYIP İLANI

İşyerimoz ait ingenico marka 15265 we20041435 seri No'lu pos cihazı ruhsatı kaybolmuştur. Hükümsüzdür.

Etiler Marmaris – Buğra ÇANDIR

GENÇLERİMİZİ ÜNİVERSİTEYE HAZIRLIYORUZ

Belediyemizin lise mezunu öğrencilere yönelik ücretsiz üniversite hazırlık TYT-AYT kurslarına kontenjan dahilinde online kayıt alınacaktır.

Online Başvuru Tarihi: 02 Ağustos - 30 Eylül 2021

19 Mayıs Gençlik ve Çocuk Eğitim Merkezi: 0216 362 11 05 - 362 11 09

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

KADIKÖY BELEDİYESİ

EDEBİYAT HAYATINDAN HATIRLAMALAR - 126

Usta yazar ve şairlerin eserlerinden küçük alıntılara yer verdiğimiz "Edebiyat Hayatından Hatırlamalar" köşesi bu hafta Sermet Muhtar Alus ile devam ediyor.

Hazırlayan: Leyla ALP

İSTANBUL KAZAN BEN KEPÇE

Kadıköy

İstanbul'dan 17. milattan 686 yıl evvel kurulmuş; Kalkedonya derlermiş. Sonra ismi kalan Kadı hazretleri kim, ne zamanın adamı?... Fazla araştırmadım.

Kadıköy, yetmiş beş, seksen sene evveline kadar küçük bir köy. 1860'ta dörtte üçü yanıp kül olduktan sonra yavaş yavaş rağbet buluyor. İstanbullular, yerli Hristiyanlar taşınıyorlar; bazı Frenkler; Moda taraflarına yayılıyor... 1883'te gene büyük bir yangın dalmış.

Kadıköy, 1880'ler

Asıl büyüme ve māmurlaşmaya başlaması, 1874'te Haydarpaşa- İzmit demiryolunun yapılışından sonradır. Hem kışlık hem yazlık olduğu için göç eden edene, yerleşen yerleşene... En baş tacı zamanı Meşrutiyet ve Umumi Harp seneleriydi (1908-1918). Kibar, münnevver, edip, şair, muharrir herkes oralı olmuştı.

Otuz beş yıl evvel (1904'te), Kadıköyü'nün kumluğu daha doldurulmamış ve ortada yok. Deniz, şimdiki Belediye Dairesi'nin (İskele meydanındaki) çok gerisinde, kısa duvarlı sıra evlerin önünde sıprı sıprı...

O vakit ki, iskele, İskele Camisi'nin hizasında, üstünde salaş bir gazinosu bulunan uzun, ahşap bir alâmetti. Tonton-ı bahriyelerden (vapurlardan) 4 ve 5 numaralar, sonraları tek silindirli ve hayli yollu meşhur Ferah vapuru Köprü'ye gidip gelir, Şirket-i Hayriye misillü (gibi) biletlere vapur içinde alınırdı.

Gazino dopdolu, bir tarafında da mutlaka ahenk; Kadıköyü'nün meşhur tiplerinden üdi Zennop... Yağlı fesli, kirli suratlı, yırtık redingotlu, kırık udlu, fakat kendini müthiş musikişinaslardan sanan kart bir Ermeni'ydi.

Çatır çatır mızrap vurarak, gayet berbat seslerle böğürür durur; onar, yirmişer para parsa toplardı. Boyuna sataşırlar, udunu paramparça edip bağırıp ağlatırlar, etraftan üçer beşer kuruş toplanıp yüzü güldürülür; hemen bir ud daha tedarik ediliverirdi. Herifçağır cuma ve pazarları da Kuşdili, Yoğurtçu, Fenerbahçe gibi seyir yerlerinde; bangır bangır şarkıda...

Vapurdan iskeleye çıktın mı, Rum Kilisesi meydanına kadar İskele Caddesi. Sağda Abdülâtif Bakkaliye Mağazası... Şimdiki Lokman Fırını'nın yerinde ve karşısında iki selâtin meyhane. Müşterilerin çoğu Rumlar; içlerinde güldür güldür laternalar...

Çarşı boyunaki Çarşı Hamamı, yanındaki Osmamâğa Camisi o vakitler de mevcut. Kadı(köyü)nin elveyim (bugün) duran helvacı dükkanı elli altmış yıllıkmış; karşısındaki Moskoflunun Fırını da gene fırındır.

Pazar yolundayız. Yan yana iki dükkân tutan Yorgancı Kâmil Efendi, gençliğinde Onikiler'in poyrevlerinden (ayakdaşlarından), kabadayılığı ve hevedalığı ile şöhrətli, kılık kıyafeti de yerindeymiş. Fesinde dobril püskül, sırtında Frenk gömleği ve mum gibi elbise, yeleğinde altın saat köstek, elinde siyah ipek gemsiye... İleride Merkez Eczaanesi; derununda da müdâvim tabibi, çok yakışıklı erkeklerden Doktor Fehmi Bey merhum. Az ötesinde, bozacının olduğu noktada Mısır çarşısı tertibi aktar Nazif...

Şimdi yıkılmakta olan eski İtfaiye Karakolu'nun yanındaki sokakta da Alâeddin Bey'in Dârü'l-İrfan Mektebi. Kumaşçı ve manifaturacı Asadur, kendimi bildim bileli o civardır. Öteden beri ahbaplık tanır, hak ve hukuk güder. Karakolun karşısındaki gümüşî konağın sahibi olan Ağabeyler, semtin eşrafından. Eski Belediye Dairesi de onlarındı. "Veliâht Reşad Efendi'ye mensuplar" diye bu konak tarassud (gözetim) altında bulunduruldu. Hususi hamamı, daha sonra "Ağabey Hamamı" ismiyle umuma açılmıştır.

Buradan sonra sıra dükkânların arsaları kâmilan maşatlıktı (Ermeni, Rum ve özellikle Yahudi mezarlıkları). Altıyolağzı'nda, bir vakitler postanelik eden, şimdi de Fenerbahçe'nin sadık sodı açığı dışı Bay Bedri'nin muayenehanesi bulunan sarı bina, zengin koltukçulardan Mehmed Ağa'nın inşagerdesi (yapısı). İlk futbolcularımızdan merhum Hasan'ın pederidir.

Bahariye Caddesi'ne kıvrılmadan, geride kalan birkaç mühim yeri aradan kaçırmamak için, gene yıkılan karakolun önüne gelelim ve Mısırlıoğlu'na doğru yolu turalım: Gazi İlkmektebi ve kübik evler, apartmanlar yapılmış olan Talimhane Meydanı. Malûm a... dört beş sene evveline kadar bomboştu. Ahırlar civarındaki süvari zaptiyeler (jandarmalar) burada tâlim yapılarmış. Anadolulu Şimendiferleri direktörü Hügen'in meydanı satın alıp uhdesine geçirdiği söylenirdi.

Mısırlıoğlu, Abdülmecid devrinin marup sarraflarından. Bir zamanların sinema ve tiyatrosu kâgir bina konağı; incesazlı cazlı gazino, bahçesi; hamam da zâtına mahsus hamamı. Boyuna öteye beriye teşrifli diriğ etmeyen hünkâr efendi bu bendesinin hanesine de bir gün uğrayıvermiş. Rivayete göre çorbacı (Rum) o odayı, berây-ı hürmet (saygısından), olduğu gibi muhafaza etmiş. Arasına açılır; süpürülüp temizlenir, kapıları gene sınıksı kapanırmış.

Bayram yeri, eski Zamboglu Bahçesidir... Minakyan, tulûatçılar, at cambazları taşınıp dururlardı. Burayı Meşrutiyet'ten sonra Siruğkin Biraderler sinema yaparak mükemmel para kırdılar... İşbu Zamboglu da kodaman sarraflardan.

Yanında, gene Rum zenginlerinden Hristo Vergi otururdu ki, Talimhane Meydanı'ndan Rıhtım'a inen sokakta iki geçerli akarları durmadadır...

Bıraktığımız Altıyolağzı'na dönelim, Bahariye Caddesi'ne sapalım: Geçen seneye kadar yol üstüne çıkıntı veren, âkibet yıkılıp giden sağdaki konak, Halazade Emin Bey'in; yani cihan seraskeri Rıza Paşa'nın hala oğlunun. Damadı da Cihangirli mirliha Hüsnü Paşa. Paşa, Serasker Kapısı'nda, İstihkâm ve İnşaat Dairesi İkinci Şube

müdürü idi. Ol dairesin reisi bulunan, annemin babasının da canı ciğeri.

Hüsnü Paşa, mühendis, zarif, İstanbul'un da en ehl-i keyfi... Kemanî Ağalar, kemençeci Vasiller, gazelhan Nedim Beyler, Üsküdarlı Domatse Ahmedler müdâvimi...

Süreyya Sineması'nın yeri Kadıköyü Metro-polithanesi'nindi. Oraların şenlenmesine Süreyya Paşa'nın himmeti büyüktür. Allah razı olsun, yardım dokundu. Kurduğu binada büyük sinemadan başka tiyatrolar, operetler seyrediliyor; balolar veriliyor; nişanlar, düğün denekler yapılıyor.

Yolumuza revan olalım: Maiyet-i Seniye Erkanı Harbiye Reisi (Padişahlık kurmaylar kurulu başkanı) müşir Abdullah Paşa'nın Konağı da malesef enkazcılara düştü.

(...)

Moda Burnu'ndaki Moda Palas otelleri, önlerindeki gazinolar da kaçın kurası? Bundan 40 yıl evvel (1899'da) ilk kayak yarışını, cankurtaran sandallarının alabora oluşunu, yağlı direklerden denize yuvarlananları ilk defa olarak burada gördüm.

Moda Çayırı'yla Mühürdar arasında Vitolle-

SERMET MUHTAR ALUS (20 Mayıs 1887 - 28 Mayıs 1952)

Kaybolan İstanbul'un gündelik hayatını bütün ayrıntılarıyla anlatan, yazdığı eserlerle bir dönemin geniş panoramasını çizen İstanbul aşığı yazar, 28 Mayıs 1887'de İstanbul'da doğdu. Askeri Müze Müdürü Ahmed Muhtar Paşa'nın oğlu olan Alus, Galatasaray Lisesi'nden mezun olduktan sonra hukuk eğitimi gördü. Sait Hikmet'le birlikte el-Üfürük dergisini çıkardı, Davul'da yazılar yazdı. Bu yıllarda Askeri Müze'de çalışan Alus, bir yandan çeşitli gazetelere yazılar yazarken; bir yandan da telif ve uyarlama biçiminde tiyatro eserleri kaleme aldı. İstanbul üzerine yazı dizilerini yayınlamaya 1930'lu yıllarda başlayan Alus, Akşam, Vakit, Tan, Tasvir-i Efkâr, Vatan ve Yeni Sabah gibi gazetelerle birlikte Vedîgün, Yeni Mecmua, Akbaba, Amcabey vb. dergilerin vazgeçilmez yazarı oldu. 30 Sene Evvel İstanbul, İstanbul Kazan Ben Kepçe, Masal Olanlar, Eski Defterdekiler, Eski Günlerde, Gördüklerim

Duyduklarım ve daha birçok yazı dizisinin yanı sıra yine eski İstanbul hayatının çevresinde gelişen olayları, dönemin kişilerini konu edinen, gündelik hayatın bütün ayrıntılarının tasvir edildiği romanlar yazdı.

Sermet Muhtar Alus'un 1938-1939 yılları arasında Akşam gazetesinde yazdığı yazılardan oluşan ve **Kırmızı Kedi Yayınevi** tarafından okurla buluşturulan **"İstanbul Kazan Ben Kepçe"** isimli kitabından kısa bölümleri okurlarımızla paylaşıyoruz.

rin, Mahmud Muhtar Paşa'nın kâşaneleri (köşkleri) vardı. Son zamanlar ölüp gitmiş olan Mühürdar Gazinosu taşıp taşıp boşalırdı. Orkestrasından maada var-yete yapılan sahnesi de var, dansları da. İstanbul'da ilk yazlık baloyu icat eden orasıdır.

Şimdi burayı bırakıp gene Altıyolağzı'ndan aşağı, caddeyi takip edelim: Sol yanımızda Kuşdili Çayırı'nın öbür başında Mahmud Baba Türbesi'nin karşısında Kel Hasan'ın tiyatrosu... Çayır, cuma ve pazarları pıtrak, Fenerbahçe'den dönen Kadıköylülerin, Üsküdarlıların arabaları hıncahınc. Ortalık inler dururdu.

Akşam 22 Şubat 1939

Yoğurtçu'dan Bağdat Caddesi Boyu...

Çayırın nihayeti eskiden kır gazinosu, bir aralık tiyatro sonra da cepkenli ve poturlu Mustafa Ağa'nın işlettiği, Dede denilen Ermeni'nin ocakçılık ettiği kahveydi. Kış geldi mi, balık meraklıları hep orada; baş gediklileri de Barometre Ali Bey. Zat-ı şerif göğre ve bulutlara bir göz atışta, ertesi günü havanın poyraz mı, lodos mu, karayel mi eseceğini zerretüma (zerrece) ya-nılmadan bildirmeden git-sin... Galatalı Hamdi Reis, Kadıköy yakasında ilk bu kahveyi tutmuştur. Hatırımıza gelivermişken kaçırmayalım: Yukarıda Şifa'ya sapılan sokağın başındaki Aziz Ağa'nın ufacık bağının üzümlerine eç yok. Yanındaki Yervant'ın meyhanemsi bant

rakası da ekseriya Ahmet Rasim merhumunun ârâmgahı (uğrağı)...

İstanbul'da ilk futbol, Kuşdili Çayırı'nda oynanmıştır. "İngilizler hep top oynuyor" diye etraf halkı seyrine üşüşürdü. Bizlerin ilk amatörü-müz de hiç şüphesiz Bahriyeli Fuad Bey'dir. Meraklıların çoğalması, oyunların Papaz Bahçesi Çayırı'na (şimdiki Fenerbahçe Stadı) geçmesi bundan epeyce sonradır. Papaz Bahçesi'nin o zamanki adı ise Hadika-i Basari'ye.

(...)

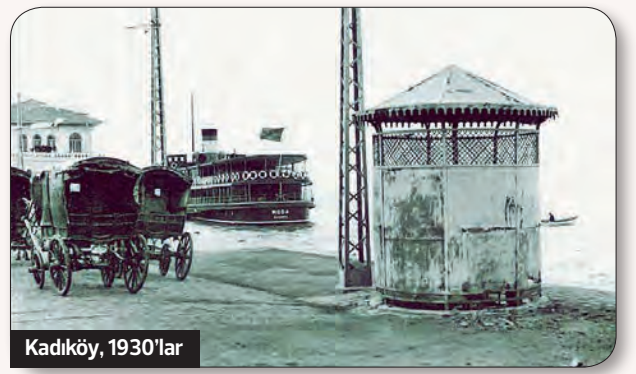
Kızıltoprak'a doğru yürüyoruz. Caminin ve (yanındaki) ilk mektebin bânisi, mahalleye ismi kalan Züh-tüpaşa, vezirlerden ve maarif nazırı; köşkü şimdiki kız orta mektebi... Aynı noktada, aynı çapta, havai mavi boyalı ilk köşkü, halayıkların ateşli ütiyü musluğun altındaki dolaba koyuşlarından yanıp gidivermiş; yerine bu şimdiki-ni yaptırmış.

İhlamur'daki çarşı oldum olasıya mevcuttur. Kızıltoprak'ın da eskileri ve hatırlıları çoktu: İstasyona çıkan yolda ve solda Piriñçiler denilen Hasan Âmirler (bay Tevfik Âmir'in babası); yanında Taşçızade Hakkı ve Hilmi beyler; yolun sağına sapınca fabrikatör Raif Bey; hat tarafında Bahriye Fabrikaları müdürü Hüsnü Paşa...

(...)

Artık tamamıyla Bağdat Caddesi üzerindeyiz. O ne mene caddeydi, bilenler bilir. Kambur kumbur, toz duman, çamur, bataak... Bugünkü çeşit çeşit, kübik kübik, baklava oda, nohut sofa köşkerlerin yerleri kır, tarla, dağ başı. Hani kırk beş, elli yıl evvel (1890'larda) Osmanbey, Şişli taraflarındaki arsaların arşınıymı yirmişer, otuzar paraya verilermiş de "Beyoğlu'na, reaya yatağına yakın" diye yarı çizerlermiş. Buraları da aşağı yukarı aynı hesaptı. Dönümü bugün 1.200, 1.500 lira eden arşınlar 2.000, 2.500 kuruşa çayır çayır satılık...

Etrafın Eğirdireliği de caba. Selamiçeşme'nin önlerrinde yatsıdan sonra karmanyola olanlar gırla... Selamiçeşmesi, Üsküdar'dan Anadolu'ya, Suriye'ye, Irak'a yol tutan eski orduların, kervanların ikinci selatemeleme noktası. Birincisi Haydarpaşa'daki Aynlıkçeşmesi, üçüncüsü Cadebostan'ındaki Çukur Çeşme, dördüncüsü de Bostancı Köprüsü'nün başı. Yolcular mekvi ve itibarlarına göre kademe kademe uğurlanmış...

Kadıköy, 1930'lar

Çeşmeyi geçince solda manifaturacı Şişman Yanko Ananyadı mukim (oturuyor). Çiftelhavuzlar kıyılarından kendine mahsus balık kayığı durur, aylıklı iki Rum, çorbacılarına (Osmanlıların son döneminde zengin Rum ve Ermenilere denirdi) her gün barbunya, mercan, pisi gibi nadide balıklar, istakozlar, pavuryalar taşırlardı.

Boşluk olan köşeden sonraki bağın çavuş üzümleri de ağızlara layıkça da nerede Sallapatininkiler? Sallapatinin Bağı'nı operatör Cemil Paşa (Topuzlu) alıp arabesk köşkü ve mükemmel parkı kurdu. Orda ne donanmalar, İstanbul doktorlarına, ne garden partiler yapmadı... Burası şimdi Şekerci bay Hayri'nindir. Büyük operatörümüzün kulakları cınlasın, köşkünün önündeki ve kaşı yolundaki havagazı fenerlerine kese geçirtmiş, ortalığı pırıl pırıl etmişti... Gipta eden edene, memeye bir tel takılması ve kesinin örtülmesi sanki atla deveye?...

Çiftelhavuzlar adı oradaki gazinonun çifte havuzundan türemedir. Büyüğünün içinde kırmızı balıklar, etrafında da akşamcılar doluydu. Fenerbahçe'den dönen arabalar burada bir müddet mola verilir; karşıdan karşıya bir miktar daha nazarlara atfedilir, badehü (sonra) dağılınırdı. Ötede ve gene sahilde, "Şirin'in kasrı" (Mehin Bânü'nün yeğeni Şirin'in köşkü) misillü kat çıktıkça küçülen yalısında Hasan Rami Paşa az oturmuş, Abdülaziz'in kızı Saliha Sultan yangelmıştir.

Akşam 21 Şubat 1939

Haydarpaşa

Haydarpaşa ve Hat Boyu

Haydar Paşa, III. Selim'in vezirlerinden. Şimdi askeri hastane olan binayı kışla olarak yaptıran, oraya ismi kalmış olan adam...

Otuz yedi sene evvel (1902'de), şimdiki garın yeri doldurulmamış; dalgakıran malgakıran arama. Her taraf deniz, lodosta dağlara çıkmada.

Eski istasyon Kadıköyü'nün uzanan rıhtımın sağındaydı. Kıyısında küllüstür iskele; başlıca vapurları da 11 numara, iki başlı 21 numara...

Haydarpaşa- İzmit hattı 1874'te açılmış. Hükümet başaramayarak alt tarafını 1887'de Anadolu Demiryolları Şirketi'ne devretmiş...

Kumpanyanın başlıca sermayedarı Deutsche Bank. Raylar Krupp'un, traversler muhtelif Alman fabrikalarının. Haydarpaşa limanı inşaatının kumpanyaya verilışı 1900'de, kısmen açılışı da 1902'dedir.

Trene binerek yukarı doğru yolu turalım: Sağımız Haydarpaşa Çayırı, solumuz İbrahimaga. Buralar Anadolu'yu aşır sınırlara giden, şark seferlerine iştirak eden kıtaata ordugâhlık edermiş. II. Mahmut Çamlıca'ya rağbet edip sık sık gelir gider olduktan sonra havalieye rağbet artmış.

Abdülmecid (1839-1861) devrinde, kız kardeşi Adile Sultan'la damat Mehmed Ali Paşa'nın düğünü yapıldığı hengamede, bu çayırda şenlikler tam bir hafta devam etmiş; etraf inlemiş.

Bizim çocukluğumuzda gayet kalabalık olurdu. Bilhassa Hidrellezlerde Kadıköy, Üsküdar, Çamlıcalar halkın kâffesi (hepsi) oralı. Sair zamanlarda da ismi züğürt yaylası... Araba ile gezemeyen, tabana kuvvet dolaşan, yirmi paraya kahveye çöken meteliksizlerle hıncahıncı.

Akşam 28 Şubat 1939

“Mahallemde Çocuk Tiyatrosu” başladı

Kadıköy Belediyesi, “Mahallemde Çocuk Tiyatrosu” adıyla başlattığı etkinlikle, mahalle aralarında kurulan sahnelerde çocukları tiyatroyla buluşturuyor. Mahallelerdeki okullarda yapılması planlanan etkinlik, Kadıköy Milli Eğitim Müdürlüğü’nün engeline takılmış ve etkinliği okullarda yapılması yönünde izin çıkmamıştı. Belediye de Fikirtepe’de kısa sürede yapımını tamamladığı parka tiyatro sahnesi kurdu. Fikirtepe Bahıtlı Sokak’ta kurulan sahnede 11-18 Ağustos tarihleri arasında her akşam saat 21.00’de çocuk oyunları sahnelenecek. Daha çok çocuk tiyatro izleyebilsin diye başlatılan etkinlik, Fareli Köyün

Kadıköy Belediyesi, daha çok çocuk tiyatro izleyebilsin diye, tiyatro oyunlarını mahalle aralarına götürüyor

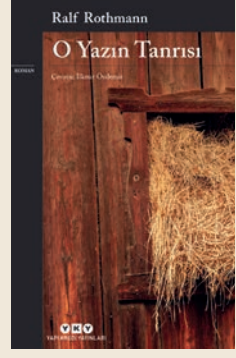
Kavalcısı oyunuyla açılışını yaptı. Birdirbir Çocuk Tiyatrosu oyuncularının sergilediği oyunda, 300 adet sandalyenin tamamını çocuklar doldurdu. Çocukların yoğun ilgi gösterdiği etkinlik Makinist Gösteri Sanatları tiyatro ekibinin 18 Ağustos’ta sergileyeceği Romeo & Juliet Masalı adlı oyunu ile kapanışını yapacak.

Her gün, açık havada saat 21.00’de sergilenecek oyunlar sırasıyla; Cırcır Böceği Durmadan Öter, Masal Şöyle Başlar, Deniz Kabuğu Adası, Charlie’nin Çikolata Fabrikası, Küçük Prens, Mevsimini Arayan Karpuz ve Romeo & Juliet Masalı olarak 18 Ağustos’a kadar devam edecek.

HAFTANIN PUSULASI

KİTAP

O Yazın Tanrısı

1945 kışı. On iki yaşındaki Luisa ailesiyle birlikte bir Nazi subayı olan eniştesinin çiftliğinde, görece korunmalı koşullarda sona yaklaşan savaşın bitmesini beklemekte,

günlerini kitap okuyarak, hayvanlarla ilgilenerek, çevresini gözlemleyerek ve sorgulayarak geçirmektedir. Bu özgürlük ortamında çiftlikte çalışanlardan birine aşık bile olur. Gelgelelim, bombalanan şehirlerin, yollara düşmüş bitkin göçmenlerin, yaklaşan müttefik ordularının ve apar topar cepheye çağrılan gençlerin iyice görünür kıldığı ve artık hiç kimsenin kaçınmadığı dehşet, çaresizlik ve belirsizlikten o da payını alacak, hızla “büyümek” zorunda kalacaktır.

Ralf Rothmann daha önce yayımlanan “Baharda Ölmek” adlı romanıyla diyalog halindeki bu romanında, bir ulusu yönetenlerin körlük ve inkarının, savaşın akılsızlığının sıradan insanların ilişkilerine ve hayatlarına verdiği hasarı bir kez daha sarsıcı bir anlatımla, ustaca ve incelelikle ele alıyor. (Tanıtım Bülteninden) **YKY Edebiyat / 176 sf / 25 TL**

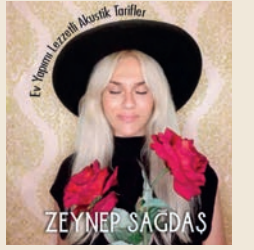
Remzi Kitabevi’nden aldığımız bilgiye göre haftanın çok satan kitapları şunlar oldu:

- Hazan / Ayşe Kulin / Everest Yayınları
- Balıkcı ve Oğlu / Zülfü Livanelli / İnkılap Kitabevi
- Harari: “Tarih, İnsanın Tanrı Oluşuyla Sona Erecek.” / Haz.: Murat Nedim / Karakarga Yayınlar

ALBÜM

Zeynep Sağdaş / Ev Yapımı Lezzetli Akustik Tarifler

Zeynep Sağdaş, pandemi dönemi karantinalarını şahsına münhasır bir akustik albüm yaparak değerlendirdi.

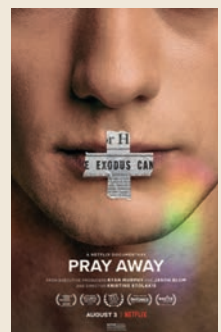
Uzun zamandır akustik kayıtlar yapma isteği içerisinde olan Zeynep Sağdaş, bu isteğini karantina günlerinde hayata geçirdi. Dönemin şartları sebebiyle tüm kayıtlar müzisyenlerin ev stüdyolarında gerçekleşti ve ismi de bu yüzden esprili bir şekilde “Ev Yapımı Lezzetli Akustik Tarifler” oldu. Albümdeki tüm sözlerde imzası olan Sağdaş, 4 şarkının da bestesini yaptı. 3 şarkının bestesi Barış Aryay ve bir şarkının bestesi ise Nikos Papadopoulos’a ait. Zeynep Sağdaş, sözü müziği kendisine ait olan ve albümün çıkış şarkısı “Acele Aşk Aranıyor” için yönetmen Gökhan Özdemir ile kendi evinde kamera karşısına geçti. Zeynep Sağdaş klibiyle ilgili; “Kanepeye oturmuş bir şekilde şarkı söyleyen şarkıcı görmekten fenalık geçirdiğim için canlı performans videosu çekmek yerine butik klipler çekmeye karar verdim, ilk buluşmaya giden romantik bir kıza anlatan klibim tatlı ve esprili oldu” diyor.

Ruhu doyuran şarkılar:

- Kendimi 8-9 senedir iyi hissetmiyorum / Feyyaz Yiğit
- Ölmüyor, öldürmüyor / Redd
- Koca bir saçmalık / Jakuzi

BELGESEL

Pray Away

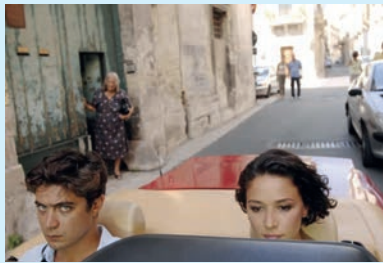
Netflix’in yeni belgesellerinden “Pray Away”, 90’lar ve 2000’lerin başında özellikle ABD’de yaygınlaşan “Dönüşüm Terapisi”ni anlatıyor. Film, eşcinselleri “tedavi etmeyi” hedefleyen dönüşüm terapisinden kurtulanları ve deneyimlerinden bu yana yaptıkları yolculukları ve eşcinsel karşıtı dönüşüm terapisini hareketinin eski liderlerini konu alıyor. Yönetmen Kristine Stolakis’in filmleri, gücün, siyasetin ve önyargının bireyleri nasıl etkilediğini incelemesiyle bilinir ve bu film tam da bunu yapıyor. Pray Away, Exodus International’ın (en büyük Hristiyan dönüşüm terapi organizasyonu) arkasındakileri keşfederken izleyicili duygusal bir yolculuğa çıkarıyor ve zararlı operasyona, kalıcı etkisine ve iktidara yükselişine dair perde arkası bilgileri de aktarıyor.

Kalamış'ta bu hafta

Kadıköy Belediyesi'nin düzenlediği Kalamış Festivali devam ediyor. Peki festivalde bu hafta neler var?

SİNEMA

Serseri Mayınlar / 16 Ağustos 21.00
Kadıköy Belediyesi Sinematek/Sinema Evi’nin, yeni sanat yönetmeni Emin Alper yönetiminde hazırladığı film gösterimleri devam ediyor. 16 Ağustos Pazarı’ta Ferzan Özpetek’in “Serseri Mayınlar” filminin gösterimi olacak. Fil-

min konusu kısaca şöyle: “Varlıklı, muhafazakar Cantone ailesi sahip oldukları makarna fabrikasının işlerini iki oğulları Antonio ve Tommaso’ya devretmeye hazırlanmaktadır. Antonio zaten yıllardır aile işiyle meşgul olurken küçük oğulları Tommaso ise Roma’da işletme okumaktadır. En azından aile öyle sanmaktadır. Tommaso aslında edebiyat okumakta, yazar olmak istemektedir ve Roma’da erkek arkadaşıyla birlikte yaşamaktadır. Bütün ailenin bir arada olduğu bir akşam yemeğinde tam bunları açıklayacağı sırada abisi Antonio ondan erken davranır ve gay olduğunu açıklar.” Tanıdık Akdenizli karakterleri, sıcak atmosferi ve eğlenceli müziği ile akillarda yer etmiş romantik komedi Serseri Mayınlar, filmin Kalamışlı yönetmeni Ferzan Özpetek’in katılımıyla gerçekleşecek.

Narayama Türküsü / 18 Ağustos 21.00
19’uncu yüzyılda, Japonya’da, uzaklardaki yoksul bir dağ köyünde geçen filmde, geleceğe göre 70 yaşına giren her-

KONSER

Kalamış’ta bu hafta iki özel konser var. Kadıköylü müzik grubu “Kolektif İstanbul” neşeli şarkılarıyla 17 Ağustos’ta Kalamış’ta olacak. 19 Ağustos Perşembe günü ise Dorantes ve Marina Heredia’nın “Esencias” konseri var.

Konser ve sinema biletlerinin sadece 1TL olduğunu ve Mobilat’tan alınabildiğini hatırlatalım.

kes köy halkına daha fazla yük olmasın diye dağa götürülüp ölüme terk edilmektedir. 69 yaşındaki Orin zamanının yaklaştığını farkındadır, sağlığı gayet yerinde olmasına rağmen oğlu tarafından zorla dağa sürüklenen komşusu gibi hayata gereğinden fazla tutunup onurundan feragat etmeye hiç niyeti yoktur. İnsanı kendi doğasıyla, dış dünyayla ve toplumsal hayatla ilişkisi bakımından ele alan benzersiz filmleriyle Japon Yeni Dalgası’nın en özgün ve önemli sinemacılarından Shohei Imamura aynı zamanda Japonya’nın uluslararası planda en çok tanınan ve takdir gören yönetmenlerinden. 2006’da kaybettiğimiz bu büyük sinemacının, Shichirō Fukazawa’nın aynı adlı romanından sinemaya uyarladığı filmi Narayama Türküsü ise insanın dünyadaki mücadelesinin beyazperdedeki en sert ve çarpıcı tasvirlerinden biridir belki. 1983’te Cannes Film Festivali’nde Altın Palmiye alan film, Imamura’nın görsel ustalığının zirve noktalarından biri sayılır aynı zamanda.

Dorantes & Marina Heredia “Esencias”
19 Ağustos 2021 / 21.00
Kalamış Atatürk Parkı

Kadıköy’de çocuklar için ücretsiz yaz atölyeleri

Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi Yaz Atölyeleri başladı. Çocuklar okulların açılmasına sayılı günler kala, yazı eğlenerek ve öğrenerek bitirecekler

Her yıl üç binden fazla çocuğa ücretsiz sanat eğitimi veren Kadıköy Belediyesi Çocuk Sanat Merkezi’nin yaz atölyeleri başladı. Kadıköy Belediyesi Başkanlık Binası bahçesine ve Sahrayıcedit 23 Nisan Parkı’na kurulan atölyelere, 5-13 yaş arası çocuklar ön kayıt olmadan katılabiliyor. Her salı, çarşamba ve perşembe günleri saat 11.00’de başlayan atölyeler, 40’ar dakika sürüyor ve 15.40’ta son buluyor. 2 Eylül’e

kadar sürecek atölyelerde çocuklar; gitar, flüt, bağlama, baget kullanma, keman, çello, körüklü ve nefesli çalgılar gibi enstrümanlarla ve Orff tekniğiyle müzik dünyasını keşfedecek; bezden afişler yaparak el becerilerini geliştirecek ve ritim, dans atölyelerinde gönüllerince eğlenecek.

Atölye çalışmalarının gün, saat ve içerikleri ile ilgili detaylı bilgi Kadıköy Belediyesi’nin internet sayfasında yer alıyor.

Kadıköy Belediyesi Çocuk Yuvaları 2021-2022 Eğitim Öğretim Dönemi ön başvuruları başlamıştır.

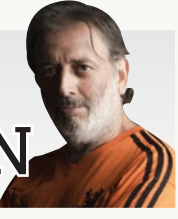
Başvurular, 09 - 20 Ağustos 2021 tarihleri arasında web sayfamız üzerinden online olarak yapılacaktır.

Ayrıntılı bilgi ve kayıt formu için www.kadikoy.bel.tr

Kentler, dertler, insanlar ve mimarlık...

UĞUR VARDAN

Mimarlar Odası tarafından 2007 yılından başlayarak düzenlenen 'İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festivali'nde Hilmi Etikan (Belgesel Film Yönetmeni, İstanbul Uluslararası Kısa Film Festivali Yöneticisi), Doğuş Demir (İletişimci), Eser Yağcı (Mimar, Dr. Öğretim Görevlisi), İsmail Doğanılmaz (Y. Mimar, Öğretim Görevlisi), Mustafa Ünlü (Yönetmen), Nihan Belgin (Yönetmen), Veli Kahraman (Yönetmen), Zeynep Talayer (Y. Mimar, Öğretim Görevlisi) ve na- çizane bendeniz bu yıl jüri olarak yer aldık... Bu onurlu görev dahilinde de iki aya yakın bir süre zarfında çok sayıda film izledik. Çeşitli ülkelerden gelen bu yapımlar, süresi bir saati aşmayan çalışmalarıdır.

Yelpaze çok genişti ve Türkiye'nin yanı sıra Şili, Meksika, Arjantin, Brezilya, ABD, Rusya, Almanya, İtalya, İran, İngiltere, Japonya, Çin, Hindistan, İsrail, Pakistan, Ukrayna, Kanada, Polonya, Fransa, İspanya, Romanya, Tayvan gibi ülkelerin yaratıcıları yarışmaya başvurmuştu. Bütün bu yapıtlar jüri tarafından değerlendirildikten sonra eleğin üzerinde kalan çalışmalar bu hafta başında açıklandı; söz konusu filmler Mimarlar Odası'nın web sayfasından YouTube'a yönlendirilecek ve burada sadece 24 saat gösterimde olacak. İki ayrı kategoride ('Belgesel' ve 'Animasyon') düzenlenen yarışma sonucu ödüle değer bulunan filmler ise 9 Ekim'de sanal ortamda gerçekleştirilecek ödül töreninde açıklanacak.

Törende ayrıca 2018'de aramızdan ayrılan Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Eski Başkanı sevgili Sami Yılmaztürk adına verilen ödül de sahibini bulacak (ki bu ödül şartname gereği Türkiye'den bir filme veriliyor)...

Derdim bu festivalin varlığını duyurmak ya da hatırlatmaktan öte izlediğimiz filmlerin bende bıraktığı genel tortuyu paylaşmak... 50'nin üzerindeki başvurulara göz atıldığında belgesel dalında şu genel okumalara ulaştım sanıyorum: Özellikle Güney Amerika'dan gelen yapımlarda, geçmişin izlerinin silindiği, yeni arz-talepler doğrultusunda inşa edilen yüksek yapıların ferah, insanı özelliklere sahip alçak katlı binaları ve onların yarattığı habitatı yitirdiği yönündeydi. Rant ve kapitalizmin acıgözlülüğü, mimari açıdan da kaybolan değerler yaratmıştı. Bir şekilde ayakta kalabilmiş ve zamana, eski kullanıcıları olmadan devam eden yapılar, sanki geçmişin mirasını şimdiki zamanda yaşıyor gibiydi. Örneğin çok beğendiğim Juan Barreda Ruiz ve Ana Mary Ramos imzalı, Meksika yapımı 'Entre restos' ve yine aynı yöreden (!), Şili'den gelen Juan Pablo Alarcón Alvarado'nun yönettiği

'La llegada de los Elefantes Blancos', dertleri bu yönde olan yapımlardı. Bu çalışmalarda içinde yaşadığımız coğrafyadan bakıldığında, mimariye ve değerler erozyonuna ait benzer sorunların, benzer kayıpların, benzer reflekslerin Güney Amerika topraklarında da olduğunu, yaşadığını görüyoruz.

Belgesel dalında başvuran Batılı ülkelere ait yapıtlarda ise oturmış bir sistemin kimi eksiklerine vurgular vardı elbette ama asıl olarak onlara günümüzde de eşlik eden

mimari armağanların ya da 'kent mobilyaları'nın sahiplerini hatırlatmak ön plana çıkıyordu. Mesela mimarlık tarihçisi Rasmus Waern'in, 2005'te hayatını kaybeden İsveçli şehir planlamacısı ve mimar Jan Inghe-Hagström'ün hem bıraktığı izler hem de en önemli projesi niteliğindeki 'Stockholm-Hammarby Sjöstad' üzerine çektiği 'En annan stad' da muhteşem bir çalışmaydı. Bu film bir tasarımcının, bir şehre ve o şehrin insanların hayatlarına nasıl dokunduğunu anlatan çok çok iyi bir belgeseldi. Keza Barak Heymann'ın 'High Maintenance - The Life and Work of Dani Karavan' da çok etkilediğim bir çalışma oldu. Bu belgesel sayesinde, bu yıl 29 Mayıs'ta vefat eden İsrailli heykeltıraş Dani Karavan'ın varlığından haberdar oldum ve böylesi önemli bir sanatçıyı daha önceden tanımamış olmaktan kendi adima utandım. Karavan'ın son dönemlerini perdeye taşıyan filmde, eserlerinin bugünlerinde gezinen, geçmişte bıraktığı izlerde dolaşan 'huysuz ve tatlı bir ihtiyar' portresi karşımıza çıkıyordu. 'Filistin meselesi'nde de doğru yerde bulunan böylesi büyük bir sanatçıyı geç de olsa tanıma şerefine bu film dolayısıyla nail

oldum, bu açıdan da mesut ve bahtıyım. Bir restorasyonun orijinaline sadık kalınarak, büyük bir meşakkatle yeniden hayata kazandırılmasını anlatan Tayvan yapımı 'The Return to Glory-Jukuij Mansion' da sanat tarihi ve restorasyon meraklılarının yanı sıra mimarlık öğrencileri kadar bu işle profesyonel olarak ilgilenen restoratörler için de çok önem-

li bir film diye düşünüyorum. ABD'den gelen Jeff Dorer'in yönettiği 'Lower Grand' da birçok Hollywood filminde kullanılan bir alt geçidin gerçek yüzünü (!) anlatması bakımından önemliydi ve değişik bir hamleiydi. Çinli Jialili Zhou'nun çektiği 'The Drifting-Away Surroundings' bir kentsel dönüşüm hamlesi odağında değişen hayatları, umutlar arası geçişi anlatıyor ve duvar örme bölümüyle etkileyici bir finale imza atıyordu. Milos Jakovic-Hossein Fani ikilisinin imzalarını taşıyan Kanada yapımı 'Urban Pockets' da Vancouver örneği üzerinden modern şehirlik uygulamalarındaki de-

ğişimi, farklı mekan anlayışlarının ortaya çıkışını ve bu türden kabuk değiştirmenin bireyler üzerindeki etkilerini perdeye taşıyordu.

Yerli kanatta ise tarımın sorunlarına dikkat çeken 'Muhtaç' (Yön: Mehmet Emre Baltal), yaşanmış ve yöre halkını bezdirmiş çevre problemlerinin altını çizen 'Jeotermal Yetti Garı' (Yön: Murat Yüksel), evlerini kaybeden insanların dramını anlatan 'Filistin Mahalle-

si' (Yön: Yasin Serindere-Özgür Cihan Uçar), Karabük-Safranbolu ekseninde sosyolojik bir dille gezinen 'Pusulı Kentin Öyküsü' (Yön: Doğan Aydoğan), bir mahallenin çeşitli yerlerine yazılmış gizemli duvar yazılarının peşinden giden 'Cemile Sezin' (Yön: Aylin Kuryel-Raşel Meseri), bir bisiklet oluşumunu çevreci bir bakış açısıyla anlatan '2-0' (Yön: Cihan Emre Zengin), bir israf projesinin izlerini süren 'Ankapark' (Yön: Cenk Arman), Hasan Özgen'in bilgece yorumları ve hatıraları eşliğinde Milas'a ve değişen kimliğine değinen 'Masumiyet' (Yön: Hakan Aytekin), Van'da yıllardır sokak köpeklerini besleyen Şaban adlı bir gönüllünün çabalarından kesitler aktaran 'Köpekçi' (Yön: Hayrettin Alan) benim açımdan ön plana çıkan filmlerdi.

Animasyon cephesine gelirse; ben en çok Japon yönetmen Sumito Sakakibara'nın 'Izuna Fair'ini beğendim. Brezilya'dan gelen Radhi Meron imzalı 'Aurora-A Rua que quer ser um rio' ve Ukrayna yapımı 'Bridge to the City' (Yön: Klym Klymchuk) de dikkat çekici çalışmalardı. Yerli animasyonlardan 'Son' (Yön: Orhan Umut Gökçek) ve 'Buz için Çığlık' (Yön: Emir Aytemür) çevreci mesajlarıyla öne çıkıyordu. 'Sudan Çıkmış Balık' (Yön: F. Nur Özkaya) 'uyumsuz' bireylere bakışın eleştirisine soyunurken 'Kauai' (Yön: Aysun Karasman) de sesini arayan bir kuşun öyküsünü anlatıyordu.

Son olarak Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nin festival sayfasından YouTube'a yönlendirilecek toplam 41 festival filmi, 4-9 Ekim tarihleri arasında 24 saat gösterimde kalacak ve yapıtları mutlaka izleyin derim...

Özgürlük'te tiyatroya devam

Kadıköy Belediyesi'nin katkılarıyla devam eden tiyatro şenliğinde bu haftanın oyunlarını derledik. Her gece saat 21.00'de başlayan oyunların biletleri, bilet satış sitelerinden online olarak alınabiliyor

13 Ağustos Cuma

BİR BABA HAMLET (Açık Hava Sahne)

Kalaslarından dekor, heveslerinden oyun yapmak üzere yola çıkmış iki cüretkâr oyuncu, gözlerine Shakespeare'in baskıyı Hamlet'i kestirmiş. Cesur olduklarını söylemeye gerek var mı? Keşke her şey perde arkasında kalsaydı fakat asıl hikâye burada başlıyor. Seyircinin karşısına geçerek Hamlet'i oynamaya çalışan bu ikiliden biri, Shakespeare uzmanı gibi davranan yarım porsiyon aktör; diğeri de şarkı söyleme hevesiyle dilinden

müzikal kelimesini eksik etmeyen bir şaşkın... Şevket Çoruh ve Günay Karacaoğlu'nun oynadığı sekiz ödüllü oyunu Emrah Eren yönetiyor. *Bilet için: biletix.com*

ŞÖHRET BUDALASI (Tepe Sahne)

Tek perdelik olan piyes, bir zamanlar çok meşhur olan bir komedyenin şöhret dolu hatıraları arasında bir şöhret eleştirisi getiriyor. Bugün milyonlarca gencin rüyalarını süsleyen şöhret olma arzusunu bu eski komik; şöhret olma yolunda girişilen haksızlıklarıyla, ayak kaydırmaları, düşülen kötü yollarıyla, kazananların kısa bir süre sonra ekrandan silindiği yetenek yarışmalarıyla anlatıyor, eleştiriyor ama yine takdiri seyircilere bırakıyor. *Bilet için: biletix.com*

14 Ağustos Cumartesi

BÜTÜN ÇILGINLAR SEVER BENİ (Açık Hava Sahne)

Bulgar yazar Stefan Tsanev'in yazdığı Bütün Çılgınlar Sever Beni, Yosif'in eşi Maria'nın sadakatini test etmek için en yakın arkadaşı Angel'dan yardım istemesi üstüne kurulu olarak şekilleniyor. Kontrolde çıkmış bir kıskançlığın etrafında şekillenen hikâyede, Mert Fırat ile Öznur Serçeler evli bir çiftti, Çağlar Yalçinkaya ise kendini bu evliliğin içinde bulan yakın arkadaşı canlandırdı. *Bilet için: biletix.com*

TUNA KIVRIMI (Tepe Sahne)

Macar Yazar Ferenc Karalinty'nin kaleme aldığı Fatma Çiğdem Aydın'ın Türkiye çevirerek repertuvara kazandırdığı "Tuna Kıvrımı" tiyatro oyununun rejisörlüğünü Göker Genç yaptı. Yapımın oyuncu kadrosunda Fatih Al ve Emel Çölgeçen yer alıyor. Demir Perde döneminde Macaristan'ın Tuna Nehri üzerinde bir kafeteryada çalışan garson kadın ile mesai bitiminin son dakikalarında içeri giren erkek bir müşteri arasında geçen komik, sıcak, sempatik ve ilginç bir hikâye. Giderek yalnızlaşan ve güvenden yoksun yaşayan modern insanın trajedisini. *Bilet için: biletix.com*

15 Ağustos Pazar

BÜLENT BEYİN HİKÂYESİ (Açık Hava Sahne)

Tiyatro Bal Porsuğu tarafından sahnelenecek olan "Bülent BEYİN Hikâyesi", insan beyninin içerisine giriyor ve sırrı halen tam olarak çözülmemeyen 'Beyin'in organlarla verdiği yönetim mücadelesini tiyatro sahnesine taşıyor. Beyin karakterine, Bülent Emrah Parlak'ın hayat verdiği "Bülent BEYİN Hikâyesi"ni Uğraş Güneş yazdı, Murat Eken yönetti. Dijital konuk oyuncu olarak; Burcu Biricik, Barış Arduç, Sarp Apak,

Şahin İrmak, Ersin Korkut, Onur Buldu, Uğur Bilgin, Necip Memili, Melis Birkan, Gülhan Tekin, Haki Biçici, Erdem Baş ve Murat Eken'in diğer organları canlandırdığı bu iki perdilik komedi; barkovizyon teknolojisiyle tiyatronun içi içe geçtiği bir sahneleme tekniği kullanarak izleyici karşısına çıkıyor. *Bilet için: biletix.com*

MANHATTAN'IN İYİ TANRISI (Tepe Sahne)

Manhattan'ın İyi Tanrısı, "aşk"ın metropol kentin yeni değerleri içindeki yeni çıkmazları üzerine gerçeküstü bir hikâye. Oyunda "İyi Tanrı" islediği cinayetlerin savunmasını verirken, cinayetin son kurbanlarının aşk hikâyesi bu savunmaya eşlik ediyor. Böylelikle, modern kentin hız ve konfor odaklı yaşantısı ile bu yaşantının kişiler üzerinde yarattığı yıkıcı etki tartışmaya açılıyor. *Bilet için: tiyatrolar.com*

16 Ağustos Pazartesi

AHUDUDU (Açık Hava Sahne) Dünyanın en büyük starları tarafından yorumlanan ve Cary Grant'ın başrolde oynadığı bir film olarak da bilinen "Ahududu" (Arsenic and Old Lace), Türkiye'de daha önceleri Suna Pekuysal, Vafsi Rıza Zobu, Anı İpekçaya gibi ustalar tarafından oynanmıştı. Oyunun yeni prodüksiyonunda başrollerde Suna Keskin ve Melek Baykal var. Melek Baykal, yıllar sonra bu oyunla sahneye dönüyor. Nedim Saban da uzun yıllar sonra sahneye oyunun delisi rolüyle dönüyor. Oyunun diğer rollerinde Cem Güler, Halim Ercan, Dicle Alkan, Birol Engeler, Özgür Yetkin ve Bülent Seyran var. Çok gülecek iznim kesin ama bakalım, iki yaşlı kadının yalnızlığa buldukları çareyi beğenecek misiniz? *Bilet için: biletix.com*

17 Ağustos Salı

İKİ BEKAR (Açık Hava Sahne)

Arkadaşlarının çöçatanlığıyla düğün davetinde aynı masaya oturunca başlayan Anette olan Shanette ile Jack'in komik hikâyesi. Shanette adım adım izliyor Jack'i onun birine ihtiyacı var bir ilişkisi Jack ise korkuyor bir ilişkiden, başlanmaktan terk edilmekten aldatılmaktan

soyulmaktan! En çok da Deli olduğu kadar çatlak Shanette'ten Korkuyor Ama Shanette kararlı ve ısrarcı... Vazgeçmeye hiç niyeti yok... *Bilet için: biletix.com*

UMUT (Tepe Sahne)

Oynayanlar: İrem İpek, Esin Dede, İker Tahsin Asker, İtir Sude Oğuz, Yasin Kurban Uğur Saatçi, Samir Kemal Karaoğlu, Ali Akti, Bahar Yologiden, Şafak Taş Madde bağımlılığına karşı farkındalık oluşturmak için hazırlanmış bir oyundur. *Bilet için: biletix.com*

18 Ağustos Çarşamba

sokaklarla bir olan, Anadolu'nun farklı çağlarına tanıklık eden kadınlar Ayça Bingöl'ün yorumunda vücut buluyor. *Bilet için: biletix.com*

BEN ANADOLU (Açık Hava Sahne)

Binlerce yıldır Anadolu'yu var eden kadınlar, koca bir tarihe yayılan hikâyeleriyle Güngör Dilmen'in klasikleşmiş eserinde buluyor. Ben Anadolu Kibele'den Theodora'ya, Eftelya'dan Hürrem'e uzanan bir kadınlar geçidi. Tanrıçalar, sultanlar, mitolojik karakterler, köylüler, kantocular, hemşireler... Bu toprakların özünü oluşturan; toprakla, ağaçla, ürünle, masallarla, tarihle, savaşlarla,

EVLİLİK PLANI (Tepe Sahne)

Evlenmek istemeyen genç bir kadın ve ona uygun olduğu düşünülen bir adamın, mahalle baskısı ve başarısız olma korkularıyla bir araya getirilmesini anlatan eğlenceli ve düşündürücü bir oyun. *Bilet için: biletinal.com*

19 Ağustos Perşembe

FIRAT TANIŞ İLE GELİN TANIŞ OLALIM (Açık Hava Sahne)

"Gelin Tanış Olalım" hikâyeye türkülerin, değişlerin eşlik ettiği türkölü bir seyrilik; bir türkü müzikali... "Gelin Tanış Olalım" seyirciyi kadim ozanların sesleriyle, sözleriyle kavrayan toplu bir ritüel... Türkülere içten geldiği gibi eşlik edebileceğiniz toplu bir terapi, iç dünyanıza yapacağınız bir yolculuk... Fırat Tanış, sesiyle sözlerle bu yolculukta rehberiniz, kılavuzunuz olacak. "Gelin Tanış Olalım" sevgiyi, dostluğu, paylaşmayı, dünya hisimliliğini ve kardeşliğini yeniden gündeme getirecek, ayrılığı, gayrılığı silecek bir hikâye... *Bilet için: biletix.com*

SERGEN DEVECİ (Tepe Sahne)

Sosyal medyada yarım milyon takipçisi olan zamanın vine fenomeni Sergen Devenci oyunculuğu ve mizahını harmanladığı tek kişilik stand up gösterisi ile sahnedir. *Bilet için: biletix.com*

SİNEVİZYON

Derisini Satan Adam

Genç, hassas ve fevri bir adam olan Sam Ali, ülkesi Suriye'deki savaştan kaçarak Lübnan'a gider. Avrupa'ya gidebilmek ve hayatının aşkıyla yaşayabilmek adına, dünyanın en ateşli çağdaş sanatçılarından birinin, sırtına dövme yapmasını kabul eder. Kendi bedenini prestijli bir sanat eserine dönüştüren Sam, çok geçmeden bu kararın onu özgürlüğünden mahrum edeceğini anlar. En İyi Uluslararası Film dalında Oscar adaylığı bulunan filmin yönetmen koltoğunda Kaouthar Ben Hania oturuyor. Film 13 Ağustos'ta sinemalarda.

Old

Gerilim sinemasının kült filmlerinden "Altıncı His" in yönetmeni M. Night Shyamalan'ın yeni filmi "Old" 13 Ağustos'ta vizyona giriyor. Filmin konusu kısaca şöyle: Tropik bir tatil için gözlerden uzak bir sahile giden bir aile denizin ve kumların keyfini çıkarırken burada zamanın çok hızlı ilerlediğini fark eder. Ancak bu zamanın hızlı akması gibi değil, onları hızlı şekilde yaşlandıran bir ilerlemedir. Bu karmaşanın arasında olaylar yaşanırken, buradaki insanlar hayatlarının geri kalanının bir güne sığacağını keşfeder ve bir kaçış yolu aramaya başlar.

Kadıköy Sineması

Derisini Satan Adam: 12.45, 17.00, 19.00
Bir Daha Asla Kar Yağmayacak: 14.45, 21.00
Lübnan Semaları: 15.45, 19.15
Kızım Gibi Korkuyorsun: 15-19 Ağustos Arasında 14.00, 17.30, 21.00
Kapan: 13-14 Ağustos Arasında 14.00, 21.00
Bilmemek: 15 Ağustos – 21.00
Naked Lunch: 18 Ağustos – 21.00
Cialo, Body: (İki Film Birden) 15 Ağustos – 13.00

*Sinema Pazartesi günleri kapalıdır.

Adres: Bahariye Cad. No: 26 Kadıköy / İstanbul Tel: (216) 3377400

“Sorun müsilaj değil deniz kirliliği”

● Evin ARSLAN

Müsilaj konusu, artık eskisi kadar konuşulmuyor. Marmara Denizi'nin müsilajdan temizlendiği söyleniyor ama uzmanlar yüzeyden temizlendiğini, denizin altında ise hala müsilajın var olduğunu ifade ediyor. Prof. Dr. Mustafa Sarı, TBMM Müsilaj Araştırma Komisyonu'na sunum yapmış ve denizin belli yerlerinde müsilajın askıda kaldığını ve müsilaj büyüdükçe denizin dibine inip canlıların ölümüne sebep olacağını söylemişti.

Konuştığımız Hidrobiyolog Levent Artüz, müsilajın temizlenmediğini ve sorunun müsilaj değil deniz kirliliği olduğunu söylüyor. Müsilajın, deniz kirliliğinin bir getirisi olduğunu belirten Artüz “Müsilaj dediğimiz olgunun farklı safhaları var ve müsilaj yapı bu safhalar arası geçişler yapıyor. Güneş battığında yok olmadığı gibi, müsilaj da hep orda. Ancak denizleri üç boyutlu algılama becerimiz olmadığı için yok oldu sanıyoruz. Velev ki yok olsa bile bu olguyu yaratan su kütlesi, aynı kirlilik yükü ile yerinde duruyor. Marmara Denizi tam gaz kirlenilmeye devam ediliyor. Uygulamalar aynı, biz farklı sonuçlar bekliyoruz.” diyor.

Müsilajın yapısı itibarıyla farklı safhaları olduğunu söyleyen Artüz şöyle anlatıyor: “Haziran ayında kamuoyunu meşgul eden safhaya örtü (blanket) adı veriliyor. Şu an ise süspansiyon, bulut (cloud), yalancı taban (false bottom) ve kuşak (ribbon) şeklinde su kütleleri içinde yaygın bir şekilde mevcut. Bunun dışında yumak (flock), kiriş (stringer), örümcek ağı (cob web), kremi örtü gibi safhaları da mevcut.”

“YETERLİ ÇÖZÜNMÜŞ OKSİJEN YOK”

Müsilaj agregat yapının yok olmasının tek yolu olduğunu söyleyen Artüz, bu yolun müsilajın bakteriyolojik olarak parçalanması olduğunu ifade ediyor. Ancak Artüz, gerekli olan suda çözünmüş oksijenin ortamda yeterli miktarda olmadığını belirtiyor. 2007'de Marmara Denizi'nde çözünmüş oksijen seviyesinin bugüne göre daha fazla olduğunu söyleyen Artüz, buna rağmen müsilajın iki yılda ancak parçalanabildiğini aktarıyor.

Artüz “Şimdi çözünmüş oksijen seviyesi çok daha az. Ne olacağını kestirmek güç. Bakteriyolojik parçalanma sonucu parçalanma ürünleri ve bu kütleyi parçalayacak bakteri biyokütlesinin de ne olacağı ve bu

durumun olası kümülatif etkileri de meçhul. Net ölçüm yapabilmemiz için deniz ortamının durulması gerekiyor. Eylül başı gibi MAREM Projesi kapsamında ‘Müsilaj agregatın Marmara Denizi biyoçeşitliliğine etkileri’ başlığı altında bir çalışma başlatıyoruz. Şu aşamada bakıp ‘vah vah’ demek dışında yapacak bir şey yok.” diyor.

1989’dan beri Marmara Denizi’nin durumunun her yıl bir öncekinden daha kötüye gittiğini dile getiren Artüz “Girdiler durdurulmadığı ve Marmara Denizi bir arıtma tesisinin çökertme havuzu olarak kullanılmaya devam edildiği takdirde, durumun daha da

Müsilaj konusu hâlâ insanların kafasında bir soru işareti. Temizlenip temizlenmediği, Marmara Denizi’nin şu anda ne durumda olduğu merak konusu. Hidrobiyolog Levent Artüz ile müsilajın ne durumda olduğunu konuştuk

kötüye gideceği aşikar. Ne yazık ki Marmara Denizi’ni bu hale getiren ve kamuoyunda Derin Deniz Deşarjı olarak bilinen yöntem ile dünyanın en kirli akarsularından biri sayılan Ergene Nehrinin, Marmara Denizi alt akıntısı yardımı ile Karadeniz’e ulaştırılma çabası söz konusudur. Ders almamış olmalıyız ki, Marmara Denizi’ni öldüren sistem ile daha büyük felaketlere temel atmaktaız. Bu uygulama devam ettiği takdirde, çok yakın bir gelecekte aynı sorunlar ilk önce Karadeniz genelinde ve takiben Kuzey Ege Denizi’nden başlamak üzere bizi çeviren farklı karakterlere sahip dört denizde de görülecektir.” diye ifade ediyor.

“GÖZ GÖRE GÖRE GELDİ”

Günümüzde yaşananlar için bilim insanlarının çok önceden uyardığını ve yaşananların göz göre göre gelmiş bir sürecin son halkası olduğunu belirten Artüz, kirliliğin temelde üç fazda ele alındığını aktarıyor. Artüz “İlk fazda; alıcı ortama kirlitici unsur deşarj edildiğinde dayanabilen türler kalırlar, dayanamayan türler ya ölürlere ya da ortamı terk ederler. İkinci fazda ise; tür çeşitliliğinin azaldığı ortamda, geriye kalan türlerin fert adetlerinde anormal artışlar olur. İkinci fazın etkileri; 1989 senesinden bu yana denizin kıpırmazı kesilmesi, yemyeşil olması, denizanası istilaları, farklı türlerin azalıp yok olmaları, ekonomik türlere getirilen yasaklar, simge balıklar için yapılan kampanyalar vb. anomaliler şeklinde karşımıza çıkmıştır.” diyor.

Müsilaj oluşumunun mekanizmasının da bu olduğunu söyleyen Artüz şöyle devam ediyor: “Marmara Denizi’nde kirlenmeye bağlı olarak tür çeşitliliği azalmış ve mevcut olan türlerden birisi rekabet şartları değiştiğinden, anormal artışlar göstermiştir. Açık seçik karşımızda olan bu sebepten başkasını aramak, boşa kürek çekmek olacaktır. Üçüncü fazda ise; ortama bırakılan hiç önemsenmeyecek miktarda kirlitici bile ortamı biyotik (canlı) ortamdandır, abiyotik (cansız) ortama çevirmeye yeterli olmaktadır. Bu da Ergene deşarjıdır.”

ÇÖZÜM: SÜREÇLE YÜZLEŞMEK

Çözüm konusunda ise sorunun müsilaj değil, deniz kirliliği olduğunu aktaran Artüz ilk yapılması gereken süreçle yüzleşme olması gerektiğini söylüyor. Artüz “Bugün itibarıyla karşılaştığımız bu olgunun her sene tekrarlanan bir doğa olayı olduğu, Marmara Denizi’nin zaten sağlıksız olduğu gibi bahaneler üreterek durumu küçümsemek veya ‘yanan konaktan lazımlık kurtarma’ misali durumun nasıl kurtarılacağı, oluşumun nasıl temizleneceği, biyolojik, fiziksel veya kimyasal yapısını vb. tartışmak yerine, sürecin kendisinin sorgulanması şart hale gelmiştir.” diye aktarıyor.

İBB’DEN MARMARA DENİZİ ZİRVESİ

İBB İstanbul Planlama Ajansı ve Marmara Belediyeler Birliği “Yaşamın Kıyısında Bir Deniz” başlığıyla bir Marmara Denizi Zirvesi düzenledi. 10 - 11 Ağustos tarihleri arasında online bir şekilde gerçekleşen ve İBB TV’de yayınlanan bu etkinlikte Marmara Denizi, her boyutuyla ele alındı. Marmara Denizi’nin ekosistemi, kirlilik durumu, ekonomik boyutu, Kanal

İstanbul’un Marmara Denizi’ne etkileri bu zirvenin ana başlıklarıydı. En son oturumda ise Marmara Denizi’nin gelecek senaryoları üzerine konuşulup genel bir değerlendirme yapıldı. Etkinlik kapsamında DenizTemiz Derneği TURMEPA da Müze Gazhane’de “Sualtı Atık Sergisi” gerçekleştirdi. Sergi, 13 Ağustos’a kadar gezilebilir.

“Aşırı hava olaylarının sıklığı artacak”

● Fırat FISTIK

IPCC Çalışma Grubu I, İklim Değişikliği 2021: Fizik Biliminin Temeli başlıklı raporunun ilk bölümünü yayınladı. 66 ülkeden 234 bilim insanı tarafından hazırlanan Rapor, 6 Ağustos Cuma günü IPCC üyesi 195 ülke tarafından sanal ortamda düzenlenen oturumda onaylandı. 5 yıllık çalışma sonucu hazırlanan raporun ikinci bölümü 2022 yılında yayınlanacak.

Raporda, öngörülemeyen sıcak hava dalgaları, yangınlar, aşırı yağışlar, seller, eriyen buzullar ve can çekişen ekosistemin, tehlikeli bölgeye girdiğimizi bize her gün yeniden hatırlattığı belirtiliyor.

KARBON EMİSYONU 2050’DE SIFIRLANMALI

“2030’da karbon emisyonlarının yarı yarıya azaltılması; en geç 2050’de ise net sıfıra indirilmesi gerekiyor” denilen raporda, “2011-2020 yılları arasında yeryüzü sıcaklığı, endüstri öncesi çağların 1.09 santigrat derece üzerinde idi; bu sıcaklıklar en son 125 bin yıl önce görülenlere yakın. Deniz seviyeleri yükseliyor ve buz kaybı artıyor. Her geçen gün daha da kötü hava şartları ile karşı karşıya kalıyoruz; gözlenen değişikliklerin insan kaynaklı emisyonlardan kay-

naklandığına dair kanıtların son değerlendirme raporundan bu yana güçlendiği görülüyor.” denildi.

Raporda, “Ne kadar çok sera gazı emisyonu salımı olursa, her şey o kadar kötüye gidecek. Daha fazla ısınma daha sık ve daha yoğun sıcaklar, kuraklıklar, aşırı yağışlar, selleri karşımıza çıkaracak. Eğer sıcaklık artışı 1.5 derece ile sınırlandırılabilirse aşırı olayların sıklığı ve yoğunluğu yine de artacak fakat bu sınırın 2 dereceye çıkması yoğunluğu da iki katına çıkaracak.” denildi.

KARBON EMİSYONU SIFIRLANMADIĞI SÜRECE...

Paris Anlaşması’nın da öngördüğü 1.5 derece hedefini tutturmanın hızlı bir emisyon azaltımı ile mümkün olduğu hatırlatılan raporda, “Karbon emisyonlarını sınırlamadığımız sürece ısınma artmaya devam edecek. Son IPCC raporu, hızlı bir emisyon azaltım planıyla 2018’de ortaya konulan iki önemli eşiğin hala tutturulabileceğini doğruluyor. Bunun için, 2030’da emisyon salımını yarıya indirmeli ve 2050’de karbon nötr bir dünyayı kurmalıyız. Bu iki hedefi tutturmak bizi 1.5 derece sınırında tutacak.” tespitine yer verildi.

BU 6. RAPOR

Birleşmiş Milletler ile Dünya Meteoroloji Örgütü’ne üye ülkelerden oluşan IPCC, 5 ile 7 yılda bir dünyanın iklim sisteminin geldiği durumla ilgili değerlendirme raporları hazırlayarak duyuruyor. Bu raporlardan ilki 1990, ikincisi 1996, üçüncüsü 2001, dördüncüsü 2007 ve beşincisi de 2013 ve 2014’te iki ayrı başlıkla yayınlandı. Bu yılki raporun ilk bölümünü 6 Ağustos tarihinde yayınlayan IPCC, ikinci bölümünü 2022 yılında yayınlanacak.

16-17 Ağustos 2021
Pazartesi 13.00-24.00 / Salı 07.00-12.00

Afet Eğitim ve Bilinçlendirme Parkı

0216 464 89 41

Panel ve Eğitimler
Parkta 24 saat sürecek etkinliğimize davetlisiniz.

17 Ağustos’ta Kaybettiklerimizi Saygı ile Anıyoruz
Salı Sabahı 03.00 | Afet Eğitim ve Bilinçlendirme Parkı

“İki Deniz Arası” kanala karşı duruyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Kent hakkı, kentleşme ve kent içindeki dinamiklerin değişimi üzerine çalışmalar yapan sanatçı Serkan Taycan'ın 2007'den beri sürdürdüğü çalışmaları “Kente Doğru” adını verdiği sergi ile izleyiciyle buluştu. 2 Ocak'a kadar Müze Gazhane'de görülebilecek serginin en önemli çalışmalarından biri de Taycan'ın İki Deniz Arası projesi. Kanal İstanbul'un güzergâhında 2013 yılında bir yürüyüş rotası belirleyen Taycan, onlarca kişinin bu deneyime ortak olmasını sağladı. Taycan ile Müze Gazhane özelinde, kent içinde çok az sayıdaki endüstriyel yapıları, İstanbul'un değişen yüzünü ve Kanal İstanbul'u konuştuk.

Taycan, “İstanbul artık kendi kendine yetmeyen bir şehir, çevresindeki tüm tabii kaynakları sömüren bir şehir. Dolayısıyla Kanal İstanbul ile artık sürdürülemez bu kentin sınırlarını daha da genişletilmesi planlanıyor. Aynı zamanda tüm bu inşaat faaliyetleriyle imara da açılması planlanıyor.” diyor.

Fotoğraf: Eda ÖZEL

● *Modern kentleşme sürecini; taşradan kent çeperlerine, oradan kent meydanlarına uzanarak anlattığınız çalışmalar sizin için de önemli olan Müze Gazhane'de sergileniyor. Kent içindeki endüstriyel mirasın yok olmaya terk edildiği bir süreci de yaşıyoruz. Bu mekânda sergi açmak sizin için nasıl bir duygu?*

Muazzam bir duygu tabii ki. İstanbul için son derece önemli ve geriye kalan birkaç endüstriyel tesisten bir tanesi. Benim endüstriyel mirasla ilişkim biraz daha geçmişi dayanıyor aslında. 2010 yılında İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olduğu sırada ÇEKÜL Vakfı'nın Marsilya'da bir kurumla beraber yaptığı, İstanbul ve Marsilya'daki endüstriyel kültürel mirasla ilgili bir projenin fotoğraflarını çektim. Bunun için de yaklaşık bir buçuk ay İstanbul'da, bir buçuk ay da Marsilya'da vakit geçirdim. 2010'da İstanbul Avrupa Kültür Başkenti, 2013'te de Marsilya Avrupa Kültür Başkenti oldu, ikisinin kesişimine denk geliyordu. O süreçte, İstanbul'daki belli başlı ayakta kalan, endüstriyel kültürel miras değerleri taşıyan binalarda, yapılarda ve alanlarda fotoğraflar ürettim. Bunlardan bir tanesi de Hasanpaşa Gazhanesi'ydi.

Şu çok önemli tabii ki; İstanbul gibi hızla dönüşen, 1950 sonrasında nüfusu 50-60 senede neredeyse 15 kat artan bir kentte eski sanayi yapıları, 1950 öncesi sanayi yapılarının hepsi kentin göbeğinde kaldı. Gazhane bunun en büyük örneklerinden - Santralistanbul yani eski Silahtarğa Elektrik Santrali, Yedikule'deki diğer gazhane, Beykoz Kundura Fabrikası, Beykoz Paşabahçe Fabrikası, Çırpıcı'daki diğer tekstil fabrikaları, tersaneler, başta Haliç Tersanesi ve Taşkızak Tersanesi olmak üzere, bunlar çok önemli. Endüstriyel mirasın kentin merkezinde kalması, bu mekanları son derece önemli kılıyor.

● *Neden?*

En başta açık alanlar. Mimari ve kültürel öneme sahip oldukları için çevresindeki mahallede dönüşüm olduğu takdirde çok ciddi bir kültürel kullanım potansiyeline sahipler. Hasanpaşa Gazhanesi ve Santralistanbul bunun en büyük örneği. Yani çevresini dönüştürme potansiyeline sahip bu mekanlar. İkinci en önemli özellikleri de şu: malum sanayi tesisleri çalıştığı dönemler içerisinde çevresine çeşitli çevresel problemleri de getiren mekanlar, çevresini kirlüten mekanlar. Ama bir yandan da çevresindeki komüniteyle de derin kültürel, yaşamsal bağları olan mekanlar. Mesela Paşabahçe'yi örnek verelim. Paşabahçe'deki yoğun fabrikalar, Beykoz'daki, yıllarca Beykoz'a -bir işçi mahallesi olarak- kimliğini vermiş yerler. Dolayısıyla on binlerce aile ve onlarca çalışan ve orayla ilişkili olan kişinin yaşamsal bağları var burayla. Endüstriyel miras mekanlarının konumları nedeniyle ve hafızaları nedeniyle halka kazandırılması gerekiyor.

KİMLİĞİNİ ARAYAN FOTOĞRAFLAR

● *Kente Doğru serginiz dört bölümden oluşuyor. Uzun bir yolculuğun ve emeğin ürünlerini görüyoruz. Bu çalışmanın çıkış hikâyesini anlatabilir misiniz?*

Bütün hikâye 2007 yılında başladı. 30 yaşıma gelmemle beraber, yetişkinliğe doğru adım atan her insan gibi kimlik ve aidiyet soruları etrafında taşrada geçen çocukluğumun izlerini aramak için seyahatler yapmaya başladım. Bu son derece klasik bir hikâye. Bu sırada da fotoğraflar çekmeye başladım, bu da serginin birinci bölümünü oluşturuyor. 2007 ile 2010 arasındaki

“Habitat” kısmı. Aslında çıkış hikâyesi de bir aidiyet ve kimlik arama hikâyesi.

● *Dört hikâye de birbirinden bağımsız olmayan içeriklere sahip, hepsi birbirini tamamlıyor mu ne dersiniz?*

Şimdi dört hikâyeyi kısaca anlatmaya çalışayım. Birinci kısım, taşrada geçen çocukluğun izlerini arayan, Ankara'nın doğusu diye edebileceğim bir coğrafya parçasında çeşitli yeni sorular sormaya ve yeni cevaplar aramaya çalışan bir görsel denemeler şeklindeki bir fotoğraf serisiydi. İkinci kısım 2007'den 2010'a kadar sürdü. Bu anlattıklarımın tamamı da Türkiye'nin ve İstanbul'un geçirdiği hikâyeden bağımsız değil bu arada. Bireysel fotoğraf çalışmaları ve sergisi gibi duran şey aslında toplumsal hafızanın bireysel yansımaları. 2010'la başlayan kısma geliyorum. Bu kısım; İstanbul'un bir dünya kenti olarak sunulduğu, bütün bu neoliberal global ekonominin yansımalarının yoğunlukla hissedildiği, İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti olduğu, inşaat furçasının ve yapılaşmanın muazzam bir hız kazandığı dönemde, fotoğraf üreten genç bir insan olarak “İstanbul'un çeperlerinde ne oluyor da bu bizim hayatımızı nasıl etkiliyor?” sorusunu anlamak için yaptığım seyahatlerde çektiğim fotoğraflardan oluşuyor. Kentin çeperlerindeki çeşitli veçheleri olan, toplu konutlaşma, kapalı uydur kentler, güvenlikli siteler, kentin çevresindeki inşaat alanları ve daha sonra pelesenk olan mega projeler gibi birçok mevzuyla anlamaya ve analiz etmeye çalışan fotoğrafları ürettim. Bu da yaklaşık 2010-2013 arası, tam da aslında 2013 Gezi'ye doğru gelen süreç ve Gezi zaten malum, bütün bu soruları hep beraber sordukumuz ve bu sorular karşısında hep beraber aktive olduğumuz bir süreçti. Kabuk denen çalışmada Gezi sürecine doğru giden yolda benim kendi kendime bu durumlara karşı üretmeye çalıştığım bir refleksli.

“ŞEHİRLERİN KANI HAFRİYATTIR”

● *Kabuk adını verdiğiniz bölümde kentin çeperlerinde inşa edilen yeni yerleşim alanlarına odaklanıyorsunuz. İş makineleri, hafriyatlar, derin çukurlar ve bir sürü şeyi görüyoruz. Sizin izlenimlerin neler oldu bu süreçte, nasıl bir değişim yaşandı burarlarda?*

2010-2013 yıllarında daha yoğun bir şekilde bu alanlarda bulunuyordum. İstanbul'un şu anda kullanılan büyük havalimanının inşaatı daha yeni başlamıştı. O süreçte bütün bu hafriyatın bir yerden bir yere aktarımı çok ilgimi çekiyordu çünkü malzemenin taşınma durumu ve nereden nereye aktarıldığı aslında ortaya çıkan şehir idealine dair bize çok ciddi veriler veriyor. Bedeninizde ne olduğunu en basit neyle anlarlar? Kan testinden. Kanınızı alıp test ediyorlar, değerlerinize göre hastalığınızı söylüyorlar. Hafriyat da bir kent için o demek aslında. Kan gibi, oradan oraya aktarılıyor, farklı yerlerde çıkıyor, çukurlara koyuluyor. Taş veya çimento veya beton gibi inşaat malzemeleri bir kent için kan görevi görüyor.

Benim hafriyat mekânlarında, bu çukurlardaki iş makineleriyle işgalim aslında kentin karakterini, durumunu anlamak içindi. Tabii ki İstanbul 2010'da muazzam bir şekilde, çok sert bir şekilde değişiyordu. Dünyada gittikçe artan bu mega kentler, sağlıklı bir çevre oluşturmayı zorlaştırıyorlar. Bu sebeple en büyük izlenimim de bunun geriye dönüşünün mümkün olma-

dığını anlamak ve bunun çıkmazlarını kavramak. Çünkü kentler artık insanların sağlıklı bir yaşam kurması için fazla büyümüş durumdalar. En büyük izlenimim bu oldu. Zaten daha sonra araştırmalarımı da bu yönde yapmaya başladım. Şu anki akademik araştırmalarım da gittikçe bu bölge-kent kavramları ve dünya ölçeğindeki bölge-kentler üzerinde yoğunlaşmış durumda.

● *Agora adlı bölümde ise kent meydanlarının izini sürüyorsunuz. 2014 yılında başladığınız bu çalışmada yakın bir tarih aslında. Ancak bana göre yedi yıl içinde kent meydanlarında birçok şeyin değiştiğini görmek mümkün.*

Agora 2013'te virgöl koyduğum; taşra, kent çeperi, ardından kent meydanlarına bakan üçlemenin son halkası. Hepsi bir kentleşme hikâyesi, “Kentleşme nedir?” sorusuna cevap vermeye çalışan bir seri. Agora'da da ismiyle açık zaten, kent meydanlarına kentin en önemli kamusal alanlarının ve bu kamusalığın İstanbul'da nasıl yaşandığına bakmaya çalışıyordum. Kamusal alan neden çok önemli, bunu belki açıklamak gerekiyor. İnsanların sınıf ve etnik kökenlerinden ba-

ğımsız olarak özgürce kavuşabilecekleri ve birbirinden etkilenebilecekleri, bu anlamda kenti daha yaşanabilir ve birbirine tolere edilebilir şekilde tekrar üretecekleri mekanların kendisidir toplumsal alanlar. Bunların en önemli örnekleri tabii ki meydanlar. Ben de İstanbul'da bu meydanları nasıl tasarlanmış, tarihsel olarak ne gibi karakterlere sahip ve geleceğe dönük nasıl potansiyel barındırıyor diye bakmaya çalıştım.

Türkiye'nin siyasi yaşamında birçok şey değişti. Meydanlar da zaten siyasi bir sahne. Dolayısıyla bu siyasi sahnenin meydanlara etki etmemesi mümkün değil. Ancak siyasi sahnedeki değişkenlikler yapıyı çevreye nüfuz etmedi. Yani bu 7 yıl önceki meydanlar nasılsa şimdi de yaklaşık olarak öyleler. Bu aslında patetik, sorunlu bir durum. Siyaset değişiyor, siyasi tartışma değişiyor, belki siyasi güç ve iktidar değişmiyor ama siyasetin kendisi değişiyor. Bu değişim meydanlara nüfuz etmiyor. Örneğin Taksim Meydanı 10 yıl önce ne haldeyse şu anda da üç aşağı beş yukarı aynı halde. Yapılı çevrede çok da hızlı bir değişim yok, siyaset sahnesinde çok büyük bir değişim var ama... Sorun da bu hatta, öyle yorumlayabiliriz.

İKİ BİN KİŞİ YÜRÜDÜ

● *2013 yılında hayata geçirdiğiniz bu dört günlük yürüyüş rotası ile Karadeniz'den Marmara'ya uzanarak kentin en dışından merkezine yaklaşmaya çalıştınız. Bu yürüyüşü aynı zamanda bedensel bir deneyim olarak yorumluyorsunuz. “İki Deniz Arası” yürüyüşünüzde neleri deneyimlediniz?*

Kanal İstanbul hattını bir yürüyüş rotasına çevirdim, insanlar burada yürümeye devam ediyorlar diye bırakmıştım. 2013 yılından günümüze burada iki de-

Sanatçı Serkan Taycan ile Müze Gazhane'de açılan Kente Doğru sergisi ve 2013 yılında hayata geçirdiği “İki Deniz Arası” yürüyüş rotası üzerine söyleştik. Taycan, “İki Deniz Arası, kanala karşı duruyor aslında, yani ikisi birbirinin karşıtı. Kanal olursa iki deniz arası olmaz, iki deniz arası olursa kanal olmaz” diyor

niz arası Kültür Rotaları Derneği'nin bir üyesi oldu aynı zamanda. Dolayısıyla küçük de olsa bir kurumsal kimliğe sahip. Likya Yolu, Kariye Yolu gibi rotalar her neyse İki Deniz Arası'nın kendisi de öyle bir rota. 2013 yılından günümüze kadar 2 bine yakın kişinin yürüdüğünü tahmin ediyoruz. Bunlar içerisinde gruplar ve bağımsız yürüyüşçüler veya dünyanın dört bir tarafındaki üniversitelerden öğrenciler olduğunu, birçok meslek ve yaş grubundan insan var.

● *Siz neleri deneyimlediniz?*

Aslında benim deneyimim değil insanların kendi deneyimi burada önemli olan. Bu benim yaptığım ve “Bu benim deneyimlerimin ortaya çıktığı bir şey” değil ben sadece bir rotanın yapılmasına önyak oldum. Bilgim dahilinde bunu hazırladım ve ortaya koydum. Ben sadece bir aracı ve kolaylaştırıcıyım. Bu sorunun yürüyüşçülere sorulması belki daha iyi olabilir. Zaten mesele de onların ne tecrübe ettikleri ve bu tecrübenin dönüştürülebilir potansiyeli. O dönüştürme potansiyeli de şuradan kaynaklanıyor: aslında bir mekanda olduğumuz ve onu kanlı canlı, dokunarak, hissederek, koklayarak yaptığınız süreç ilişkiniz güçlenir. Eğer bir sahip çıkma söz konusuysa ancak öyle sahip çıkılabilir çünkü bedensel olarak orada var olmak sahiplenmek anlamına gelir. İki Deniz Arası'nın da bütün meselesi bundan ibaret zaten, orada bedensel olarak var olmak ve sahip çıkılabilmek veya var olan değerlerin altını çizilebilmek. Çünkü siz ancak değer verdiğiniz yere bedensel olarak var olursunuz. Değer vermediğiniz yere gitmezsiniz zaten, göz ardı edersiniz. İki Deniz Arası'nın maksadı da odur; göz ardı edilmemesi, kent çeperindeki mekânların yok sayılmaması, kente olan bütün bu varoluşsal ilişkisinin gözden geçirilmesi gibi soruları ortaya koyuyordu.

● *O zaman “yürüyüşe katılan insanlar neler hissettiler?” diye sorayım.*

Bu yürüyüşler küçük atölyeler, tartışma platformları gibiydi, eğer grup yürüyüşlerinden bahsediyorsak. Bağımsız yürüyüşler de bir içe dönüş veya bir yolcu-

luk gibi değerlendirilebilir. O coğrafyayı derinlemesine tecrübe eden ve var olan kültürel ve tabiat varlıklarını hissettikleri, gelecekte tahrip olabilecek durumu algılayabilecekleri bir tecrübeydi diyebiliriz.

“İSTANBUL KENDİNE YETMİYOR”

● *Bu rota aynı zamanda Kanal İstanbul'un da planlandığı hat. Kentleşme ve ekolojik meselelerini odağına alan bir sanatçı olarak Kanal İstanbul'u nasıl yorumluyorsunuz?*

Bunun bir kısmını yukarıda cevaplamaya çalışmıştım. Kanal İstanbul sadece İstanbul'un çeperinde bir kanal ve Boğaz'a alternatif bir su yolu olarak lanse edilmiş bir proje. Böyle bakılınca çok basit ve dünyada başka örnekleri varmış gibi pazarlanmaya çalışılıyor. Ancak şöyle farklılıkları var: öncelikle İstanbul'dan başlamak üzere, İstanbul artık kendi kendine yetmeyen bir şehir, çevresindeki tüm tabii kaynakları sömüren bir şehir. Dolayısıyla Kanal İstanbul ile artık sürdürülemez bu kentin sınırlarını daha da genişletilmesi planlanıyor. Aynı zamanda tüm bu inşaat faaliyetleriyle imara da açılması planlanıyor.

Kanal İstanbul'un söylenen ve ortaya konulan iddiası, sonradan gerçekleşecek durumu açıklamıyor. Aslında kanal sadece bir kanal değil kanal çevresinde bir kent demek ama bu çok söylenmiyor ya da söyleniyor ama yaratacağı şey çok söylenmiyor. Bu, İstanbul'u artık uçsuz bucaksız bir coğrafya haline getirip içinden çıkılmaz, kaotik bir ortama sürükleyebilecek potansiyel barındırıyor. İstanbul'un ciddi anlamda yaşanılmaz bir yere dönüşmesine meydan verecek bir proje kısacası.

Kanal bu gidişle, siyasi iktidarın yıpranmaya girdiği bu süreçte ve Türkiye'nin bulunduğu bu uluslararası siyasi dengeler nedeniyle, Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durum nedeniyle çok yapılabilecek gibi görünmüyor. Ancak çevresindeki şehirleşme ve imara açılması kanal mazeretleriyle gerçekleşecek görünüyor. Esas tehlike de bu aslında. Yani kanal yapılmasa da orası artık kentleşmeye, imara açık yerlere dönüşecek.

Korkum şu ki, aslında bu başından da böyle senaryolaştırılmış olabilir. Yani başından beri kanalın yapılmayacağı biliniyor fakat şehrin bu şekilde genişlemesinin ve inşaat yapımı yoluyla rant üretiminin bir formülü olarak ortaya çıkmış görünüyor. En üzücü kısmı da bu. Kanal olursa iki deniz arası olmaz zaten. İki deniz arasında neler değişecek sorusunun cevabı o. Bu okuyucuya çok naif gelebilir ama iki deniz arası, kanala karşı duruyor aslında, yani ikisi birbirinin karşıtı. Kanal olursa İki Deniz Arası olmaz, İki Deniz Arası olursa kanal olmaz. İki Deniz Arası'nda bir hayati karşıtlık var, bir varoluş mücadelesi var aslında. Aslında İki Deniz Arası'nın bütün kavramsal, sanatsal, ekolojik jesti de buradan geliyor.

Kesilmiş, yırtılmış, karalanmış aile fotoğrafları

● Ev'in ARSLAN

Sahafalarda gezerken, orada yığın halinde duran birçok eski fotoğrafa denk gelirsiniz. Bunlardan bazıları aile fotoğraflarıdır. Kimi sararmış kimisi yırtılmış bu fotoğrafların benzerleri, bir dolabın içinde tozlanmaya bırakılmış aile albümlerimizde de yer alır. Peki, bu fotoğraflar bize ne anlatır?

Selin Gökçe Süzmetaş ve Doğukan Koray Dörtkaş bu sorunun peşine düşüyor ve 2020 yılında başlattıkları Touched By Family projesiyle deforme olmuş aile fotoğraflarını inceliyor. Deforme aile fotoğraflarının ne anlama gelebileceğini araştıran Süzmetaş ve Dörtkaş, fotoğrafları @touchedbyfamily adlı Instagram hesabından paylaşıyor.

Süzmetaş ve Dörtkaş ile proje hakkında konuşuk.

● **Touched By Family projesine başlamaya nasıl karar verdiniz? Süreci biraz anlatır mısınız?**

Biz aslında Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde sosyoloji yüksek lisansı yapan iki arkadaşız. Görsel sosyoloji dersiyle birlikte fotoğraf ve toplumsal ilişkiler üzerine düşünmeye başladık. Bir dönem aile fotoğrafları üzerine odaklanalım diye konuştuk. Derslerimize ayrıca fotoğrafçı ve sanatçılar da katılıyordu. Aile fotoğrafları üzerine konuşurken ikimiz de ailemizde deforme fotoğrafların ne kadar çok olduğunu fark ettik ve başka ailelerde de böyle fotoğrafların olup olmadığını merak ettik. Önce çevremize sorarak ilerledik daha sonra bir Instagram sayfası açmaya karar verdik. Bu sayfa vasıtasıyla tanımadığımız kişilerden de fotoğraflar aldık.

Bir fotoğraf neden deforme edilir? "Touched By Family" projesi özellikle deforme olmuş aile fotoğraflarının peşine düşüyor ve bu fotoğrafları sosyolojik açıdan inceliyor

Makalemizin ana malzemesini bu fotoğraflar oluşturmuş oldu. Bir yandan da literatürde aile fotoğrafları üzerine okumalar yapıyor, bir şeyler yazıyorduk. Nihayetinde makalemiz çıktı ve biz bu işi bırakmak istemedik. Hâlâ devam ediyoruz. Belki bambaşka hikâyelere ve kişilere ulaşırız diye çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

● **Deforme olmuş fotoğraflar bize ne anlatabilir? Özellikle deforme olmuş fotoğrafları araştırmanın bir sebebi var mı?**

Aile fotoğrafları üzerine çalışırken her ikimiz de ailemizde deforme fotoğrafların ne kadar fazla olduğuna dikkat ettik ve bunun sosyolojik altyapısını araştırmak istedik. Odak noktamız buradan çıktı. Bireylerin albümlerde deforme ettikleri fotoğraflar bize birçok şey anlatıyor. Öncelikle ideal aile imgesinin yeniden oluşturulmasına hizmet ediyorlar. İkinci olarak da duygu durumu yansıtıyorlar. Yani bireyler fotoğrafları deforme ederken fotoğrafa bir duygulanım içerisine giriyor. Kimi kızgınlık duyarak yanındaki kişiyi keşiyor, kimi çocukken korktuğu kişinin üstünü karalıyor, kimiye arkadaşının üzerine muzip bir şeyler yazıyor. Öfke, korku ve nefret gibi duygulanımların yanı sıra çocukluk hissiyatı ve eğlenme amacıyla da deformeler yapıyor. Özetle deforme fotoğraflar bize yukarıda bahsettiklerimizi anlatabilir.

MUTLU AİLE İMAJİ
"Aile fotoğrafları, mutlu aile yaşamlarının bir yansıması mı?" sorusu üzerinden bu araştırmaya başladınız. Bu soruya şimdi ne cevap verirdiniz?

Fotoğrafın işlevi, icat edildiği tarihten bu yana çeşitlilik gösterdi. Aile fotoğrafları da keza "birlik, beraberlik" hissiyatını her daim bünyesinde barındırdı. Fotoğrafın özellikle mutlu anlara odaklanması, aile arasındaki problemleri göstermemesi ve bahsettiğimiz bir aradalık hissini vermesi açısından çoğu zaman mutlu veya mutlu gözükken aile yaşamlarının bir yansıması. Ancak şunu da belirtmeliyiz ki deforme aile fotoğrafları, bu verilen mutlu ve bir arada aile imajına ket vuran, hiçbir şeyin görüldüğü gibi olmadığını vurgulayan fotoğraflar. Dolayısıyla bu sorunun evet ya da hayır gibi bir cevabı yok. Daha ziyade bahsettiğimiz gibi kimisi mutlu bir aile yaşamı yansıtmak için uğraşırken kimisi fotoğrafı bozuma uğratarak "işte şimdi mutlu aile fotoğrafı oldu" da diyebiliriz.

● **Yaptığınız araştırmalardan ne gibi sonuçlar çıkardınız?**

Araştırmamızda yer alan fotoğraflar aile belleğinin şekillenmesinde bireylerin fotoğraflara yükledikleri değeri farklı bir açıdan görmemizi sağladı. Özel alanın kayıtları diye düşünülse de aile fotoğrafları, ailenin bütünlüğünün kamusal alana sergilendiği imgelerdir. İstenmeyen anılar fotoğraflardan

uzaklaştırıldığında ya da ailede eksik olduğu düşünülen kişiler sonradan fotoğrafa eklendiğinde, her ne kadar fotoğraflar deforme edilmiş olsalar da kişiler için arzu edilen ideal aile yaşantısına yaklaştırılmışlardır. Bu bağlamda fotoğrafların bıraktığı izler, toplumsal değerlerin ve kültürel alışkanlıkların incelenmesine zemin sağlıyorlar. Biz de araştırmamız sonucunda bu sonuçlara ulaşarak deforme aile fotoğraflarının hem biricikliği hem de sandığımızdan daha yaygın çıkması arasındaki paradoksu göstermek istedik.

● **Aynı zamanda fotoğrafların hikâyesini de paylaşıyorsunuz? Fotoğraflara ve onların hikâyelerine nasıl ulaşıyorsunuz?**

Fotoğrafları bize gönderen kişilerden hikâyelerini de istiyoruz. Tabii her zaman bilinen bir hikâyesi olmayabiliyor. Örneğin fotoğrafı kimin deforme ettiğini ya da ne sebeple bunu yaptığını bilmeyenler oluyor. Yalnızca aile albümünde öylece duran bir fotoğraf. Atmaya da kıyamıyorlar, saklıyorlar. Onları da yine belirtiyoruz.

● **Fotoğraftaki kişileri de tanıyoruz bu hikâyeler sayesinde. Hiç tanımadığımız insanlarken, onları tanımaya, dünyalarına girmeye başlıyoruz. Sizce fotoğraftaki kişileri tanımamız, hikâyelerini bilmemiz neden önemli?**

Şöyle ki fotoğrafların her daim bir hikâyesi olur. Hele ki deforme fotoğrafın hikâyesi bambaşkadır. Birini fotoğraftan kesmişseniz veya karalamışsanız bunun altında yatan sebep ve hissiyatı ortaya çıkarmak son derece önemli. Hem bu davranışın kökenlerine inmek hem de kişinin bir fotoğrafı deforme ederken amaç ve hislerini ortaya çıkarmak bizim hareket noktamız. Dolayısıyla fotoğraftaki kişileri tanımamız ve hikâyelerini bilmemiz deforme fotoğrafın mantığını ve duygusunu anlayabilmek için önemli diyebiliriz.

"SERGİ KURMA HAYALİMİZ VAR"

● **Projeden sonra bulduğunuz sonuçları paylaşmayı veya akademik bir makale yazmayı düşünüyor musunuz?**

Geçtiğimiz yılın aralık ayında Yeditepe Üniversitesi Global Media Journal'da yayınlanmış "Aile Fotoğraflarında 'İzler'" başlıklı bir makalemiz bulunuyor. Okumak isteyen Academia'dan veya derginin kendi sitesinden ulaşabilir. Bir de çevrimiçi Sekme dergisi için bir yazı hazırlamıştık. Arşiv-Temas'ta yer alan yazımıza da Sekme'nin kendi sitesinden ulaşabilirler.

● **Kadıköy'ün yerel bir gazetesi olduğumuz için sormak istedim. Hiç Kadıköy'den bir fotoğrafa, hikâyeye denk geldiniz mi?**

Fotoğraf yollayan kişilere yer sormadığımız için bunun bilgisine vakıf değiliz. Belki de Kadıköy'den bir fotoğrafın yolu da düşmüştür sayfamıza...

● **Ekleme istediğiniz bir şey var mı?**

Biz sayfamızda ayrıca sanatçıların bozuma uğrattıkları, üzerinde çalıştıkları fotoğraflara da yer veriyoruz. Hatta bir seri yaptık ismi "Touched by artists". Ulaşabildiğimiz, çalışmalarını dijital mecra yayımlayan sanatçıları keşfetmekten ve paylaşmaktan büyük mutluluk duyuyoruz. Bu çalışmalar görmek için de sayfamızı ziyaret edebilirler. Bir de deforme işlerden oluşan kolektif bir sergi kurma hayalimiz var, umarım bunu da gerçekleştirebiliriz.

Instagram ve Twitter: @touchedbyfamily

TERS DERGİ ekibi okurla Kadıköy'de buluştu

GazeteKadıköy
Haftalık süreli yerel gazete

Kadıköy Belediyesi ve Kadıköylülere adına
Sahibi Kadıköy Belediye Başkanı

Av. Şerhil Dara ODABAŞI

YAYIN KURULU
Dinç ÇOBAN,
Ayten GENÇ, Leyla ALP

Genel Yayın Yönetmeni
Yüksel KOÇ

Yazı İşleri Müdürü
Semra ÇELEBİ

Sayfa Tasarımı
Yasemin ÖZGÜNEŞ - Aynur ÇOLAK CANBAZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Serkan OKAY

Haber Merkezi
Gökçe UYGUN - Erhan DEMİRTAŞ

Reklam Servisi
Özge ÖZVEREN MUSLU

Reklam: (216) 345 82 02

Adres: Osmanağa Mahallesi
Söğütözü Cad.
Kalem Sok. No: 7/2 A Blok
Kadıköy
Tel: (216) 348 70 60
Reklam: (216) 345 82 02

www.gazetekadikoy.com.tr
www.facebook.com/gazetekadikoy
www.twitter.com/gazetekadikoy
E-posta: gazetekadikoy@gmail.com
Dağıtım: Mehmet Gündüğü
(0532) 727 01 07

Baskı: İleri Basım Matbaacılık Amb. Reklam Tanıtım Yayıncılık ve Teknik Hizmetleri Ticaret A.Ş.
Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza No:11/A/21 Yenibosna / İSTANBUL

Gazetemizde yayınlanan yazıların yasal sorumluluğu yazı sahibine aittir.

Ters Dergi "ALBÜM" imza günü 7 Ağustos Cumartesi günü Kadıköy'de yapıldı. Pandemi sürecinde ilk olma özelliği taşıyan ve uzun bir süre sonra mizah ve edebiyat dünyasının sevilen isimlerini okurla buluşturan imza etkinliğine katılım yoğunluğunda.

Çizgi ve mizah dünyasının ustaları 14.00-17.00 arasında okurlara "Albüm" sayısını imzaladılar ve okurla bol bol sohbet ettiler. Okur-yazar/çizer buluşmalarında ilk olma özelliği taşıyan buluşmanın geleneksel hale gelmesi bekliyor.

Buluşmaya Ters Albüm'e işleriyle katkı veren Bülent Arabacıoğlu, Can Barslan, Cemil Cahit Yavuz, Necmi Yalçın, Ali Doğanlı, Mümin Durmaz, Alper Ocak, Nevzat Ziyilan ve Farukun Bayraktar katıldı. Ayrıca Albüm ve www.tersdergi.com ekibinden Tümer Geban, Sait Oktay, Hatay Dumlupınar, Hale Pakcan, Ebru Sungur, Emre Aksoy, Mevlut Uludağ, Serdar Kar da hazır bulundular. Etkinlikte geçtiğimiz aylarda yitirdiğimiz usta karikatürist Kaan Ertem de unutulmadı.

**Online Randevu Alarak
Kütüphanelerimize Gelebilirsiniz**

Online randevu sistemi ile

● Kemal Tahir Halk Kütüphanesi,

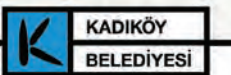
● Muhtar Özkaya Halk Kütüphanesi,

● TESAK,

Hafta içi 09.00 - 17.00 saatleri arasında açık olacaktır.

●●● Randevu formu için web sitemizi ziyaret edebilirsiniz.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

Dil varmazsa el yazar

MELTEM YILMAZKAYA

Yolda yürüyorum, adımlarım telaşlı, nereye gidiyorum, neyden kaçıyorum, neye varmak istiyorum bilmiyorum. Maskenin ardında sıkışmış bir lokma oksijenimle telaşlı telaşlı yürüyorum. Her zaman yaptığım gibi mağazaların camlarına bakıp yansıma izlemiyorum, uçan kuşları, trafik ışığında bekleyen insanları görmüyorum. Kalbim atıyor mu atmıyorum mu anlamıyorum. Sanki bir alüminyum folyo kalbim, biri öyle çıkmış ki elinde, top gibi kalmış yerinde. Var bir acı hissediyorum ama nasıl tarif ederim bilmiyorum. Bir kelime, bir soru dilimin ucunda, tekrarıyorum. “Yeter”, “Biz nasıl bir çağa denk geldik?” soruyorum, görüyorum ki kimse bilmiyor, susuyorum. İyi olmamızı istemiyorlar, sadece bunu biliyorum. Her zaman bir fendi bir de onu yeneni var, hatırlıyorum.

Her şeyi çok çabuk unuttuğumuz bir çağın, gündemi her gün yeni bir felaketle sarsılan ülkesi olduk. Öyle üzgünüm ki, size tarif edemiyorum. Kanadı alev alan kuştan, hızının kurbanı kaplumbağaya kadar, düşündükçe sı-

kışıyorum... Artık çoğu yok ve ben bu hayatın bir adaleti olduğuna inanmak istiyorum. Bunca zenginliğe sahip ülkemin, olanaklarını hiçe saymışsınız beyler. Bu ülkede okuyan, çalışan, düzenli vergi ödeyen bir vatandaş olarak, sorularımızı soruyorum ama cevap alamıyorum. Bir açıklama yapılıyor, aynı açıklamaların tem tersi aynı kişi tarafından iki gün sonra tekrar gündemde! Bizimle oyun mu oynuyorsunuz? Yandık günlerce, yanıyoruz hala... Ve siz eksikliğinizi telafi etmeyi düşünmeden, yardım çağırısı yapanları, gurur kırmakla suçluyorsunuz. İşini yapmamak, görevini yerine getirmemek, bunca yeşilli olan ülkeme önem almamak ve üstüne iban numarası yollamak gururunuzu kırmıyor da bu çağrı mı kırıyor. Biz çaresiz kaldık! Biz, ağaca odun, canlıya kilo başı diye bakmıyoruz. Yandık, yakıldık. Çaresiz kaldık!

Bizi ayırtırmaya, ayırmaya, sınıflandırmaya gücü yetmesin bir şeyin, tek dileğim. Ne zaman biz çaresiz kaldık, yine birbirimizi sardık. Pandemiye ağır atlattık hala da her şey yoluna girmiş değil, buna rağmen sardık, sarıldık. Beş kazanırken, üçe inen rızıyla yangın bölgelerine, hayvan derneklerine bağış yapan insanlar gördüm. Gece gündüz çalışıp oradan bir tane can kurtarmak için savaşan insanlar... Çok dönen bir video vardı belki denk gelmişsinizdir, yangından kaçmaya çalışan bir tavşanın son anda kucaklayan bir vatandaş. Hepinizin kalbinden öperim. Biz kendi söküğünü diken, kendi başını kendi dizinde dindiren bir milletiz,

böyle çok perişan etmeseniz bizi, biz çok daha iyi yerlere geliriz, bu ülkeyi getiririz. Ama ne kötü bitiyor ne kötülük.

Hal böyleyken, bir kez daha sil baştan düşünüyorum, ne yapabileceğimizi. Öyle çok ulaşılması gereken insan var ki, bazıları bilmiyor bazıları bilmek istemiyor. Alıyor atıyor çöpünü yere, son nefesini çekip izmaritini atıyor denize, şimdi bu adama nereden anlatmaya başlayacaksın, düşünüyorum. Umutsuzluğa kapılmak istemesem de cevabını hemen veremediğim sorular yoruyor beni. Nasıl olsa biri temizler değil mi? Gezmeye gittiğiniz tatil yerlerine bakın, yol kenarlarında, piknik alanlarında ve daha birçok yerde, plastik atıklar, bebek bezleri, kadın pedlerine kadar... Hadi doğa bilincin, gelecek kaygın, temizlik vicdanın yok, diğerlerine de edep yahu... Son on gündür şunu düşünüyorum, biz çocuklarımıza ne bırakacağız? Borç, kel topraklar ve biraz da çevre kirliliği... Yapmayın, hele anne babalar bırakın kendi pisliğini, karşınızda biri yere bir şey atsa uyarın artık. Unutmayın o sizden, bizden, yarından çalışıyor!

Bir tarafta resmin tamamı, bir tarafta bir parçası ve yeniden toplamaya çalıştığımız sahnelerimizi de unutmuyorum. Yeniden inşa etmek zorunda kaldığımız binayı, fazlaca kat çıkamadığımız kesin. Ve biz her olumsuz du-

rumda en baştan başlamak zorunda kalıyoruz. Eğer bir kurumda değilsen, televizyonda bir işin yoksa ya da bir birikmişin, sanat pek hayalperest bir yerde kalıyor canım ülkemizde. Konservatuvar yıllarımda annem hep derdi ki, “Sanat karın doyurmaz”, ideallerime saygı duymadığı için kızdığımı annemin uyarısını şimdi ben kendi öğrencilerime yapıyorum. Yarınını görmediği bir şeye kendini adar mı insan? Çok aşksa, adar. Ama aşk biter ve kuru soğanla da şirle şarkıyla da doyulmaz. Kadıköy Belediyesi’nin her yıl düzenlediği festival

biraz su serpecek içimize bu ay. Bunca kırınglık ardında hemen toplanmamız zor, alkışa, seyirciyle buluşmaya ihtiyacımız var artık, kimse de empati yapabilen bir kalplerden, hemen bilmem kaç beygir gücünde bir performans beklemesin yaşadıklarımızı unutmak için. Zamanla, yavaş yavaş. Yarayı sara, akli ruhu sağalta sağalta...

Dünya hali deyip geçmek kolaymış, bazen üstesinden gelemediğimiz de normalleştiriz kabullenmek için, ya aklımız ya ruhumuz? Mesela ben, aromaterapiye verdim kendimi, ota, çiçeğe... Bu aynı bir şeye inanma ihtiyacı gibi, eğer yatıştırıcı bir şey kullanmıyorsanız, kokularda arayabilirsiniz çareyi. Sabah kalk, adaçayı yak, evdeki ağır enerji dağılsın, gül ve yasemin yatıştırır, portakal ve bergamot enerji verir, yok efendim başım ağrıyor halsi-

zim okalptüs, böyle böyle gider listem. Kiminin elinin tersi, kiminin avucunun tam ortasına denk geliyor. Dönem dönem size ne iyi gelecek biliyorsanız en azından denemeniz fena olmayabilir.

Uzun zamandır uzaktaydım yine, kaçmak ya da gitmek çözüm değil, her seferinde tekrar anıyorum. Senin yurdun, suyunu içtiğin, türküsüne ağladığın, esprisine güldüğün yer. Ne sosyal medyaya bakmamak çözüm, ne de bu konuları konuşmamak. Kalp nerede atıyorsa, orası yurdun. Yine bunları düşünüp içlerken, gözüme bir kumru ilişti yolda. Yanından geçen insanların gölgesinden korkan, nereye gideceğini bilmediğinden, kendini son anda arabalardan kurtarmış bir yavru. Hani dersin ki Avrupa, daha duyarlıdır insanlar, buradakilerin çoğu maalesef çok bencil ve sadece kendi sahip olduğundan sorumlu, daha fazlasını da istemiyor belli ki. Yoksa 150 gr kuş, ne sorumluluk verebilir sana. Neyse, dayanamadım aldım, bir bebek var şu an evde, her anını paylaşıyor. Ve ben “an” paylaştıkça ondan kopacağım günün stresine giriyorum. Kimin yeri neresiye orada olmalı. Özgür kanatlar doğaya, özgür ruhlar oradan oraya... Başkacası olanın dengesini bozar. Hayatta her karşılaşmanın vardır sebebi. Benim ona, onun bana ihtiyacı vardı belli ki. Bunca kötülüğün altında, sığınacak bir kalp bulmanın buruk huzuruydu... Size iyi gelen ne varsa sahip çıkın, mutluluk bazen tüsülen bir adaçayında bazen bir kuşun kanadında... Sevgi kılık değiştirirse, merhamette buluşalım. Hepimize tekrar geçmiş olsun...

● Leyla ALP

Bazı sokakların sürprizi büyüktür. Dar bir sokağı bekleyen radyo tamircisi, tarihi bir çeşme. Bazen bir evin çatısına kadar yükselen sarmaşık... Ev boyu dizilen kediler. Erguvan... Şaşırtır, gülümsetir... Üsküdar’da Mihrimah Sultan Caminin arka sokağında yer alan müzik müzesi de hem şaşırtan hem de sevindiren sürprizlerden.

Zeki Bülent Ağcabey’in 22 yıl evvel bir kanunla başlayan müzik merakı onu hem KAA Nuni Koleksiyon hem de KAA Nuni Meşk Meclisi’ne götürmüştü.

Tek başına 1000’den fazla müzik aleti biriktiren Zeki Bülent Ağcabey aslında bir mimar. Gaziantep’li olan Ağcabey “Aileden gelen bir müzik kulağı var” diye başlıyor söze. “Enstrüman çalmıyordum ama sesim de kulağım da iyidir. Ortaokul çağlarında bir öğretmenin bilinçsiz bir hareketle müzikten uzaklaştım. Meslek hayatı, aile falan derken 43-44 yaşında “ya ben

çalışan bir adam mıyım. Benim bir hobim yok mu?” diye kendi kendime hesaplaşmaya giriştim. Bu sefer de bu işi artırtım.”

KANUNLA BAŞLAYAN MERAK

Ortaokuldan sonra müzikle ilgilenmeyi bırakan Zeki Bülent Ağcabey, önce Edirne’de müzikle ilgili faaliyetlere başlamış ama yarım kalmış. Sonra İstanbul’a geldiğinde ise Kadıköy’deki musiki cemiyetlerine gitmeye başlamış. Bir gün iş için bir müzik mağazasının önünde dururken içerdeki kanunu görmüş sonrasını şöyle anlatıyor:

“Babam kanun severdi. İlk kanun aldım. Almam da şöyle; bir iş için bir müzik mağazasının önünde duruyordum kanunu gördüm. Babam da ‘kanunu ne kadar

severdi niye benim bir kanunum olmasın” dedim içeri girip aldım. İlginç bir alış şekli. Benden bir yaş küçük kardeşim var. O bağlama çalar, gitar çalar. Ona da nispet olsun diye ‘bak ne aldım’ diye aradım. Ondan sonra kanun konusunda kimden yardım alabilirim derken korodaki saz arkadaşlarından bir takım bilgiler aldım. Enstrüman yapımcısı olan Pâki Öktem ile tanıştım. Pâki Öktem dünya müzelerinde eserleri olan saz yapımcısıdır. Onun dükkânına gidip gelmeye başladım. Ona çıraklık yaparak enstrüman konusunda epey bir mesafe aldım. Pâki abi beni Ethem Ruhi Üngör ile tanıştırdı. Üngör önemli bir enstrüman koleksiyoneridir. Ondan etkilendim. Önce kanun, tambur, ud, keman, kemençe edindim. Pâki abi şu anda 90 ya-

şında işten çekildi ve tezgahını ve aletlerini de bana devretti.”

Pâki Öktem, Ağcabey’in hem hocası, hem abisi hem de dostu. Ondan bahsederken gözlerinin içi gülüyor. KAA Nuni Koleksiyon’da Öktem’e ait bir oda var. Fotoğrafları, listeleri, yazıları, çalışmalarından kesitler usta enstrüman yapımcısına saygı niteliği taşıyor. Öktem’in desteğiyle müzik aletleri edinmeye başlayan Ağcabey için enstrüman satın almak zamanla tutkuya dönüşmüştü.

Ağcabey’in koleksiyonunda neler yok ki. Çeşit çeşit akordeon, tanbur, cümbüş, piyano, ud, keman, kanun, gitar, mızıka, santur, tar, bülbül taran, klasik kemençe, lavta, kudüm, nekkare, bendir, zil, darbuka, çevgen, divan sazı, bağlama, çöğür, cura, zurna, davul, tulum, kemençe, kabak kemani, klarnet, rebab, sipsi, balaban, mey, dilli kaval, dilsiz kaval, tar, kopuz...

Tüm dünya müzik aletlerini topladığını anlatan Zeki Bülent Ağcabey, enstrümanlarını ülkelerine göre sınıflandırarak sergiliyor. Bir köşede Çin, bir köşede Hindistan, Afganistan, Afrika, Rusya, Japonya ve Güney Amerika... Sadece bu kadar da değil; 1800’lü yılların laternaları, baron kemençeler, dulcimer gibi başka yerde bulunması pek mümkün olmayan enstrümanlar, usta müzik aleti yapımcılarının nadide eserleri ve unutulmaz virtüözlerin çalgıları da KAA Nuni Koleksiyon’da yer alan aletler arasında. Mesela Ercüment Batanay’ın tanburu, Kapıdağlı İlyaz ve Onnik Usta’nın yaptığı udlar, Baron Usta’nın imzasını taşıyan baron kemençe. Bunun yanı

sıra el yazması eserler, besteler de koleksiyonda yer alıyor.

“KENDİM DE İNANAMIYORUM”

Bir yandan biriktiren diğer yandan da aldığı müzik aletlerini çalmayı öğrenmiş Ağcabey; “Virtüöz olmamakla birlikte kanun, santur, ritim sazları çalarım” diyor. Enstrümanların bakımını da elbette kendisi yapıyor. “Abarttık. Bazen kendim de inanmıyorum. Ne yaptım” diyor. Kimse size ne yapıyorsun böyle diye sormadı mı soruma ise. “Genelde eşin bir şey demiyor mu diye soruyorlar. Eşim de mimar. Bizim evimiz de Edirne’de. Onun evine ben karışmam, benim evime o karışmaz.” diye yanıt veriyor.

Ağcabey, müzik evinde bir odayı da torunu Kaan’a ayırmış. Odada onlarca müzik aleti ve müzik kutusu var. Şans bu ki Kaan’ında müziğe ilgisi ve yeteneği var. Henüz yedi yaşında olmasına rağmen kanun, santur, keman ve piyano çalıyor. Kaan’ın müziğe ilgisi ve merakı ona umut vermiş. “O bana umut verdi o yüzden devam ediyorum” diyor.

“Benimle ilgili müzikle ilgili kafayı yemiş bir adam diyebilirsiniz” diyen Zeki Bülent Ağcabay 1000’den fazla müzik aleti biriktirmiş. Üsküdar’daki evi adeta bir müzik müze olan Ağcabay ile müzik tutkusunu ve koleksiyonerliği konuştuk

MEŞK GÜNLERİ

Evinin altında yer alan garaj kısmını atölye olarak kullanan Zeki Bülent Ağcabey, burada birbirinden değerli müzik aletlerinin onarımını yapıp onlara yeniden hayat veriyor. Fakat atölye sadece onarım için değil hem sohbet hem de meşk için. Çarşamba günleri KAA Nuni Meşk Meclisi günü. Müziğe gönül veren dostlarıyla bir araya gelip şarkılar söylüyorlar. Pandemi nedeniyle kesintiye uğrayan meşk günleri yeniden ve sosyal mesafe kurallarına uyarak yeniden başlamış. Ağcabey hem kanun çalıyor hem söylüyor, birinin elinde ud, bir başkası kemani alıyor. Dost meclisinde sokağa ezgi bırakıyorlar. Yolunuzu düştürseniz çarşamba günleri saat 13.00-16.00 arası yapılan meşki izleyebilir, ruhunuzu müzikle doyurabilirsiniz.

KALAMIŞ YAZ FESTİVALİ

KOLEKTİF İSTANBUL

17 Ağustos 2021 / 21.00 | Kalamış Atatürk Parkı

KONSER

Aşı olmayanlara yaptırım UYGULANABİLİR Mİ?

● **Simge KANSU**

Içinde bulunduğumuz pandemi sürecinden kurtulmanın en önemli anahtarı olarak görülen aşı, bazı kişiler tarafından hala reddediliyor. Çeşitli tereddütlerden ve yanlış bilgilendirmelerden dolayı aşı olmak istemeyen bireyler, aşı olmayanlara yaptırım uygulanıp uygulanmayacağı konusunda ise endişeli. İstanbul Tabip Odası Aile Hekimliği Komisyonu ve Türk Tabipler Birliği Aile Hekimliği kolunda çalışan Dr. Emrah Kırımlı, aşının zorunlu hale getirilmesine gerek kalmaması ve aşının bir sorumluluk olarak görülmesi gerektiğini söyledi.

İstanbul 1.Numaralı barosuna kayıtlı Avukat Leman Türkmenoğlu ise devletin, genel insan sağlığını tehlikeye maruz bırakanlar için yaptırım uygulama kararları almasının mümkün olduğunu belirtti.

“KAFA KARIŞTIRMAYA DEVAM EDİYORLAR”

İstanbul Tabip Odası Aile Hekimliği Komisyonu ve Türk Tabipler Birliği Aile Hekimliği kolunda çalışan Dr. Emrah Kırımlı, aşı olmak istemeyen bireyler için şunları söyledi: “Salgının başlarında gargara yaparak, kelle paça tüketerek hastalıktan korunacağımızı söyleyenler şimdi de aşıya karşı kafa karıştırmaya devam ediyorlar. Çok fazla kaynaktan çok sayıda bilgi insanların aklını karıştırabiliyor, bu çok doğal. Hastalık bizi çok korkuttu, aşısı da bu korku iklimi içine yerleşti. Hastalarımın duyduğum başlıca tereddütler şunlar: Çeşitli hastalıklarım var aşı olabilir miyim? Kalp hastalığım var, astım var, alerjim var, kan hastalığım var, romatizmam var, tansiyonum var, organ nakli oldum, diyaliz oldum en sık duyduğum tereddütler. Bunların hiç biri aşı olmama engel değil. Bir başka büyük aşı olmama gerekçesi ise bana bir şey olmaz düşüncesi. Hastalık gençleri et-

“DEVLET AŞI OLMAYI KOLAYLAŞTIRMALI”

Aşının zorunlu hale getirilmesine gerek kalmaması gerektiğini düşünen Kırımlı, “Yolda takılıp düşen birine yardım etmek zorunlu olmalı mı? Hamile bir anne otobüse bindiğinde ona yer vermek zorunlu olmalı mı? Yorgun argın pazardan dönmüş yaşlı komşumuzun poşetlerini taşımasına yardım etmek zorunlu olmalı mı? Aşı olmak hem kendimiz, hem de çevremize karşı sorumluluğumuzdur. Aşının etkili olmadığı kişiler olacak. Elimizde %100 koruyan bir aşı yok. Bunun dışında çocuklarımız aşı olamıyor, bazı özel tedavileri görenler aşı olamıyor. Onları korumak için virüsün toplumda dolaşmasını engellemeliyiz. Biz büyük oranda aşılamaı başarırırsak, virüs toplumda dolaşamayacak, hastalanan ya da hastalık nedeni sorunlar yaşayan kişi sayısı azalacaktır” dedi ve şöyle devam etti: “Ocak 2021’den beri aşı yapıyoruz. Haziran ayında aşı geldiği zaman gördük ki

günde 1 milyonun üzerinde aşı yapabiliyoruz. 200 milyona yakın aşı yapma kapasitemiz varken bunun daha yarısını bile kullanamamışız. Devlet öncelikle aşı teminini sağlamalı, aşı olmayı kolaylaştırmalı. Bırakın aşı olmayı, aşı randevusu almak bile büyük başarı. Kimler aşı olmuyor/olamıyor bilgisi ortaya konup bunlara çözüm aranmalı. Biz daha kim aşılandı, kim aşılanmadı, hangi aşı nerelerde yapılıyor onu bile bilemiyoruz. Devletin, halkın sağlığını tehdit eden bilim düşmanı, vicdan yoksunu aşı karşıtlarını karşısına alıp, ‘Neye dayanarak bunları söylüyorsunuz?’ demesi gerekiyor.

“YAPTIRIM KARARLARI ALINABİLİR”

Devletin, bireyleri aşı olmaya mecbur bırakıp bırakamayacağı konusunu ise İstanbul 1.Numaralı barosuna kayıtlı Avukat Leman Türkmenoğlu’na sorduk. Türkmenoğlu, “Devletin, genel insan sağlığını tehlikeye maruz bırakanlar için yaptırım uygulama kararları alması mümkündür. Burada söz konusu olan, topluma yönelik yaygın bir tehlikenin veya tehlike riskinin ortadan kaldırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda uygulanlık ve orantısallık ilkesi çerçevesinde yaptırım kararları alınabilir. Aşı olmak istemeyen veya kısıtlamalara karşı çıkan taraflar da dava açabilirler. Ancak bu durumda aşının insan sağlığına olumsuz etkisini veya pandemiye olumlu etkisi olmadığını veya kişisel bizzat sağlığını tehdit ettiğini kanıtlanması gerekir. Aynı şey kısıtlama için de geçerlidir. Kısıtlamanın doğru ve

yerinde bir karar olmadığını ya da kısıtlamaya gerek olmadığını ispat edebiliyor ise, vatandaş bunun için dava açabilir. Buradaki temel konu dava açıp açmayacağı değil. Açılan davanın veya dava konusu talebin ispat edilebilme koşulu ve talebin haklılığını kanıtlayabilmesidir. Dava ve dava konusu talebindeki haklılığını ispat edebilen herkes tüm kurumlara ve kişilere dava açabilir, bunu engelleyen bir durum yoktur” ifadelerini kullandı.

KRİZ VE RİSK YÖNETİMİ

Mevcut aşı politikasının ihtiyaçlara cevap vermediğini ve pandemi krizinin yönetilemediğini söyleyen Türkmenoğlu, “Devletin, olası her krizi ve riski önlemeye elverişli, devamında kriz veya riskin yaşanması halinde de ortadan kaldıracı önlemleri, henüz kriz ve/veya risk ortaya çıkmadan görmesi ve hazırlıklı olması gerekir. Devlet politikası bunu gerektirir. Öngörülemez kriz/risk yoktur şeklinde bir düşünce ile hareket edilemez. Şirketlerin dahi ana sözleşmesinde ihtiyat akçesi ayrılması şeklinde bir düzenleme vardır, olası riskler için ayrılır. Devlet politikası, kriz ve risk yönetimine hazırlıklı olmayı gerektirir. Aksi halde devlet olmanın manası kalmaz” dedi ve son olarak şunları ekledi: “Eğitimde kaliteyi artırarak kaliteli insanlar yetiştirdiğimiz takdirde zaten farkındalıkları yüksek olacaktır ve devletin yaptırım uygulamasına gerek olmadan her birey üzerine düşeni yapacaktır. Ailede başlayan, okulda gelişen, toplumda ve sosyal hayatta evrilen eğitimdeki kalitenin düşmesi, eğitim/kültür/örf ve adetlerde yaşanan dejenerasyon, idarecilere olan güvenin sarsılması, idarecilerin rol model olması gerekirken aksine görüntü sergilemeleri gibi unsurlar maalesef olumlu farkındalığı ortadan kaldırmıştır. Sadece laf üreten ancak harekete geçmeyen bireylerden oluşan kalabalıklar haline geldik. Devlet bizi idare edemiyorsa, bizim bilinci olup devleti idare etmemiz gerekiyor.”

“Salgın azami destek asgari”

● **Erhan DEMİRTAŞ**

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) COVID-19’un sosyal ve ekonomik etkileri için ayrılan kaynaklar üzerine yaptığı araştırmanın ikincisini yayınladı. Raporda, 2020 yılı başı ile Haziran 2021 arasında dünyada ve Türkiye’de Covid-19’un yarattığı ekonomik ve sosyal zorlukları gidermek için çeşitli ekonomik önlemlerin alındığı ifade edilirken, destek paketlerinin vatandaşlara ve şirketlere ulaştırıldığı belirtilmiştir.

“DESTEK YÜZDE 2,7”

Raporda, Covid-19 ile mücadelede yönelik yapılan harcamalar ve destekler açısından ülkeler arasında büyük bir uçurumun olduğu kaydedildi. Buna göre, zengin ülkeler milli gelirlerine oranla vatandaşlarına daha fazla nakit harcama ve dolaylı gelir desteği sağlarken yoksul ülkelerin desteklerinin milli gelirlerine oranı çok daha sınırlı kaldı. Zengin ülkeler gayrisafi yurt içi hasıllarının (GSYH) ortalama yüzde 17,3’ü kadar nakit harcama ve dolaylı gelir desteği sağlarken, orta gelirli ülkeler GSYH’lerinin yüzde 4,1’i ve yoksul ülkeler ise yüzde 2’si ka-

DİSK-AR’ın Covid-19’un sosyal ve ekonomik etkileri için ayrılan kaynaklar üzerine yayınladığı rapora göre, Türkiye’de desteklerin sadece beşte biri vatandaşlara ve çalışanlara yönelik ek harcama ve gelir desteği olarak gerçekleşti

dar destek sağlayabili. Türkiye’nin vatandaşlara dönük Covid-19 harcamaları, sağlık harcaması, nakit harcama ve dolaylı gelir desteği dahil GSYH’sinin yüzde 2,7’si düzeyinde kaldı. Bu oran Yunanistan’da yüzde 21,1 ve Yeni Zelanda’da yüzde 19,3 olarak gerçekleşti.

“FONLARDAN KARŞILANDI”

Rapora göre, Türkiye tarafından sağlanan nakit gelir desteğinin büyük bölümü İşsizlik Sigortası Fonu, Sosyal Yar-

dımlaşma ve Dayanışma Fonu ile “Biz Bize Yeteriz Türkiye’m” isimli kampanyadan karşılandı. Türkiye’de Covid-19’un sosyal ve ekonomik etkileriyle ilgili toplam ekonomik ve mali desteklerin çok büyük bölümünü (yüzde 78’i) vatandaşlar değil işletmeler, şirketler ve bankalara sağlanan kolaylıklar oluşturdu.

Raporda şu bilgilere yer verildi:

- ✓“Türkiye’nin COVID-19 ile mücadelede ayırdığı toplam nakit harcama ve dolaylı gelir desteği GSYH’nin yüzde 2,7’si ve sağlık alanında GSYH’nin yüzde 0,4’ü kadar nakit harcama yaptığı görülüyor. Türkiye tarafından yapılan harcamaların çok önemli bir bölümü hükümet kaynakları dışından karşılandı.”
- ✓“IMF veri setinde Türkiye’nin COVID-19’a yönelik yaptığı ek harcamalar,

nakdi yardım ve asgari emekli aylığına ilişkin tamamlayıcı ödemeler (22,5 milyar TL), işsizlik ödeneği (5,9 milyar TL), kısa çalışma ödeneği (33,2 milyar TL), çalışanlara nakdi ücret desteği (11,4 milyar TL), nor-

malleştirme desteği (4,5 milyar TL), sosyal destek programı (8,8 milyar TL) ve esnaf desteği (4,6 milyar TL) olmak üzere 90,9 milyar TL olarak yer alıyor.”

✓“Hükümetler, COVID-19 kapsamında 2020 başından beri küresel olarak toplam 10,4 trilyon ABD doları nakit harcama ve dolaylı gelir desteği sağladı. Bu tutarın ülke gruplarına göre dağılımına bakıldığında yüksek gelirli ülkeler ile yoksul ülkeler arasında büyük bir uçurum olduğu görülüyor.”

✓“Yüksek gelirli 10 G20 ülkesi 8,3 trilyon dolar, orta gelirli 10 G20 ülkesi 1,3 trilyon dolar, yüksek gelirli diğer 26 ülke 666 milyar dolar, orta gelirli diğer 82 ülke 317 milyar dolar ve yoksul 59 ülke ise 49 milyar dolar ek nakit harcama ve dolaylı destek sağladı.”

✓“ABD tek başına tüm COVID-19 ek harcama ve nakit desteklerinin yüzde 51’ini sağlarken, yoksul 59 ülke toplam harcamaların sadece binde 5’ini gerçekleştirebildi. Türkiye tarafından sağlanan nakit destekler ise 19 milyar dolar civarında kaldı. Türkiye’nin yaptığı nakit harcama ve dolaylı destek miktarı küresel düzeyde harcanan tutarın sadece binde 1,8’i düzeyinde kaldı.”

GELİŞİM
T İ P LABORATUVARLARI
 Kuruluş 1993

Genel Yönetmen: Prof. Dr. Paşa Göktaş

T-SPOT.COVID Hücrel Bağışıklık Testi, hastalığı geçirenlerde ve aşı yapılanlarda en güçlü bağışıklık testi olup, Türkiye’de ilk olarak laboratuvarlarımızda yapılmaya başlanmıştır. Antikor oluşmayanlarda da pozitif sonuç verebilmektedir. **Hücrel Bağışıklık Testi tek olarak, Antikor ile birlikte Tam Kovid Test Paneli** olarak, PCR+Antikor ile birlikte **Tam Kovid Test Paneli** olarak yapılmaktadır.

www.gelisimlab.com.tr gelisim@gelisimlab.com.tr
[facebook.com/gelisimtiplab](https://www.facebook.com/gelisimtiplab) [instagram.com/gelisimtiplab](https://www.instagram.com/gelisimtiplab)

MERKEZ VE ŞUBELERİMİZ:

MERKEZ: Bağdat Cad.No:28 Kızıltoprak Tel: (0216) 349 51 51
Feneryolu: Bağdat Cad.No:67 Kızıltoprak Tel: (0216) 345 46 51
Şaşımbakkal: Bağdat Cad.No:367/3 Tel: (0216) 385 02 89
Kadıköy: General Asım Gündüz Cad.No:8/11 Kat:1 Tel: (0216) 418 00 88
Göztepe: Fahrettin Kerim Gökay Cad.No:175/5 Tel: (0216) 566 27 75
Nişantaşı: Valikonağı Cad.No:64/2 Nişantaşı Tel: (0212) 231 49 67
Haseki: Millet Cad.No:21/3 (Haseki Hst.yanı) Tel: (0212) 529 89 79

Ülkemizde Yaşlılara En İyi Hizmette Öncü, Önder ve Örnek Kuruluş

KASEV Vakfı
 Dinlenmeevi-Huzurevi-Özel Bakım Bölümü Tesisleri

- ✓ Felçli, Alzheimer, Parkinson gibi hastalıklarda yaşlıya özel bakım uygulayan modern sistemleri,
- ✓ Hastane sonrası tıbbi bakımevi ve sosyal-psikolojik destek çalışmalarıyla,
- ✓ Ayrıca tatile giderken aile büyüklerinizi gönül rahatlığı ile emanet edebileceğiniz,
- ✓ Yaşlılarınıza güvenli ev sahipliği yapacak kurum olarak yanındayız.

Tel: (0216) 493 57 21 (5hat) - GSM: (0533) 657 73 78
 Fax: (0216) 494 33 57 - E-mail: info@kasev.org
 Adres: KASEV Vakfı Kamil Çetin Oaler Kampüsü Edebali Caddesi No:1 Aydıntepe - Tuzla / İSTANBUL
www.kasev.org.tr

AŞI KÖRÜR AŞI YAŞATIR

BİRBİRİMİZİ KORUMAK GÖREVİMİZ

Kendinizi ve toplumu korumak için en etkili yöntem aşı olmaştır.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | kadikoybelediye

KADIKÖY BELEDİYESİ

“Spor benim için yaşam tarzı”

● **Simge KANSU**

Küçük yaşlardan beri spora ilgi duyan ve sıkı bir basketbol takipçisi olan genç kondisyoner Merve Balcı, şimdilerde Beşiktaş A Kadın Basketbol takımını çalıştırıyor. “Hayaller ve hedefler hiçbir zaman bitmez” diyen Balcı, takımıyla beraber Euroleague heyecanını yaşamak istediğini dile getirdi.

“NEFESİM KADAR DEĞERLİ”

2016 senesinden beri atletik performans antrenörü olarak A takım seviyesindeki kadın basketbol takımlarını çalıştıran, şu anda ise Beşiktaş A Kadın Basketbol takımını çalıştırmakta olan Merve Balcı, spora olan ilgisini şöyle anlattı: “7 yaşından beri sporun içindeyim ve mahalle kültürüyle büyüdüm. Sabah evden çıkar gece yarılarına kadar arkadaşlarımla birlikte sokakta oyunlar oynardım. Mahallede maçlar yapardık. Spor benim için bir yaşam tarzı, nefesim kadar değerli ve her nefesimde yanımda olmasını isterim. Çünkü benim mutluluk kaynağım. Basketbol benim için bir tutku, oynamaktan ve izlemekten keyif aldığım sporlardan biri. Küçükken gece yarılarında kalker NBA maçlarını izlerdim. Belki çok klişe olacak ama Kobe Bryant hayranıyım. Yaptığı işi severek yapması, disiplini, işine adanmışlığı, sıkı çalışması ve mücadelesi işimde bana hep ilham kaynağı olmuştur.”

“DAİMA GÜNCEL KALMALISINIZ”

Balcı, “Kondisyonerlik, bir diğer ismiyle atletik performans antrenörlüğü, birincil hedefi olan sporcunun atletik performansını arttırmak için ölçüm ve testleri uygulayabilecek temel bilgiye sahip, sporcuları motive edebilen ve onları eğitip çalıştıran profesyonellerdir. Kondisyoner olmak isteyenlere ise tecrübelerim doğrultusunda şunları söyleyebilirim; yaptığınız işi öncelikle severek yapmalı ve bu işin

Genç kondisyoner Merve Balcı, “Avrupa Şampiyonası’nda ülkemizi en iyi şekilde temsil edip şampiyon olmak istiyoruz” dedi

okulunu okumalısınız. Alandaki güncel yazıları ve makaleleri okuyarak, kendinizi hem kişisel hem de mesleki olarak sürekli geliştirme-lisiniz. Alandaki uzman kişileri takip edebilir, onlarla iletişime geçebilirsiniz. Uygun görürlerse usta çırak ilişkisi içerisinde yanlarında çalışıp, sürekli gözlem ve analiz yapmalısınız. Hemen hemen bir spor-cu gibi antrenman yapmalı ve daima güncel kalmalısınız” dedi.

“LİGİ EN ÜST SEVİYEDE TAMAMLAMAK İSTİYORUZ”

Bundan sonraki süreçlerde neler yapmak istediğinden de bahseden Balcı, “Hayaller ve hedefler hiçbir zaman bitmez. En yakın hedefim, görev aldığım İştirme Engelli A Milli Kadın Basketbol takımı ile beraber, 16 Ekim’de başlayacak olan Avrupa Şampiyonası’nda ülkemizi en iyi şekilde temsil edip şampiyon olmak. Beşiktaş A Kadın Basketbol takımıyla beraber çok güzel işler başarıp ligi en üst seviyede tamamlamak istiyoruz. Euroleague, en kötü Eurocup’a katılmaya hak kazanmak istiyoruz” dedi ve son olarak şunları ekledi: “Mesleğimde daha başarılı olmamı sağlayan, teşekkür etmek istediğim birkaç isim var. Öncelikle beni her zaman destekleyen, mesleğimde daha iyi olmamı sağlayan, akıl hocam olarak gördüğüm Serhat Güneş hocama ve daima desteklerini hissettiğim Enis Baş ile Adem Çevik hocalarıma da teşekkürlerimi sunuyorum.”

Uluslararası Plaj Ragbi Lig Turnuvası bitti

Kadıköy Belediyesi'nin ev sahipliğinde, Ragbi Lig Derneği tarafından bu yıl 5'incisi düzenlenen Uluslararası İstanbul Plaj Ragbi Lig Turnuvası hafta sonu Kalamış sahilinde yapıldı

Zengin mahallenin solcu takımı

Bu hafta sıra dışı kulüplerde konuğumuz 124 yıllık geçmişe sahip Fransız Red Star Futbol Club... Zengin mahallesinde kurulduktan sonra banliyöye taşınan, kurucusu dünya kupası organizasyonuna öncülük eden, stadyumundaki soyunma odasında Nazilere direnenlerin silahlarını saklayan, komünist futbolcusu Naziler tarafından kurşuna dizilen, Fransa birinci liginde hiç şampiyon olamayan Red Star Futbol Club'un öyküsü...

1897 yılında Paris'te Gros Caillou Mahallesi, yani Eyfel Kulesi'nin bulunduğu bölgede kuruldu. Bu bölge Paris'in en zengin mahallesidir. Kurucuları arasında yer alan Jules Rimet, hem Fransa Futbol Federasyonu hem de FIFA başkanlığı yaptı, Dünya Kupası organizasyonunun kurulmasına öncülük etti.

yumu'ndaki soyunma odasında direnişçilerin silahlarını gizlendiği iddiası hep konuşuldu.

GENERALE SUİKAST DÜZENLEYEN FUTBOLCU

Red Star FC'nin İtalyan oyuncusu Rino Della Negra, 1942 yılında Hitler'e karşı direnişçilerin örgütlediği Manouchian grubuna katıldı. Futbolcunun, Nazi General VonApt suikasti, İtalyan Faşist Partisi'nin Paris bina-sına yapılan baskın gibi bir çok eylemde yer aldığı iddia edildi.

19 YAŞINDA KURŞUNA DİZİLDİ

Negra, 21 Şubat 1944'te 19 yaşında iken Naziler tarafından bir çok Manouchina üyesi ile birlikte kurşuna dizildi. Portresi her maçta Bauer Stadyumu'nun tribünlerinde yer alır, “Kızıl yıldız hiçbir zaman sönmez” yazısı ile birlikte.

İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesi ile başlayan 1. Lig'de oynayan takım, 1950 yılında alt lige düştü. 15 yıl sonra, 1964-1965 sezonunda yeniden birinci lige çıkan takım, bir yıl sonra ilginç bir gelişme ile karşı karşıya kaldı.

Toulouse futbol takımının başkanı olan ve “Kızıl milyarder” lakabı ile tanınan işadamı Jean-Baptiste Doumeng, Red Star ile Toulouse futbol takımlarının birleştirilmesi fikrini ortaya attı. Red Star da

1910 yılında zengin mahallesinden Paris'in banliyösüne, Saint-Quen'e taşındı. Bu mekan değişikliği takımın taraftarlarına da yön verdi. Günümüzde takımın taraftarlarının büyük çoğunluğu solcu ve anarşist olarak biliniyor.

Paris'in üç takımından biri. Paris FC sağcı taraftarıyla, Paris Saint Germain de (PSG) sermayenin takımı olarak bilinir.

Birinci dünya savaşında cepheye giden bir çok oyuncusu geri dönmedi. 1921, 1922, 1923, 1928 ve 1942 yıllarında Fransa kupasını kazandı.

SOYUNMA ODAKINDA DİRENİŞÇİ SİLAHLARI

Fransa'da profesyonel futbol ligi 1930 yılında kuruldu. Red Star da ilk kurulan 20 takımlı profesyonel ligde yerini aldı. İkinci Dünya Savaşı yıllarında tüm dünyada olduğu gibi Naziler tarafından işgal edilen Fransa'da da futbola ara verildi. Takım, direnişçilerden yana tavrını koydu. Gerçekliği tartışmalı olsa da Bauer Stad-

bu birleşme teklifine sıcak bakınca, iki takım Red Star Futbol Club adı altında birleşti. Bir kaç sezon birinci ligde kaldıktan sonra düştü. 1974-1975 sezonunda yeniden birinci lige çıktı, bir yıl sonra alt lige düştü ve bir daha birinci lige çıkamadı.

ALTYAPISINDA SADECE FUTBOL ÖĞRETİMİYOR

Soğuk savaş döneminde düşman ülkelerin futbolcularına aynı anda formasını giydirmeyi başardı. Bir Rus ve bir ABD'li futbolcuya 6 ay süreyle yeşil kırmızı formayı giydirmeyi başaran Red Star, alt yapısında sadece futbolcu yetiştirmiyor, sinema, tiyatro ve edebiyat eğitimleri sağlıyor.

2000'lerde maddi sorunlarla boğuşan kulüp dördüncü lige kadar düştü. Yetiştirdiği futbolcular geri döndü ve 2015'te ikinci lige kadar yükselmesini sağladı.

Maçlarını, resmi adı Stade de Paris olan 10 bin kişilik Bauer Stadyumu'nda yapıyor. Tribünlerinde, “Dün ve bugün Bauer antifaşizmin kalesi” pankartları asılı. Petrol zengini Arapların Paris Saint Germain'i alması ile bazı taraftarların Red Star'ın Ultra Red Star taraftar grubu ile maçlarda yerini almaya başladığı yazıldı.

Ragbi Lig Derneği tarafından düzenlenen 5. Uluslararası İstanbul Plaj Ragbi Lig Turnuvası, 7-8 Ağustos 2021 tarihlerinde 6 ülkeden 27 takımın katılımıyla, Kadıköy Belediyesi ev sahipliğinde Kalamış sahilinde yapıldı.

6 ÜLKEDEN 27 TAKIM YARIŞTI

Türkiye ve yurt dışından, yedek oyuncular ile beraber 300 Ragbi Lig oyuncusunun katıldığı turnuvada takımlar kıyasıya mücadele etti. Turnuva'ya Türkiye'nin yanı sıra İran, Galler, Lübnan, Karadağ, Bulgaristan ve Sırbistan'dan ragbi takımları katıldı.

KADINLARDA KADIKÖY BİRİNCİ

Turnuva'da kadınlarda İstanbul Kadıköy Ragbi takımı, erkeklerde Lübnan Lycans Rugby takımı birinci oldu. Turnuvanın kadınlarda ikinci olan takımı Ankara Frigler Rugby, üçüncü İran YouTab Rugby oldu. Erkeklerde ise Sırbistan'dan Tatini Lovavi Rugby ikinci, Kadıköy Bulls Ragbi ise üçüncü oldu.

Turnuva'ya Türkiye'den Ankara Frigler, Ankara Frigler(Kadın), Ankara Phrygians, Bilgi Badgers, Bosphorus Wolf, Bosphorus Wolf Cubs, Cavirova Rhinos, Eskişehir Aqua Warriors, Eskişehir Aqua Warriors (Kadın),

Eskişehir Rugby, İstanbul Dragons, İzmir Zaferi, Kadıköy Bulls, Kadıköy Ladies (Kadın), Pax Team(Kadın), Pink Beaches, Red Star, The Smurfs takımları katıldı. Bulgaristan'dan Lokomoth Sofia, Galler'den British Lions, İran'dan Sardar, Youtab ve 125 Rey, Karadağ'dan Arsenal Tivant, Lübnan'dan Lycans, Sırbistan'dan Kızılyıldız ve Tatini takımları da turnuvanın yurtdışı katılımcıları arasında yer aldı.

Hazırlayan:
Emre MUŞAZLIOĞLU

KADIKÖY'ÜN Kültür Atlası (8)

1937'nin 13 Ağustos Cuma günü Kadıköy'de NELER OLUYORDU?

Herkesin “görülmemiş sıcaklar” diye söylendiği bir yaz mevsimi geçiriyordu Kadıköy. Esnafın süpürgesi dışında bir temizlik görmeyen kaldırım taşlarının arasından çıkan otlar sararmış ve kurumuştur. Belediye görevlilerinin haftada bir veya iki, esnafın her gün iki, üç kez ıslattığı çarşı sokaklarında toz bir süreliğine yatıyor sonrasında yeniden havalanmaya ve dükkânların kapılarının, evlerin pencerelerinden girip içlere doluyordu. Kadıköylü yazar Suat Derviş, gazetede tefrika edilen öyküsünün başında kurduğu cümlelerde belki de o sıcak günlerden söz ediyordu: “Hava sıcak, pek sıcak.. Bugün bunalıcı, ezici kahredici bir sıcak var.. Öyle bir sıcak ki, teşbihle, tarifle, tasvirle anlatılacak, üstünde edebiyat yapılacak bela değil...”

Aktar Koço'nun kızı Eliza Hanım elinde uduyla yavaş yavaş yürüyerek Altıyol'a çıkıyordu. Hem alafranga hem alaturka müzik bilgisine sahip, hem keman hem ud çalabilen, üstelik ud dersleri de vererek usta ünvanını almış ilk kadındı Kadıköy'de. Yazın okulların tatil oldu-

Meydan ve Tramvay 1930'lar

Altıyol Kuşdili Caddesi Radyo Sencil

ğu dönemde öğrenci sayısı artardı. Bu sabah Moda'ya, tütüncü İranlı Baki Efendi'nin kızına ud dersi vermeye gidiyordu. Altıyol ağzında dükkânı olan ud yapım ustası Murat Sümbül'e ve öğrencisine nota defteri almak için Net Kitabevi'ne uğradıktan sonra, bu sıcakta daha fazla yürümeyi gözü kesmediğinden tramvaya binip gidecekti Moda'ya kadar. Perşembe günü Sandal Bedesteni'nde udi Manol Usta'nın sadece bir tane yaptığı santur şeklindeki udu satılacaktı. Eliza Hanım'ın ud alacak öğrencilerine indirimli fiyat veren, Manol Usta'nın kalfası Üsküdarlı Mustafa Usta'nın öğrencisi olan Murat Bey mutlaka orada olacaktı. Eliza Hanım da orada olmayı çok istiyordu ve birlikte gitmek için Murat Usta'ya saat kaç vapuruna bineceğini soracaktı.

NET KİTABEVİ'NDEN YÜKSELEN NAĞMELER

Net Kitabevi'nin kapı önüne koyduğu hoparlörden, Seyyan Hanım'ın pırlıl pırlıl sesi meydana yayılıyordu: Mazi kalbinde bir yaradır. Bahtım saçlarımdan karadır. Kadıköy'de son yıllarda sadece bahçe ve gazinolardan değil, dükkân ve evlerden de gramofon sesleri yükseliyordu. Mühürdar'da yaşanan gramofon hadisesinden beri bazı kahvehane ve dükkânlar sesi açmak konusunda biraz tedirgindiler. Bir sene önce Rıza Paşa arsasında yeni yapılan apartmanlarda oturan Hukuk ve Edebiyat Fakültesi'nin beşi Alman biri Türk altı profesörü, Mühürdar'daki mahalle kahvesinin bahçeye

koyduğu gramofondan bütün gün ve akşam yüksek sesle müzik yayını yapmasından rahatsız olduklarını, bir dilekçe vererek Kaymakamlığa bildirmişlerdi. Tramvay hatlarının birleştiği bu meydanı hiç durmadan geçen tramvayların dar kavislerde çıkarttıkları gıcırtyı düşünürsek, Kitabevi'nin gramofonundan ve Kuşdili Caddesi'nin hemen başındaki komşu dükkân Radyo Sencil'in radyosundan gelen müzik burada şikâyeti değil de teşekkürü hak ediyordu.

“ONA KADIKÖY GAZETESİ DİYENLER ÇOKTU”

Bahariye Caddesi boyunca muayenehaneleri olan doktorların, öğrencilerin, edebiyat ve tiyatro ateşiyle yanan gençlerin, yerli yabancı moda, eliş dergilerini takip eden terzilerin ve yedi yüzden fazla öğrencisiyle Kız Sanat Okulu'nun uğrak yeri Net Kitabevi, az sayıda basılan dergileri ve Fransızca yayınları da sipariş üzerine İstanbul'dan getirtirdi. Kadıköy'ün olmazsa olmazı Akşam Gazetesi'nin tüm kitap neşriyatı da Ka-

Altıyol Net Kitabevi

dıköy'ün diğer kitabevleri gibi dükkânın başköşesinde dururdu. Yönetici ve yazar kadrosu Kadıköylü olan Akşam için, genç yaşta bu gazetede çalışmaya başlayan Hikmet Feridun Es şöyle diyor: “Akşam Gazetesi bir kentin değil bir semtin tirajına güveniyordu. Ona Kadıköy Gazetesi diyenler çoktu. O devirde Kadıköy yalnız İstanbul'un değil, tüm ülkenin en aydın semti olarak tanınmıştı ve Akşam Gazetesi Kadıköy'de sabah gazetelerinden fazla satardı.” 12. Mektebin genç öğretmenlerinden Şükrü, Büyükkada'daki bir aylık öğretmen yaz kampına gitmeden önce siparişini verip ayırttığı “Her Ay” dergisini, kamptan döndüğü sabah almaya gelmişti. Kitabevi'nden çıkar çıkmaz derginin “içindekiler” bölümüne göz atarak yürümeye başladı. O

sırada Çilek sokakta berber dükkânı olan Ahmet Efendi, iki küçük çocuğuyla sokaktan Altıyol'a çıkmıştı. Gözü dergisinde olan Şükrü öğretmen, çocuklardan küçük olmalarıyla çarpışmış, özürlerden ve hayırlı günler dilemelerden sonra doğruca Kadıköy'ün ilk asfalt döken ve bu yüzden nispeten tozu toprağı az olan Misakı Milli sokakının yolunu tutmuştu. Tiyatrocu Kınar Hanım'ın Mısırlıoğlu Meltem sokaktaki üç katlı evinde iki ay pansiyoner olarak kaldıktan sonra bu sokakta bulduğu küçük bir daireyi kiralamıştı. Aynı sokakta evinin hemen yanındaki Börekeçi Dimitri'de hem kahvaltısını eder hem dergiyi okurdu. Her ikisi de bir dönem Kadıköy'de yaşamış, aşkları tüm Kadıköy'de konuşulmuş Şükufe Nihal ve Faruk Nafiz'in derginin aynı sayısında birer şiirleri vardı. Berber Ahmet Efendi yarım saatliğine dükkânını kalfasına bırakmış, iki çocuğunu almış, Bahariye Gül sokaktaki Halkevi'ne gidiyordu. Bugün Halkevi'nde çocuklara ücretsiz sağlık taraması ve tifo aşısı vardı.

KALAMIŞ'TAN MODA'YA “İSTANBUL FESTİVALİ”

Tramvay İdaresi'ne defalarca yapılan şikâyetlerden sonra kapalı bekleme duraklarının yeni konulduğu zamanlardı. Her ne kadar kışın Altıyol'un rüzgarında vasıta beklerken tir tir titremek için istense de yazın bu kavurucu günlerinde gölgesine de sığınılıyordu. Bir diğer faydası da duyuru afişlerini durağın üstüne yapıştıran Be-

Altıyol Çilek Sokak

lediye'ye, tiyatro, sinemalara, özel programlarını duyurmak isteyen bahçe, gazino ve plajlara olmuştur. Ağustos, İstanbul Festivali'nin olduğu aydı ve Moda'da Festival dâhilinde yapılacak yelken yarışlarının afişleri durağın üzerindeydi. Plajların balık istifi olduğu bu kavurucu yaz mevsiminde, sandallarıyla Kalamış, Moda koylarına 25 kuruş plaj giriş ücreti ödemek zorunda kalmadan yüzmeye giden, yarışları sandallarından izlemeyi tercih eden ve akşamları gazino programlarını denizin serinliği üzerinde takip eden Kadıköylüler için bu yaz büyük bir sorun çıkmıştı. Belediye, otomobil plakaları gibi sandallara numara, sahiplerine de ehliyetname zorunluluğu getirmişti. Belediye tarafından ardi sıra getirilen yenilikler ve yasaklar en son Kadıköy'de uygulanır ya da diğer bir deyişle denetim ve ceza uygulamaları İstanbul'dan fırsat kalıp da Kadıköy'e pek uğramazdı. Sandal konusunda durum biraz farklı olmuştur. Çocuk yaşta dört kişinin Cadebostan'dan kiraladıkları yelkenli kayığı Kınalıada açıklarında devirmeleri ve son anda kurtarılmaları tüm Kadıköy'de duyulduğu gibi yetkililerin de kulağına gitmişti. Hemen sonrasında Temmuz ayında Kadıköy - Köprü vapurlarında arka arkaya iki tehlike yaşanmıştı. Köprü'nün Kadıköy İskelesi yakınında Kadıköy ve Burgaz vapurlarının içinde yolcuları varken çarpışmaları, Fenerbahçe Stadi'ndeki bir maç sonrası haddinden fazla yolcu alıp hareket eden Maltepe vapurunun dengesini kaybedip yana yatarak su almaya başlaması Kadıköylüleri isyan ettirmiş ve “siz önce yolculuğunu tehlikesiz hale getirin sonra bizim sandallarımıza karışın” demelerine neden olmuştur.

“HER GÜZELİN BİR KUSURU OLUR”

Rihtimde, Altıyol'da, Bahariye'de bir ağaç gölgesi bulmanın zor olduğu, kavurucu ısığın henüz sabah vaktinde kendini hissettirdiği, Kayışdağı suyu çeşmelerinin önünden geçen herkesin bir serinleme molası verdiği yaklaşık kırk bin nüfuslu Kadıköy'de tüm cuma günü sakin ve yavaş geçecek, akşam yazlık sinemalar, kır kahveleri, bahçe gazinoları ve iskele gazinosu yine dolacaktı. Cumartesi ve pazar günü yolcuların salıkım saçak dışarı taşıdığı Moda ve yanları açık yazlık Bostancı tramvayları, özellikle plaja gidenlerin binmek için uzun kuyruklar oluşturduğu Suadiye otobüsleri köye apayrı bir dekor verecek, fonda dükkânların, kahvehanelerin gramofonlarından, evlerin pencerelerine yaklaştırılmış radyolardan gelen müzik sesleri olacaktı. Belediye'ye dilekçeyle ve gazetelere mektupla en çok şikâyet gönderen yerlerin başında olan Kadıköy'de, Kurba-

Kurbağalıdere'de kayak sefası

ğalıdere'nin vaziyeti, Yoğurtçu'nun aydınlatma sorunu, Kuşdili Caddesi'nin kaldırımlarının bozukluğu gibi birçok şikâyetle bulunan diş hekimi Peyami Bey gibi pek çok Kadıköylü vardı. Hepsinin söylediği de aynıydı. “Sevdiğiniz ihmal edilir, hak ettiği değeri görmezse siz de üzülmez misiniz?” Tıpkı 1900'lerin başında ünlü hekim Zambako Paşa'nın Erenköy'de oturanlara “Buralarda yaşamaya nasıl tahammül ediyorsunuz? Sivrisineğin ismi duyulmayan Boğaziçi dururken, niye buralara geldiniz?” diye sorduğunda “Trenimiz, vapurumuz var, Kayışdağı'nın halis suyu var, manzaramız, bağ, çayır, çimen. Bundan ötesi sağlıktır. Her güzelin bir kusuru olur” diye cevap verilmesi gibi, Kadıköylü her dönem hem kusurları tenkit etmiş, hem kusurlarıyla sevmesini bilmiştir.

Moda Burnu ve plaj

17 Ağustos depreminde
kaybettiklerimizi
saygıyla anıyoruz.

Av. Şerdil Dara ODABAŞI
Kadıköy Belediye Başkanı

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmececi@hotmail.com

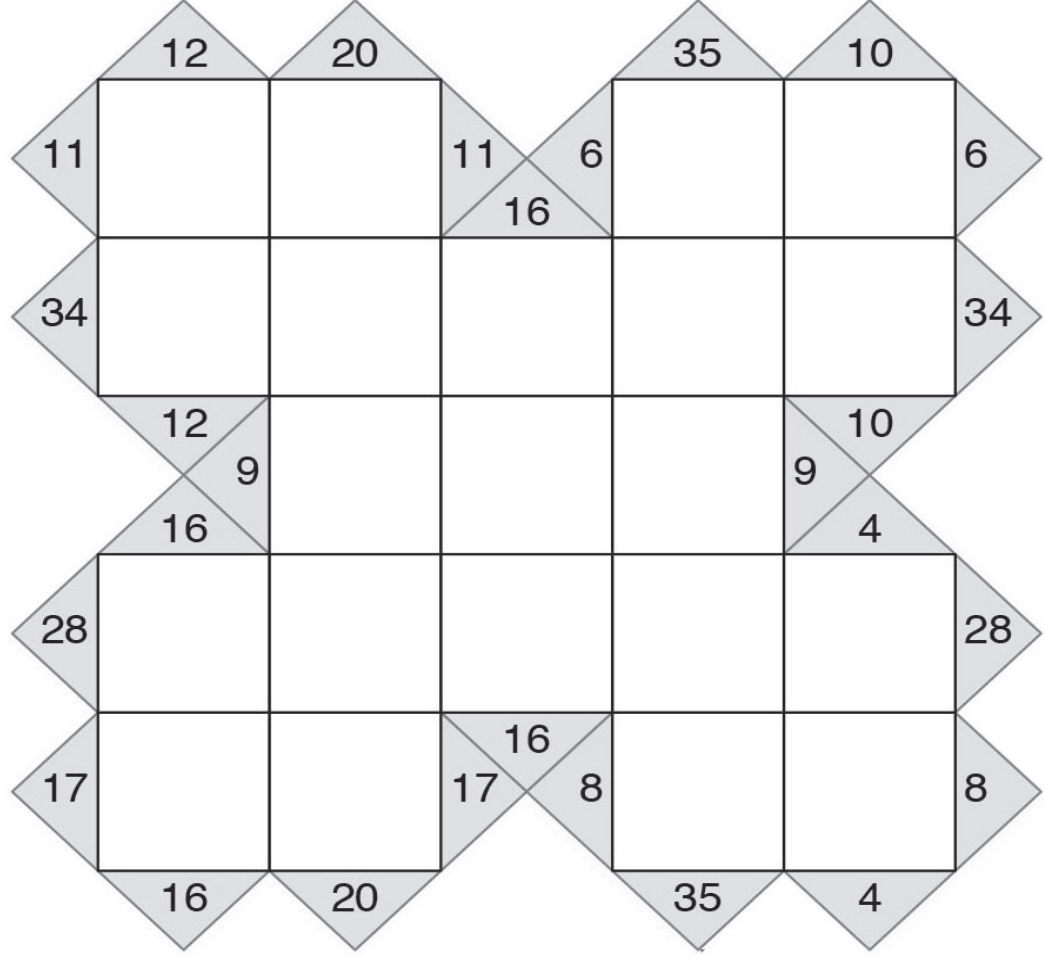
KELİME AVI BULMACA

U U Z U U Y E Ç M E N N
İ L N C R A A Ş E İ B R
R E İ R C B İ M C Y İ O
E M L N D N A A A K A R
D A O Y İ I T N A K E A
İ L Ş K V L K B M R G M
F İ D A A E İ O R Y O I
R U M B T G Z U Z Ü N T
V A K I F İ S İ D A Ü Z
G E F U L U R E R C K E

Aşağıdaki sözcükleri
bulmacada arayın ve
bulduklarınızı karalayın.
Geride kalan harfler
bir şairin dizesini
oluşturacaktır.

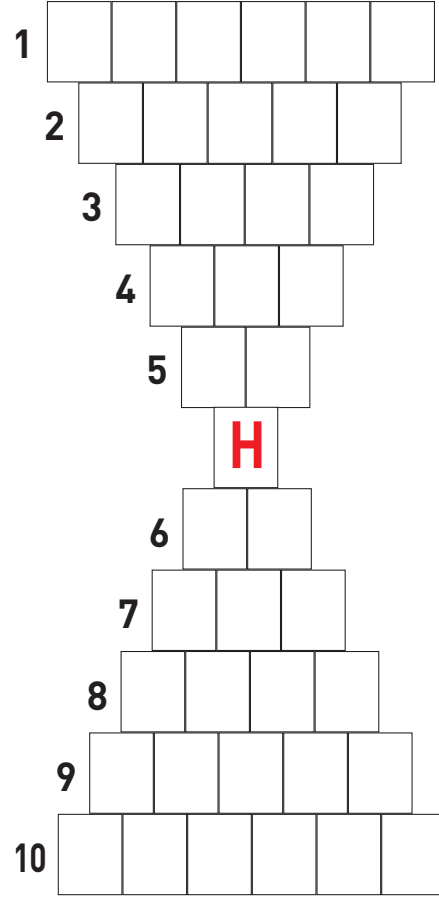
KOZAK TIMAR
LONCA ULUFE
NEMÇE URBAN
REDİF ULEMA
RİKAB VAKIF
SURRE VEZİR
ŞATIR YAMAK
ŞİNİK BALTACI

KAKURO BULMACA

Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun.
Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit
olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

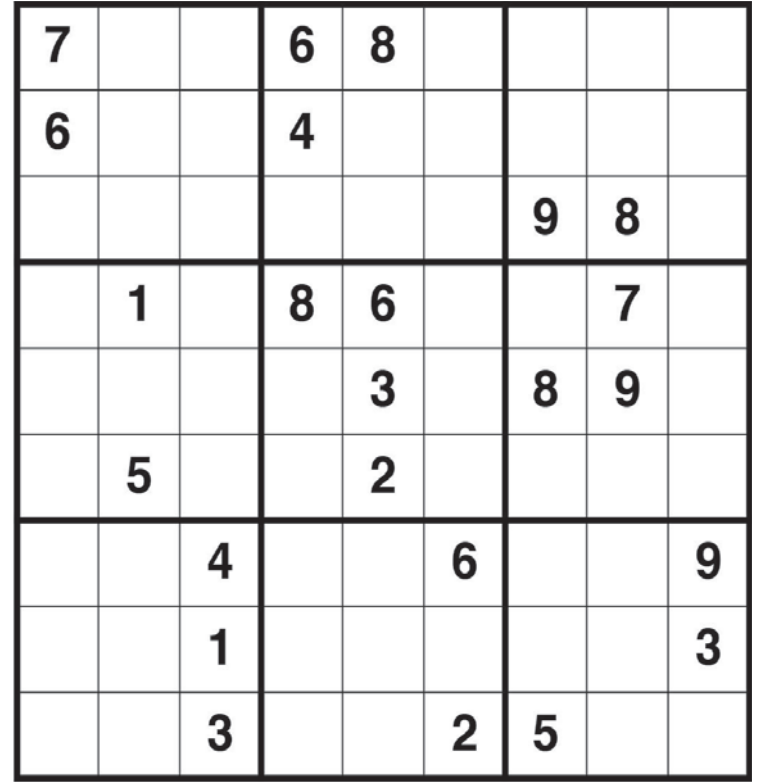
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine
yerleştirin. **H** harfini ipucu olarak
veriyoruz. **H**'den başlayarak yukarıya
ve aşağıya doğru sözcüklere
biri harf ekleyerek diğer
sözcükleri oluşturacaksınız.

- Yağmur (yöresel).
- Osmanlılarda, konaklarda kadınlara ayrılan bölüm.
- Dalgır, meneviş.
- Kızgın, yakıcı.
- Beddua.
- Fena değil.
- Teker teker hepsi, birer birer hepsi anlamında.
- Eski Yunan mitolojisinde, Zeus'un eşi olan evlilik tanrıçası.
- "... Tüblek" (karikatürist).
- Fesleğen.

SUDOKU BULMACA

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya,
1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir.
Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde
1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

6. Eh. 7. Her. 8. Hera. 9. Nehar. 10. Reyhan.
1. Rahmet. 2. Harem. 3. Hare. 4. Har. 5. Ah.
KUM SAATİ
Uzun ince bir yoldayım / Gidiyorum gündüz gece
KELİME AVI BULMACA

6. Eh. 7. Her. 8. Hera. 9. Nehar. 10. Reyhan.
1. Rahmet. 2. Harem. 3. Hare. 4. Har. 5. Ah.
KUM SAATİ
Uzun ince bir yoldayım / Gidiyorum gündüz gece
KELİME AVI BULMACA

ÇÖZÜMLER

KARE BULMACA

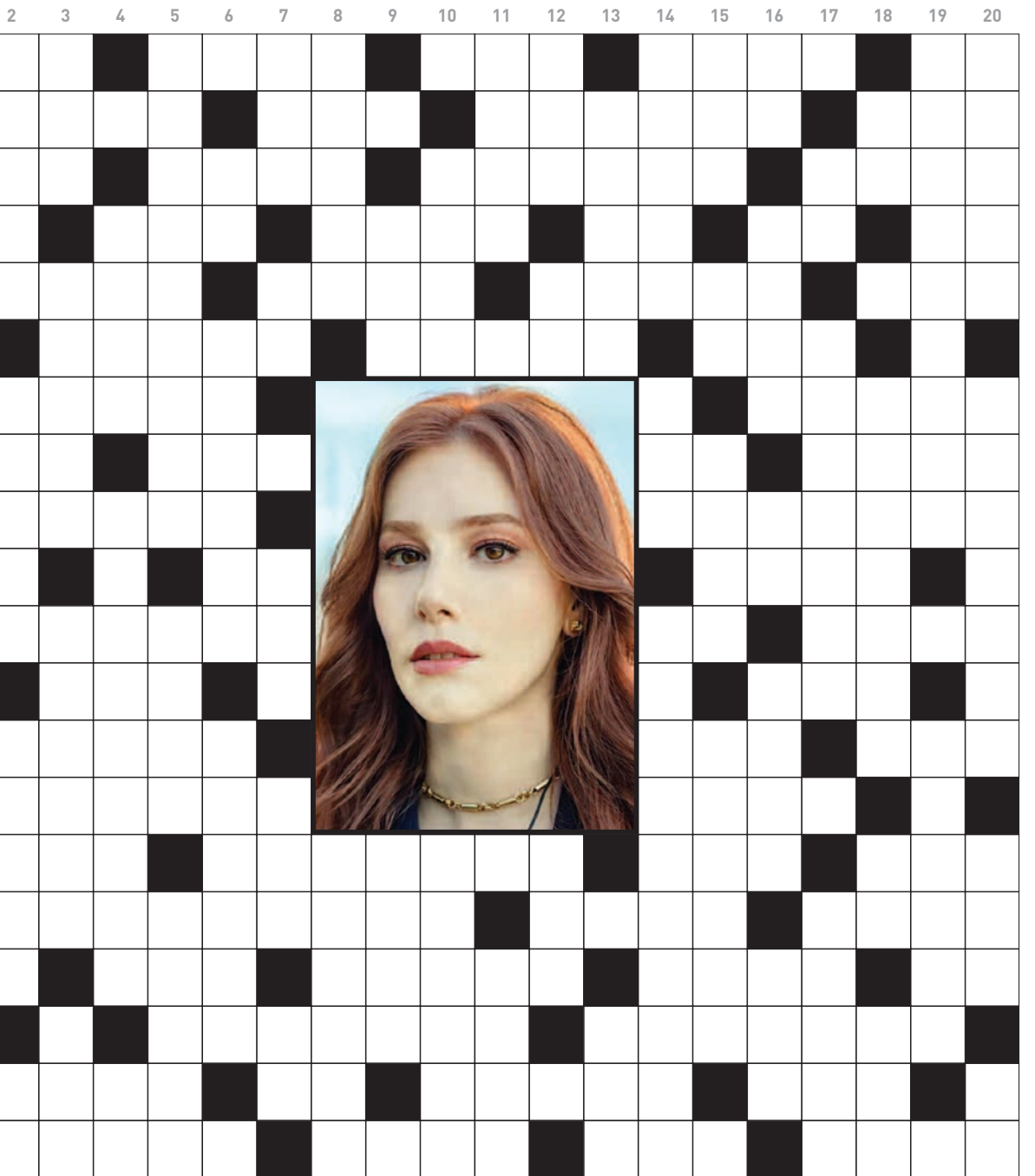
SOLDAN SAĞA

1. Dili tutulmuş, konuşamaz duruma gelmiş - Büyüklere mahsus çadır - Erdemleri bakımından çok büyük, yüce - Bir ilimiz - Mağara 2. Armoniye sağlayan seslerin birleşmesi - Misket limonu - İzmir iline bağlı ilçelerden biri - "... Sunal" (dizi, sinema oyuncusu) 3. Tibet öküzü - Lanetlenmiş, melun - ABD'de bir eyalet - Aşama, adım 4. Tutma organımız - Küçük taneli bir tür bakla - Aklama, temize çıkarma - Bir haber ajansı (kısa) - Yabani hayvan vurma işi - Neon elementinin simgesi 5. Akdeniz ve Marmara denizinde yaşayan, kırmızı renkli, lezzetli bir balık - "... Fosforoğlu" (yitirdiğimiz tiyatro sanatçısı) - "... Sangu" (resimdeki dizi, sinema oyuncusu) - Satrançta bir taş 6. Çöl Arapları - Gaziantep yöresine özgü bir tür çörek - Eksiksiz, kesintisiz 7. Şaşı (yöresel) - Savaşlarda giyilen zırh 8. Kalay elementinin simgesi - Her türlü maddeyi oluşturan çok ince ve uzun parça - Rahatlama ünlemi - Büyük ve sert taş kütlesi 9. Büyüklük, devlet büyüklüğü, ileri gelenler - Aynı düzlem içinde ikiye bölünebilen ve kesişmeyen 10. Bir nota - Hayvansal bir besin maddesi - Para veya değerli eşya saklamaya yarayan çelik dolap 11. Bitki ile ilgili, bitkisel - Bir bağlaç - Sakıncasız, emniyetli, tehlikesiz 12. Mikroskopta incelenecek maddelerin üzerine konulduğu dar, uzun cam parçası - Maksim Gorki'nin bir romanı 13. Bir yerin düzen ve güvenlik içinde bulunması durumu, düzenlilik, güvenlik - Özel gezinti gemisi - Protein sentezi asidi 14. Bir ay adı - Tutturgaç 15. Bakla-

gillerden, hayvan yemi olarak yetiştirilen bir bitki - "... Türkoğlu" (Basketbol Federasyonu Başkanı) - Elma, armut kurusu - Büyük, yetişkin 16. Herhangi bir girişimin işletme ve ekonomi yönlerinden durumunu önceden tespit etme, uygulanabilirlik - Yolcu ve turistlere geceleme, konaklama imkânı sağlamak amacıyla kurulmuş işletme - Doğalgazın önemli bir bileşeni olan gaz 17. İşini iyi bilen, yetenekli kimse - Türk Eğitim Derneği (kısa) - Bir ay adı - Mercek - Bir bağlaç 18. Eziyet eden - Metin olma, dayanma 19. Taht - Merhem, ilaç - Uçak ve gemilerde kullanılan cihaz - Sergen 20. Bir tür yarış teknesi - İş yeri, daire, büro - Korona virüsün çıktığı ülke - Adana iline bağlı ilçelerden biri.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

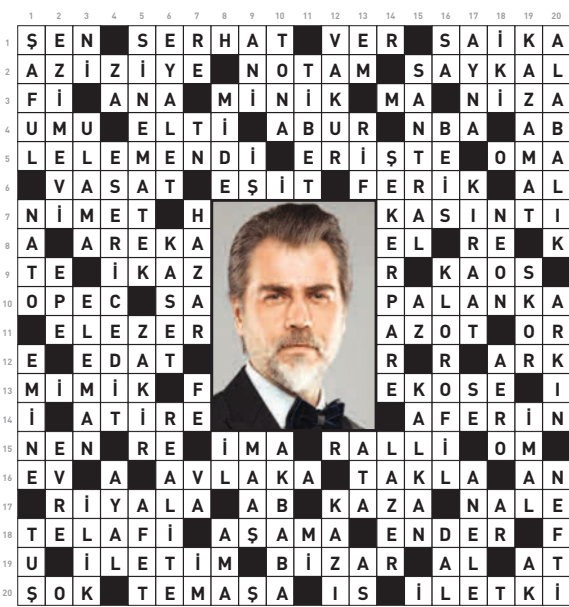
1. Ölümsüz, ölmez - Sahiplik, mülkiyet - Satranç oyununda her yönde tek hane gidebilen en önemli taş - Gemilere yol gösteren ışık kulesi 2. Amerikan tohumundan yurdumuzda üretilen bir tür pamuk - Yurtlandırma - Mavi renkli, değerli bir korindon türü, gök yakut - Bir nota 3. Gemileri, farklı iki su düzeyinin birinden öbürüne aşmak için yapılmış ara havuz - Çoğu zaman davulla veya dümbeikle birlikte çalınan nefesli çalgı - Elazığ'ın eski adı - Takımlar grubu 4. Çıkarma işleminin sonucu - Bir girişimde kendine güvenebilecek durumda olan kimse - Kiloamper (kısa) 5. Erzincan iline bağlı ilçelerden biri - Bir işte emir verme yetkisi bulunan kimse - Serçegillerden, küçük bir kuş 6. Hile, entrika - Dil ve kültür yönünden büyük bir türdeşlik gösteren, birçok boydan oluşan, yapısındaki aileler arasında toplum, ekonomi, din, kan veya evlilik bağları bulunan göçebe veya yerleşik nitelikteki topluluk - Mezar taşı 7. "... Sürmeli" (dizi, sinema oyuncusu) - Genişlik - En küçük askeri birlik - Enis Batur'un bir şiir kitabı - Demir elementinin simgesi 8. Sıtmanın tedavisinde kullanılan beyaz alkaloit - Üreteç 9. Basın İlan Kurumu (kısa) - Çevik 10. Üzerine yapı yapılmak için ayrılmış yer - Solak 11. Padişahların vezirlerine seslenirken kullandık-

ları bir söz - Doğu Anadolu'da bir nehir 12. Muğla iline bağlı ilçelerden biri - İki borunun birbirine birleştiği yer - Konuşmada sesin duyguları belirtecek biçimde çıkması 13. Akıtma - Karışılma, müsabaka 14. Manda pastırması - Yumuşak, yuvarlak ve irice - Bukalemun 15. Geniş toprakları olan, sözü geçen, varlıklı kimse - Köpek - Yeşile çalan toprak rengi - Tembellik 16. Eski Mısır tanrısı - Şefkatli, anne gibi davranan - Radyum elementinin simgesi - Düşüncesizce her işe atılan, cüretkâr - Taneli bir meyve 17. Yalnız bir ailenin oturabileceği biçimde

yapılmış yapı - Kısa ökçeli bağırsız ayakkabı - Küçük sermaye ve zanaat sahibi 18. Satrançta bir taş - Bir tür mürekkep balığı - Steven Spielberg'in ünlü bilimkurgu filmi - Yiğit, özellikle Batı Anadolu köy yiğidi, zeybek 19. Sonsuza kadar - Boks maçında yumruk etkisiyle yere düşen ve on saniye içinde kalkıp devam edemeyen oyuncunun yenilmesi durumu 20. İki bağlantı parçasını birbirine yakın olarak eklemekte kullanılan özel parça - Yağda kızartılarak üzerine şeker veya şerbet dökülen bir hamur tatlısı - Şaşma bildirir ünlem - Helyum elementinin simgesi.

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

Basında eskiden çokça rastladığımız 'arka sayfa güzeli' geleneğini geri getiriyoruz ancak büyük bir farkla! Alanında ilk'lere imza atmış, 'kadınlar yapamaz' denilen mesleklerdeki cinsiyetçi kalıpları kırmış, cesur ve azimli kadın kahramanları tanıtacağız size. Onlar, bizlerle bu topraklarda yaşadı, mücadele etti ve başarılar kazandı. Lakin erkek egemen tarih anlayışı çoğunlukla onları yok saydı. Bu kadınları tarihin tozlu sayfalarından çıkarıp, kamuoyunun yeniden dikkatine sunmayı hedefliyoruz. Buyurun tarih yazan kadınların öykülerine...

İlk feminist kadın dergisinin kurucusu ve sahibi: Nuriye Ulviye Mevlan Civelek

Nuriye Ulviye Mevlan Civelek, Osmanlı'nın ilk feminist dergisi olan Kadınlar Dünyası'nın ve kadın hakları örgütü Osmanlı Müdafaa-i Hukuk-ı Nisvan Cemiyeti'nin kurucusudur.

Nuriye Ulviye, 1893 yılında Safiye Hanım ve Çerkes olan Mahmut Yediç'in kızı olarak Osmanlı İmparatorluğu'na bağlı Balıkesir Gönen'de dünyaya geldi. Nuriye'nin ailesi Kafkasya'da yaşadığı dönemde Rus İmparatorluğu tarafından sürülmüştü. Sürgün sonrası önce Trabzon'a oradan da Balıkesir, Gönen'e yerleşen aile mali sıkıntılar yaşamaktaydı. Bu sebeple kızlarını altı yaşında Yıldız Sarayı'na gönderdi. Nuriye, burada saray eğitimini aldı ve sarayın adetlerine uygun olarak kendisinden yaşça büyük II. Abdülhamid'in sütkardeşi Hulusi Bey ile 1906'da henüz 13 yaşındayken evlendirildi. Yaşlı olan eşi Hulusi Bey bir süre sonra öldü ve Nuriye 20 yaşındayken dul kaldı.

Ulviye Mevlan ikinci evliliğini dönemin ünlü gazetecilerinden Rifat Mevlan ile yaptı. Mustafa Kemal'e muhalefet ettiği için sürgüne gönderilen Rifat Mevlan'dan ayrıldıktan bir süre sonra tanıştığı Doktor Ali Civelek ile -ailelerin karşı çıkmasına rağmen- evlendi. Eşiyle birlikte Hatay Kırıkhan'a taşındı ve 1964'te ölene kadar burada yaşadı. Kırıkhan'da bir sokakta ve bir kütüphanede adı yaşamaya devam ediyor.

İLK FEMİNİST DERGİ

Nuriye Ulviye, ilk eşi öldükten sonra, henüz 20 yaşındayken "Kadınlar Dünyası" adıyla ilk feminist dergiyi kurdu. 4 Nisan 1913'te yayın hayatına başlayan dergiden bir ay sonra da 28 Mayıs 1913'te kadınların eğitim ve istihdam olanaklarını iyileştirmek ve kıyafet hakları için Osmanlı Müdafaa-i Hukuk-ı Nisvan Cemiyeti (Osmanlı Kadın Hakları Savunma Derneği)'ni kurdu. Dernek önceleri sadece Müslüman kadınların örgütüydü, ancak zamanla azınlıklar ve Avrupalı gazeteciler de örgüte dâhil oldu.

Başlangıçta dergi günlük yayımlanmaktaydı; 100. sayıdan sonra haftalık olarak yayımlanmaya başladı. Derginin sahibi olarak künyedeki ismi Nuriye Ulviye olarak yer aldı. Birinci sayıdan 166. sayıya kadar kendi adını kullanmadan Kadınlar Dünyası imzasıyla ikinci sayfada başmakaleler yazdı. İmzasını ilk kez 166. sayıdan itibaren gene ikinci sayfada olan "Düşünüyorum" başlıklı makalelerde kullandı.

8 Nisan 1913 tarihli sayının "Terakkiye Doğru" başlıklı başmakalesinde, bu dergiyi çıkarma amacını kendi cümleleriyle şöyle aktarmıştı Nuriye Ulviye: "Üzüntüyle boyun eğen ve hiç bir işe yaramayan hayatımızın artık gelişmesinin ve aydınlanmasının gereği konusunda devamlı düşünüyordum. İlerlemek ve yükselmek için hem pratik cesaretin hem de ruhsal cesaretin, başka bir deyişle çağdaş kişiliğin önemi konusun-

daki düşüncelerim artık iyice olgunlaşmıştı. İçinde yaşadığımız uyanış devrinin ve kurulan toplumun temelini oluşturan sosyal bilimlerin ışığında, (kadınların ilerlemesi için) gerekli olan (adımları) cesaretle gerçekleştirecek bir gazete çıkarmaya giriştim."

SADECE KADINLAR ÇALIŞIYORDU

Nuriye Ulviye'nin yayına başlattığı Kadınlar Dünyası, 1913'ten 1921'e dek I. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı nedeniyle kesintilere uğrasa da yayın hayatını 9 yıl sürdürdü. Feminist olduğunu açıkça dile getiren dergi, "feminist" sözcüğünü de kullanmaktan çekinmedi.

Nuriye Ulviye Mevlan-Civelek tüm olumsuz şartlara rağmen derginin çıkması için maddi manevi uğraştı. Derginin maddi sıkıntısı dolayısıyla mücevhelerinin dahi bozdurduğu bilinmektedir. Yazı kadrosu, hatta müretipleri (dizgicileri) bile kadındı.

"Kadınların hak ve hukuku tanınmadıkça erkek yazılarına yer verilmeyeceği ilkesi" kabul edildi. Dergide özellikle okur mektupları önemli bir yer tutuyordu. Dergi, dönemin feminist söylemini anlama açısından önemli bir yere sahipti.

Kadınlar Dünyası, kadın ve erkek arasında yetenek ve zekâ bakımından hiçbir fark bulunmadığını, kadının ezilmeleşliğinin nedeninin yetiştirilme koşulları olduğunu, kadını yalnızca eş, anne ya da ev kadını olarak görmek isteyen erkeğin kadına bir yaşam biçimi dayattığını savunuyordu. Kadının başka bir yaşam biçimi olabileceğini bile bilmediğini, kendi haklarından habersiz olduğunu belirterek bu durumu aşmak için kadının kendi gelişimini sağlaması ve toplumsal yaşama katılması gerektiğini çözüm yolu olarak sunuyordu. "Bugünkü hayat yenilik istiyor," diyerek Osmanlı toplumuna bir devrim gerektiğini vurgulayan dergi için, bu devriminin amacı kadın erkek eşitliğinin sağladığı yeni bir dünya kurmaktı.

Dergi bu amaçla, 55. sayıda programını yayınladı, Osmanlı kadınlarının hak mücadelesini yürüten Osmanlı Müdafaa-i Hukuk-i Nisvan

Cemiyeti'ni kurdu. Hem derginin sahibi hem cemiyetin kurucusu olan Ulviye Mevlan, temel sorunu kadının üretici olmamasında gördü ve kadınlığı bilinçlendirerek üretken kılmaı hedefledi.

Dünya kadın hareketinden destek alan, yabancı basının da ilgi gösterdiği Kadınlar Dünyası, yerli basından -kimi yazarlar dışında- pek destek görmemişti. Radikal söylemi zaman zaman tepki de çeken dergi, eleştirilere karşı sert tartışmalara girmekten çekinmezken, kendi kavramlarını da (feminizm anlamında kullandığı kadınlık ya da nisaiyyun gibi, hukuk-ı nisvan [kadın hukuku] gibi) oluşturup açıklamaya, bu kavramlarla ilgili çarpık, taraflı yorumların yanlışlığını ortaya koymaya çalışmıştı.

CEMİYET'İN YAYIN ORGANIYDI

Dergi aynı zamanda 28 Mayıs 1913'te açılan Osmanlı Müdafaa-i Hukuk-i Nisvan Cemiyeti'nin (Osmanlı Kadının Hakkını Savunma Derneği) resmi yayın organıydı.

Bu cemiyet, din ve mezhep ayrımcılığına gitmeden her kadının hakkını savunan ve arayan, eşit hak mücadelesi yürüten bir cemiyetti. Türkçe bilmeyen kadınlara da açtı. Kadınlara yol göstermeyi ve onlara toplumda yeni roller biçmeyi amaçlıyordu. Yönetim kurulunun her hafta toplanması gerektiği ilkeleri arasındaydı. Kadınların çalışma hayatına girebilmeleri, eğitim alabilmeleri için uğraştı. Kadınların çalışabilmeleri için bir terzihane açtı. Kamu kurumlarına girebilmeleri için mücadeleler verdi. Yaptığı çalışmalar sonunda, bir eğitimci olan Belkıs Şevket'in uçağa binmesini sağladı. Böylece Belkıs Şevket uçağa binen ve fotoğrafı yayınlanan İslam dünyasındaki ilk kadın oldu. Yine cemiyet çabalarıyla ilk kez telefon idaresinde kadınlar da çalışabilmeye başladı.

Kaynakça:

<http://www.istanbulkadınmuzesi.org/nuriye-ulviye-mevlan-civelek>
Hüseyin Aykol'un "Aykırı Kadınlar" kitabı (sayfa 27-30)
<https://m.bianet.org/kurdi/kitap/139698-kadınlar-dunyasi-nda-bir-sarayli>
https://tr.wikipedia.org/wiki/Nuriye_Ulviye_Mevlan_Civelek

KADINLAR İŞ BEKLİYOR *

Kadınların hayatını kendi kazanmasına engel olanların bir bahaneleri de, kadınların tahsilsiz ve tecrübesiz olduklarıdır. Acaba ticaret ile hayatını kazanan erkekler, ticaret mektebi mezunu mu? Yoksa yüksek tahsil mi yapmışlar? Yüzde sekseninin okuma-yazma bilmediği meydandadır!

Kadınlar çalışma hayatında ve çalışma hayatının her dalında görünmeye başlayınca ve yenmiş haklarını geri almak için biraz da seslerini yükselterek, bu yolda yavaş ilerlese de muhakkak kazanma kararlılığını da gösterince, bir kısım erkekler telaşa düştüler; ekmeklerinin, maaşlarının kısmen de olsa ellerinden kayarak, kadınlara geçeceği duygusuna kapıldılar. Bu telaş, bu çırpınma acaba güçsüzlük nedeniyle midir? Yoksa kendine güvenememekten midir?

Kadınlar Dünyası'nın 164. sayısında Posta-Telgraf Nezaret'i'ne alınan kadınların maaşlarının azlığından yakınmış zam istemiştik. Bir kısım erkekler bu basit dileğinden nedense ürkmüşler; tüm memurluk alanını ve memurluk işlerini, kadınların işgal edeceğini ve sonunda kendilerinin elleri bögürlerinde aç kalacakları kararına varmışlar. Ve hatta bazı erkekler, işi dergimize mektuplar yazarak yardım istemeye kadar bile vardarak, zayıflıklarını da gösterdiler. Biz bu mektupları tabii ki, özel bir dikkatle okuyoruz ve böylece erkek ruhunu ve karakterini daha iyi inceleyebiliyoruz ve anlayabiliyoruz. Bu mektuplardan bir tanesi, gerçekten merhametimize dokundu. Kadın ruhu ya, acılık ve teselli etmek istiyoruz.

Feminizmin gayesi yalnız kadınlığın hayatını değil, kadınlıkla beraber erkeklerin hayatını da düzenlemektir. Ve her ikisini de, insan olmaları nedeniyle daha rahat ve daha mesut yaşatmaktır. İyi eğitim yapmış, bilgisiyile, becerisiyle ve zekâsıyla işini güzelce yöneten ve gelecekte de bir eş ile yaşayacak ve evlatlarını da yaşatacak bir kız, neden sahip olduğu kabiliyetlere uygun bir maaş aramasın ve istemesin de, senelerini boş yere geçirsin? Ve aldığı maaş bilgisiyile, becerisiyle, zekâsıyla ve işiyle aynı ayarda olmayınca neden feryat etmesin; sussun ve miskin miskin otursun? İşte azızım, feminizm bu miskinliği kabul edemez."

*Ulviye Mevlan "Kadınlar İş Bekliyor", Kadınlar Dünyası, No. 157,19 Şubat 1921, s. 2, günümüz Türkçesine aktaran Meral Akkent.

Hatay'ın Kırıkhan ilçesinde Nuriye Ulviye Civelek adını taşıyan bir Halk Kütüphanesi bulunuyor. Ali Muharrem Civelek, eşi Nuriye Ulviye öldükten sonra, Ortodoks Kilisesi'nin bahçesinde bulunan bir evi satın alarak restore edilmesini sağladı ve bu binayı kütüphane olması şartıyla Kırıkhan Belediyesi'ne verdi. Halk Kütüphanesi 1970 yılından beri faaliyette.

Antakya Asri Mezarlığı'nda, Ulviye Mevlan Civelek anısına bir kitabe ve bir çeşme bulunuyor. Çeşme,eşi Ali Muharrem Civelek tarafından, Kitabeye ise Türkiye Kadınlar Konseyi tarafından 15.4.1967 tarihinde yaptırıldı.

Kadınlar Dünyası dergisinin girişimi ile Telefon İdaresi'nde çalışma hakkı elde eden kadınlardan, İstanbul, 1913